

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (nr.4 din 23.01.2023), II lectură

Comisia economie, buget și finanțe în contextul avizelor prezentate de Comisiile parlamentare, Direcția generală Juridică a Secretariatului Parlamentului, amendamentul deputatului Radu Marian, precum și avizul Guvernului și avizele Băncii Naționale a Moldovei și a Comisiei Naționale a Pieței Financiare asupra amendamentului deputatului Radu Marian, a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă, inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop susținerea și oferirea unei alternative de finanțare pentru întreprinderile nou-înființate, întreprinderile mici și mijlocii și autoritățile administrației publice locale prin intermediul platformelor de finanțare participativă. Totodată, a fost depus un amendament al deputatului Radu Marian cu propuneri de modificarea a proiectului, cele mai importante ajustări propuse în amendament vizează următoarele aspecte:

- includerea împrumuturilor de consum pentru debitori - consumatori (persoane fizice) în prevederile reglementate de prezenta lege;
- majorarea sumei valorii mijloacelor bănești ce poate fi acumulată pentru un singur proiect de finanțare participativă;
- stabilirea unor exigențe clare față de împrumutul de consum ce va fi acordat;
- modificarea valorii garanțiilor prudențiale ale furnizorului;
- modificarea limitelor de investiție pentru investitorii nesofisticați;
- completări la Codul civil nr.1107/2022 și la Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori;
- modificări de ajustare a proiectului, inclusiv și pentru luarea în considerare a obiecțiilor Direcției generale juridice, avizele prezentate, rigorilor redacționale precum și altor neclarități identificate în proiectul inițial.

Obiecțiile, propunerile, avizele și amendamentele înaintate la proiectul de lege, precum și rezultatele examinării acestora sunt expuse în Sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, parte componentă a prezentului raport. Proiectul de lege redactat se anexează la prezentul raport.

În urma dezbaterii proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității membrilor săi, propune adoptarea proiectului de lege în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Valentina MANIC
Vicepreședintele Comisiei

L E G E

privind serviciile de finanțare participativă

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege are scopul de a susține și a oferi o alternativă de finanțare pentru întreprinderile nou-înființate, întreprinderile mici și mijlocii și pentru autoritățile administrației publice locale, prin intermediul platformelor de finanțare participativă.

Prezenta lege transpune parțial prevederile Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L347/1 din 20 octombrie 2020.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează:

- a) condițiile de acces la activitatea de finanțare participativă și de desfășurare a acesteia;
- b) categoriile de servicii de finanțare participativă;
- c) competențele, instrumentele și procedurile de supraveghere a furnizorilor de servicii de finanțare participativă.

(2) Activitatea furnizorilor de servicii de finanțare participativă nu constituie activitate de creditare bancară sau nebanară și nici activitate a asociațiilor de economii și împrumut, a prestatorilor de servicii de plată și a societăților de investiții.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

administrare de portofolii individuale de împrumuturi – alocare de către furnizorul de servicii de finanțare participativă a unei sume prestabilite din fondurile unui investitor, care este un împrumutător inițial, către una sau mai multe oferte/proiecte de finanțare participativă de pe platforma sa de finanțare participativă, în conformitate cu împuternicirile acordate de fiecare investitor în mod discreționar;

autoritate de supraveghere – Comisia Națională a Pieței Financiare, autoritate competentă în ceea ce privește autorizarea, reglementarea și supravegherea furnizorilor de servicii de finanțare participativă care fac obiectul prezentei legi, prin exercitarea prerogativelor stabilite de Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, precum și de prezenta lege;

autorizare – înregistrare a furnizorilor de servicii de finanțare participativă în Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă în baza deciziei autorității de supraveghere;

client – investitor, dezvoltator sau debtor-consumator, potențial sau efectiv, pentru care un furnizor de servicii de finanțare participativă prestează sau intenționează să presteze servicii de finanțare participativă;

debtor-consumator – persoană fizică care acționează în scopuri ce se află în afara activității sale comerciale, economice sau profesionale și intenționează să obțină un împrumut de consum prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;

dezvoltator de proiecte de finanțare participativă (în continuare – *dezvoltator*) – persoană fizică care practică activitate de antreprenoriat sau persoană juridică cu scop lucrativ din Republica Moldova care, întrunind condițiile prevăzute de prezenta lege, intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;

investitor – persoană fizică sau juridică care, prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, acordă împrumuturi sau achiziționează valori mobiliare sau instrumente admise în scopul finanțării participative ori acordă împrumuturi de consum;

investitor sofisticat – persoană fizică sau juridică care este client profesionist sau investitor calificat, conform art. 137 și 138 din Legea nr. 171/2012 privind

piața de capital, ori persoană fizică sau juridică care este calificată drept investitor sofisticat de către furnizor, conform criteriilor și procedurii prevăzute la art. 26 din prezenta lege;

investitor nesofisticat – investitor care nu este un investitor sofisticat;

finanțare participativă bazată pe investiții – achiziționare sau subscriere de către investitori, prin intermediul unui vehicul investițional, a părților sociale sau a acțiunilor dezvoltatorului în cadrul unui proiect de finanțare participativă;

finanțare participativă bazată pe împrumut – acordare de către unul sau mai mulți investitori a împrumuturilor pentru un proiect de finanțare participativă sau pentru unul ori mai multe împrumuturi de consum în schimbul unei dobânzi, prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;

furnizor de servicii de finanțare participativă (în continuare – *furnizor*) – persoană juridică constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni, înregistrată în Republica Moldova și autorizată conform prezentei legi să presteze servicii de finanțare participativă;

ofertă de finanțare participativă – comunicare din partea unui furnizor, în conformitate cu prezenta lege, care conține informații suficiente despre condițiile ofertei și/sau despre proiectul de finanțare participativă oferit, astfel încât să le permită potențialilor investitori să ia o decizie cu privire la investirea în respectivul proiect și/sau în împrumutul de consum;

persoane cu funcții de răspundere – organul executiv unipersonal, membrii organului executiv colegial, membrii consiliului societății, ai comisiei de cenzori/comitetului de audit, precum și alte persoane care exercită atribuții de dispoziție în conducerea societății;

platformă de finanțare participativă (în continuare – *platformă*) – sistem informațional cu acces public, gestionat de un furnizor de servicii de finanțare participativă;

proiect de finanțare participativă (în continuare și – *proiect*) – activitate de antreprenariat pentru care un dezvoltator urmărește să obțină finanțare prin oferta de finanțare participativă;

serviciu de finanțare participativă – punere în legătură a investitorilor cu unul sau mai mulți dezvoltatori ori debitori-consumatori prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;

tranzacție de finanțare participativă – tranzacție încheiată între furnizor și investitor sau între furnizor și dezvoltator, sau între furnizor și debitor-consumator prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;

vehicul investițional – societate cu răspundere limitată înființată în scopul acumulării, efectuării și gestionării investițiilor într-un proiect de finanțare participativă.

Articolul 3. Alte tipuri de finanțare participativă

Activitățile și serviciile de finanțare participativă bazată pe donații, recompense, cumpărare a unor bunuri în avans sau pe investiții în bunuri viitoare în cadrul cărora nu este urmărită obținerea beneficiilor financiare în schimbul finanțării proiectelor de finanțare participativă sunt guvernate de legislația civilă cu privire la donație, vânzare-cumpărare, prestări servicii, sponsorizare și filantropie.

Capitolul II

PRESTAREA SERVICIILOR DE FINANȚARE PARTICIPATIVĂ. CERINȚE ORGANIZATORICE ȘI DE FUNCȚIONARE A FURNIZORULUI

Articolul 4. Exigențe față de proiectele de finanțare participativă

(1) Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei moldovenești a 1 000 000 de euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data plasării ofertei de finanțare participativă.

(2) Derularea în termenul prevăzut la alin. (4) a ofertei de finanțare participativă a aceluiași dezvoltator de către una sau mai multe platforme de finanțare participativă gestionate de furnizori este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1).

(3) Dezvoltatorul care a beneficiat de mijloace bănești sub formă de împrumut nu poate utiliza aceste mijloace bănești în scopul creditării directe sau prin terți a altor persoane fizice și/sau juridice.

(4) Proiectul de finanțare participativă trebuie să aibă un termen exact de acumulare a investițiilor, stabilit de către dezvoltator, care nu poate fi mai mare de 12 luni.

(5) În cazul în care investițiile necesare pentru realizarea proiectului nu sunt acumulate în termenul stabilit de dezvoltator, termenul poate fi prelungit la solicitarea acestuia. În acest caz, furnizorul informează toți investitorii despre solicitarea de prelungire a termenului de către dezvoltator și le oferă acestora un termen de până la 14 zile pentru revocarea investiției. În cazul în care, până la expirarea acestui termen, investitorul nu solicită revocarea investiției, acordul acestuia de prelungire a termenului se prezumă.

(6) În cazul în care investitorul revocă investiția în temeiul prevăzut la alin. (5), furnizorul îi restituie mijloacele bănești și dobânda achitată de bancă pentru perioada aflării mijloacelor bănești pe contul furnizorului, în condițiile în care contul furnizorului este purtător de dobândă.

(7) În perioada aflării pe contul furnizorului a mijloacelor bănești transmise de investitor, acestea nu pot fi plasate sau utilizate în alte scopuri decât investirea în proiectul de finanțare participativă pentru care au fost destinate aceste mijloace bănești.

Articolul 5. Exigențe față de împrumuturile de consum

(1) Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acordate unui debitor-consumator nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei moldovenești a 7500 de euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data plasării ofertei de finanțare participativă.

(2) Derularea în termenul prevăzut la alin. (5) a ofertei de finanțare participativă a aceluiași debitor-consumator de către una sau mai multe platforme de finanțare participativă gestionate de furnizori este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1).

(3) Anterior plasării ofertei de finanțare a împrumuturilor de consum pe platformă, furnizorul evaluează bonitatea potențialului debitor-consumator în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de autoritatea de supraveghere.

(4) La acordarea împrumutului de consum, furnizorul va respecta Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

(5) Oferta de finanțare a împrumuturilor de consum trebuie să aibă un termen exact de acumulare a investițiilor stabilit de către furnizor, care nu poate fi mai mare de 6 luni.

(6) În cazul în care investițiile necesare în vederea debursării împrumutului de consum nu sunt acumulate în termenul stabilit de furnizor, termenul poate fi prelungit la solicitarea debitorului-consumator corespunzător. În acest caz, furnizorul informează toți investitorii despre solicitarea de prelungire a termenului de către debitorul-consumator și le oferă acestora un termen de până la 14 zile pentru revocarea investiției. În cazul în care, până la expirarea acestui termen, investitorul nu solicită revocarea investiției, acordul acestuia de prelungire a termenului se prezumă.

(7) În cazul în care investitorul revocă investiția în temeiul prevăzut la alin. (6), furnizorul îi restituie mijloacele bănești și dobânda achitată de bancă pentru perioada aflării mijloacelor bănești pe contul furnizorului, în condițiile în care contul furnizorului este purtător de dobândă.

(8) În perioada aflării pe contul furnizorului a mijloacelor bănești transmise de investitor, acestea nu pot fi plasate sau utilizate în alte scopuri decât investirea în vederea debursării împrumutului către debitorul-consumator pentru care au fost destinate aceste mijloace bănești.

Articolul 6. Exigențe prudențiale față de furnizori

(1) Furnizorul dispune în mod permanent de garanții prudențiale, a căror mărime este cel puțin egală cu cea mai mare dintre următoarele valori:

- a) 500 000 lei, pentru toți furnizorii; sau
- b) 25% din valoarea cheltuielilor generale fixe aferente anului precedent, care urmează să acopere cel puțin costul administrării împrumuturilor pentru o perioadă de 3 luni, pentru furnizorul care prestează servicii de finanțare participativă bazată pe împrumuturi.

(2) Garanțiile prudențiale prevăzute la alin. (1) pot fi exprimate sub una dintre următoarele forme:

- a) capital propriu;
- b) un contract de asigurare de răspundere civilă profesională;
- c) o combinație a formelor prevăzute la lit. a) și b) din prezentul alineat.

(3) Contractul de asigurare prevăzut la alin. (2) lit. b) trebuie să acopere cel puțin următoarele riscuri:

- 1) pierderea documentelor;
- 2) declarații false care induc în eroare;
- 3) acțiuni, erori sau omisiuni care duc la încălcarea:
  - a) obligațiilor contractuale și legale;

- b) obligației de a acționa cu competență și diligență față de clienți;
- c) obligațiilor de confidențialitate;
- 4) neîndeplinirea obligației de a elabora, de a aplica și de a menține proceduri adecvate de prevenire a conflictelor de interese;
- 5) daune cauzate de perturbări ale activității, de disfuncționalități ale sistemelor sau de gestionare a proceselor;
- 6) neglijență gravă în efectuarea evaluării activelor sau a stabilirii prețului împrumutului și a evaluării bonității proiectului de finanțare participativă.

Articolul 7. Exigențe față de persoanele cu funcții de răspundere ale furnizorului

(1) În scopul asigurării unei administrări corecte și prudente, fiecare dintre persoanele cu funcții de răspundere ale furnizorului trebuie să dispună de calificări, cunoștințe și experiență adecvate activității desfășurate.

(2) O persoană cu funcție de răspundere a furnizorului trebuie să corespundă cel puțin următoarelor cerințe:

- a) este absolventă a unei instituții de învățământ superior în domeniile financiar-bancar, economic, juridic, administrație publică sau tehnologii informaționale și posedă experiență profesională în domeniile menționate de minimum 3 ani;
- b) nu a fost condamnată, printr-o sentință definitivă și irevocabilă, pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau infracțiuni de corupție;
- c) nu a fost lipsită de dreptul de a deține funcția respectivă prin efectul legii sau prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă;
- d) nu este dezvoltator, persoană afiliată sau salariat al acestuia;
- e) nu este auditor angajat al entității de audit care efectuează auditul situațiilor financiare anuale ale acestui furnizor, al unui investitor sau dezvoltator;
- f) nu încalcă regimul de restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, prevăzut de Legea integrității nr. 82/2017.

(3) Numirea în funcție a persoanelor cu funcții de răspundere se aprobă în prealabil de către autoritatea de supraveghere, în conformitate cu actele normative ale acesteia.

Articolul 8. Contractarea serviciilor de finanțare participativă

(1) Furnizorul prestează servicii dezvoltatorilor, debitorilor-consumatori și investitorilor în baza unor contracte de servicii de finanțare participativă încheiate cu fiecare dintre ei, modelul contractului-cadru fiind stabilit de către autoritatea de

supraveghere. Față de contractul de servicii de finanțare participativă se aplică prevederile Codului civil și prezenta lege.

(2) Furnizorul primește împuterniciri depline de reprezentare a investitorilor, precum și toate drepturile de reprezentare a asociaților/acționarilor în procedura de înființare/înregistrare a persoanei juridice sau de înregistrare a achiziției părților sociale/acțiunilor în cadrul proiectului de finanțare participativă, drepturile de a înainta acțiuni judiciare în vederea recuperării investiției, a executării garanțiilor și orice alte mijloace de apărare a drepturilor investitorilor prevăzute de lege.

(3) Împuternicirile de reprezentare prevăzute la alin. (2), inclusiv dreptul de transmitere (substituire) a unuia sau mai multor drepturi ale investitorului către propriii salariați sau către profesioniști din domenii auxiliare, se transmit de către investitor furnizorului printr-un contract de mandat sau procură.

(4) Contractul de mandat și procura prevăzute la alin. (3) sunt opozabile dezvoltatorului, debitorului-consumator, autorității înregistrării de stat a persoanelor juridice, băncilor, precum și oricăror altor persoane fizice sau juridice de drept public sau privat implicate în realizarea proiectului de finanțare participativă sau în executarea contractului de împrumut de consum.

(5) Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale încheiate în scopul garantării restituirii împrumuturilor acordate dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori în condițiile prezentei legi pot fi investite cu formulă executorie, având în acest caz putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată.

Articolul 9. Obligații de administrare prudentă, integritate și diligență

(1) Dacă actul de constituire al furnizorului nu prevede delegarea atribuțiilor prevăzute la lit. a) și b) altor organe de conducere, consiliul societății, conform actelor normative ale autorității de supraveghere, stabilește și supraveghează punerea în aplicare:

a) a unor politici și proceduri adecvate care să asigure administrarea eficace și prudentă, inclusiv separarea sarcinilor, continuitatea activității și prevenirea conflictelor de interese, într-un mod care să promoveze integritatea pieței și interesele clienților săi;

b) a unor sisteme și mecanisme de control adecvate pentru evaluarea riscurilor aferente serviciilor de finanțare participativă.

(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare în scopul direcționării investitorilor către un anumit dezvoltator/debitor-consumator sau a ofertelor dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori de pe platforma lui către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță.

(3) Furnizorul care administrează portofolii individuale de împrumuturi se asigură că dispune de sisteme și mecanisme de control adecvate de administrare a riscurilor și modelare financiară pentru serviciile prestate și că respectă cerințele prevăzute la art. 35.

(4) Furnizorul evaluează toate ofertele de finanțare participativă și le adaptează la cerințele stabilite de prezenta lege, în coordonare cu dezvoltatorul/debitorul-consumator, înainte de a le plasa pe platforma sa. În cazul în care stabilește prețul unei oferte de finanțare participativă, furnizorul trebuie să realizeze o evaluare a riscului de credit aferent ofertei de finanțare participativă sau dezvoltatorului de proiect înainte ca oferta de finanțare participativă să fie prezentată, precum și să întreprindă alte măsuri în vederea asigurării unei administrări prudente și eficace conform cerințelor stabilite de prezenta lege și actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) În scopul verificării conformității cu exigențele prevăzute la art. 4, înainte de a încheia contractul, furnizorul se asigură că dezvoltatorul/debitorul-consumator nu are alte proiecte/oferte de finanțare participativă plasate simultan pe platforma furnizorului sau pe alte platforme gestionate de furnizori autorizați în Republica Moldova ori că același proiect/ofertă nu este plasat/ă simultan pe mai multe astfel de platforme.

Articolul 10. Accesul la informații și prelucrarea datelor cu caracter personal

(1) În scopul efectuării analizelor de risc ale proiectelor/ofertelor și ale dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori, furnizorii au acces deplin și neîngrădit la toate datele și informațiile disponibile în birourile istoriilor de credit.

(2) Prelucrarea datelor cu caracter personal, în sensul prezentei legi, se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) Prezentarea de către furnizor a informației ce constituie istorie de credit către biroul istoriilor de credit în conformitate cu Legea nr. 122/2008 privind

birourile istoriilor de credit nu constituie încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 11. Remunerația furnizorului

(1) Remunerația furnizorului se constituie din:

- a) taxe fixe achitate de dezvoltatori/debitori-consumatori pentru plasarea proiectului pe platformă;
- b) comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare alocate fiecărui proiect/ofertă, reținute din contul dezvoltatorului/debitorului-consumator;
- c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau al înstrăinării părților sociale deținute în vehiculul investițional înființat în legătură cu proiectul de finanțare participativă;
- d) alte comisioane sau tarife secundare.

(2) Furnizorul este obligat să informeze în scris clienții, în prealabil încheierii oricărei tranzacții/oricărui contract, despre tipul și mărimea remunerației, metoda de calcul, momentul sau periodicitatea achitării/reținerii acesteia.

(3) Tipurile remunerațiilor percepute de furnizor și cuantumul lor sunt publicate în mod obligatoriu pe platforma acestuia.

Articolul 12. Plățile

(1) Operațiunile de plată în scopul acumulării și transferului mijloacelor bănești în cadrul tranzacțiilor de finanțare participativă se realizează prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar ale prestatorilor de servicii de plată.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), investitorii persoane fizice pot depune mijloacele bănești destinate investiției și în numerar, prin intermediul bancomatelor, al dispozitivelor de comunicație electronică, digitale, inclusiv prin intermediul serviciilor de remitere de bani în numerar și al sistemelor automatizate de deservire la distanță oferite de prestatorii de servicii de plată, în limitele prevăzute de lege.

(3) Furnizorul, în mod obligatoriu, deschide la o bancă din Republica Moldova un cont bancar pentru derularea operațiunilor fiduciare, prin care sunt efectuate doar încasările și plățile ce țin exclusiv de activitatea de finanțare participativă. Mijloacele bănești aflate în conturile bancare deschise conform prezentului alineat nu fac obiectul unei proceduri de executare silită împotriva

furnizorului și nu pot fi urmărite sau incluse în masa debitoare în cazul insolvenței furnizorului.

(4) Tranzacțiile de finanțare participativă pot avea loc în valută străină cu respectarea Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară.

Articolul 13. Externalizarea

(1) Furnizorul este în drept să externalizeze către terți o parte din funcțiile sale operaționale, cu condiția obținerii avizului prealabil al autorității de supraveghere conform actului normativ emis în acest sens, astfel încât să se confirme că furnizorul ia toate măsurile rezonabile pentru a evita orice risc operațional suplimentar.

(2) Externalizarea funcțiilor operaționale nu trebuie să afecteze calitatea controlului intern al furnizorului și nici capacitatea autorității de supraveghere de a supraveghea respectarea de către furnizor a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia.

(3) Furnizorul rămâne responsabil pentru confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal prelucrate în numele său de către persoanele către care sunt externalizate funcțiile operaționale.

(4) La externalizarea funcțiilor operaționale, furnizorul rămâne responsabil de respectarea prezentei legi și a actelor normative ale autorității de supraveghere.

(5) Nu pot fi externalizate atribuțiile persoanelor cu funcții de răspundere și funcțiile de gestionare a riscurilor.

Articolul 14. Prevenirea și dezvăluirea conflictelor de interese

(1) Furnizorul ia toate măsurile pentru a preveni, a identifica și a dezvălui conflictele de interese dintre furnizor, asociații/acționarii furnizorului, persoane cu funcții de răspundere și orice persoană fizică sau juridică legată de aceștia printr-o relație de control, în sensul art. 6 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, și clienții lui sau dintre un client și un alt client.

(2) Furnizorului i se interzice:

a) să dețină direct sau indirect o participațiune în ofertele de finanțare participativă plasate pe propria sa platformă;

b) să plaseze oferte de finanțare participativă ale dezvoltatorilor care sunt deținători a cel puțin 20% din capitalul social al furnizorului, ale persoanelor cu

funcții de răspundere sau ale oricăror persoane fizice sau juridice legate de aceștia printr-o relație de control, în sensul art. 6 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital;

c) să desfășoare activități care pot da naștere unui conflict de interese sau să utilizeze ori să dezvăluie în mod necorespunzător informații confidențiale.

(3) Furnizorul elaborează și aplică reguli interne pentru a preveni conflictele de interese.

(4) Furnizorul prezintă clienților și potențialilor clienți, prin afișarea pe platforma proprie, într-un loc vizibil, informația privind natura generală și sursele conflictelor de interese, precum și măsurile luate pentru a atenua aceste riscuri.

(5) Furnizorul, în vederea executării prevederilor alin. (4), prezintă informații suficiente privind conflictele de interese identificate, astfel încât să permită fiecărui client să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la serviciul în contextul căruia apare conflictul de interese.

Articolul 15. Informații de identificare

La identificarea clienților, furnizorul solicită următoarele informații:

a) pentru persoanele fizice, inclusiv cele care practică activitate de antreprenoriat – numele, prenumele, data nașterii, seria și numărul actului de identitate, numărul de identificare de stat (IDNP) atribuit de autoritatea competentă din statul al cărui cetățean este persoana fizică ori din statul în care persoana fizică își are domiciliul (în cazul apatrizilor), datele înregistrării de stat (pentru persoana fizică care practică activitate de antreprenoriat);

b) pentru persoanele juridice – denumirea deplină și abreviată (dacă există), sediul sau adresa organului executiv permanent (în cazul lipsei unui organ executiv permanent – a altui organ sau a persoanei împuternicite să acționeze fără procură în numele persoanei juridice), altă informație de contact (telefon, adresa de poștă electronică), numărul de identificare de stat (IDNO) atribuit de autoritatea competentă din statul în care a fost înregistrată persoana juridică și data înregistrării acesteia, informații despre reorganizarea persoanei juridice, în cazul în care aceasta a fost reorganizată.

Articolul 16. Examinarea reclamațiilor

(1) Furnizorul elaborează și aplică proceduri pentru examinarea eficientă a reclamațiilor primite de la clienți și publică procedurile respective pe platforma proprie.

(2) Furnizorul asigură clienților posibilitatea de a depune, în mod gratuit, reclamații împotriva sa.

(3) Furnizorul elaborează și pune la dispoziția clienților, prin plasarea pe platforma proprie, un model standard de reclamație și păstrează o evidență a tuturor reclamațiilor primite și a măsurilor luate.

(4) Furnizorul analizează toate reclamațiile și îi comunică reclamantului rezultatul în termen de 14 zile de la data depunerii reclamației.

Articolul 17. Contabilitatea, situațiile financiare și rapoartele specifice

Furnizorul ține contabilitatea, întocmește și prezintă situații financiare și rapoarte specifice trimestriale în conformitate cu actele normative în domeniul contabilității și raportării financiare și/sau cu actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 18. Auditul obligatoriu

(1) Furnizorul este obligat să efectueze auditul situațiilor financiare anuale.

(2) Entitatea de audit care efectuează auditul prevăzut la alin. (1) aduce la cunoștința autorității de supraveghere:

a) orice fapt sau decizie care poate conduce la situația în care furnizorul nu va avea capacitatea să execute obligațiile sale pecuniare sau care poate afecta capacitatea furnizorului de a funcționa în continuare;

b) orice fapt sau decizie care poate conduce la imposibilitatea de a exprima o opinie de audit sau la exprimarea unei opinii cu rezerve;

c) orice fapt sau decizie care vizează datele neveridice sau incomplete prezentate periodic la autoritatea de supraveghere;

d) orice alte informații conform Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare.

(3) Îndeplinirea cu bună-credință de către entitatea de audit care efectuează auditul situațiilor financiare anuale ale furnizorului a obligației de a informa autoritatea de supraveghere conform alin. (2) nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului profesional, care îi revine potrivit legii sau clauzelor contractuale, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acesteia.

(4) Entitatea de audit cu care furnizorul încheie contractul de audit trebuie să aibă angajați cel puțin 2 auditori și să activeze conform Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare.

(5) Prin derogare de la art. 21 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare, o entitate de audit contractată nu poate efectua auditul situațiilor financiare mai mult de 5 ani consecutivi. Entitatea de audit care a efectuat auditul situațiilor financiare anuale al unui furnizor timp de 5 ani consecutivi poate efectua auditul aceluiași furnizor doar după expirarea a 2 ani de la ultimul audit.

Articolul 19. Documentația internă, păstrarea evidenței tranzacțiilor

(1) Furnizorul este obligat să păstreze documentația prevăzută de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia.

(2) Furnizorul asigură păstrarea documentelor, inclusiv a contractelor încheiate cu clienții săi, și a informației aferente tranzacțiilor de finanțare participativă efectuate prin intermediul platformei pe care o gestionează, pe un termen de cel puțin 5 ani de la încetarea relației de afaceri.

(3) Furnizorul păstrează în registrul de evidență a tranzacțiilor, ținut conform cerințelor stabilite de autoritatea de supraveghere, toate informațiile privind tranzacțiile efectuate prin intermediul platformei pe care o gestionează, inclusiv privind identitatea clienților.

(4) Furnizorul asigură accesul permanent și imediat al clienților la toate datele și informațiile despre serviciile care le sunt prestate.

Capitolul III PROTECȚIA INVESTITORILOR

Articolul 20. Exigențe de publicitate

(1) Publicitatea adresată de către furnizor clienților sau potențialilor clienți, precum și alte informații în legătură cu serviciile prestate, costurile, taxele și comisioanele aferente serviciilor sau investițiilor de finanțare participativă, condițiile de finanțare participativă, inclusiv criteriile de selecție a proiectelor/ofertelor care vor beneficia de finanțare participativă, precum și cu natura și riscurile aferente serviciilor de finanțare participativă pe care le oferă trebuie să fie clare, complete, ușor de înțeles, să nu inducă în eroare și să fie în concordanță cu informațiile cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția, dacă este elaborată, sau cu informațiile care trebuie să figureze în fișa cu informații esențiale privind investiția, în cazul în care aceasta nu este elaborată.

(2) Înainte de finalizarea termenului de acumulare a investițiilor pentru un proiect, nicio publicitate din partea furnizorului nu va viza în mod disproporționat proiecte sau oferte individuale de finanțare participativă planificate sau în curs de desfășurare.

(3) Orice informație privind potențialele beneficii pentru investitori și/sau dezvoltatori/debitori-consumatori, furnizată în publicitatea serviciilor prestate de furnizor, trebuie să fie proporțională cu informațiile despre potențialele riscuri dezvoltate.

Articolul 21. Obligații de informare

(1) Furnizorul informează toți investitorii despre riscul de a-și pierde toată investiția și despre faptul că investițiile în proiectele de finanțare participativă nu sunt garantate/protejate de mijloacele Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar sau ale Fondului de compensare a investitorilor.

(2) Furnizorul informează toți investitorii despre perioada de reflecție și perioada de revocare prevăzute la art. 23.

(3) Informațiile prevăzute la alin. (1) și (2) sunt prezentate de către furnizor tuturor investitorilor, în mod individual, înainte de încheierea de către aceștia a unei tranzacții de finanțare participativă și sunt publicate, în mod permanent, pe platforma pe care o gestionează, împreună cu oferta de finanțare participativă.

(4) Furnizorul este obligat să publice pe platforma de finanțare participativă următoarele:

a) informații despre furnizor (denumirea, sediul juridic și adresa de corespondență), după caz, informații despre proprietari (denumirea/numele, cota din capitalul social deținută de fiecare proprietar, inclusiv beneficiarul efectiv), despre persoanele care ocupă funcții de răspundere, situațiile financiare anuale auditate, datele de contact și referința electronică la Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă, publicate pe pagina web oficială a autorității de supraveghere;

b) informații despre riscurile asociate investițiilor, inclusiv informații despre potențialele pierderi totale sau parțiale ale mijloacelor bănești investite în oferta/proiectul de finanțare participativă, despre riscul de a nu obține profitul preconizat, riscul de lichiditate a dezvoltatorului, precum și alte riscuri care caracterizează finanțarea participativă prin prezentarea descrierii acestora;

c) regulile de evaluare a bonității dezvoltatorului/debitorului-consumator;

d) măsurile organizatorice și administrative pentru evitarea, identificarea și soluționarea conflictelor de interese;

e) termenele și condițiile generale de utilizare a platformei de finanțare participativă, aprobate de furnizor;

f) tipurile remunerațiilor percepute de furnizor, cuantumul acestora și metoda de calcul;

g) măsurile de atenuare a riscurilor;

h) procedura de soluționare a reclamațiilor clienților aplicată de furnizor, precum și informații despre opțiunea clienților de a se adresa autorității de supraveghere pentru soluționarea reclamațiilor, cu indicarea unui link activ la pagina web oficială a autorității de supraveghere.

(5) Pe lângă comunicarea individuală prevăzută la alin. (3), informațiile prevăzute la alin. (1), (2) și (4) sunt publicate și puse la dispoziția clienților și a potențialilor clienți într-un compartiment separat, clar indicat și ușor accesibil, al paginii web oficiale a platformei.

(6) Modalitățile de publicare și furnizare a informațiilor obligatorii sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 22. Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare

(1) Furnizorul care prestează servicii de finanțare participativă bazată pe împrumuturi, în termen de 4 luni de la sfârșitul anului de gestiune, publică într-un loc vizibil pe pagina web oficială a platformei:

1) ratele de nerambursare aferente proiectelor de finanțare participativă oferite pe platformele lor, înregistrate într-un interval care acoperă cel puțin ultimele 36 de luni;

2) o declarație privind rezultatele anuale, indicând, după caz:

a) rata preconizată și rata efectivă de nerambursare a tuturor împrumuturilor facilitate de furnizor în funcție de categoria de risc și prin raportare la categoriile de risc stabilite în cadrul administrării de risc;

b) un rezumat al ipotezelor utilizate la determinarea ratelor de nerambursare preconizate;

c) rentabilitatea efectivă și, în cazul în care furnizorul a oferit o rentabilitate-țintă în ceea ce privește administrarea de portofolii individuale de împrumuturi, rentabilitatea-țintă.

(2) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologia de calcul al ratelor de nerambursare menționate la alin. (1), inclusiv pentru cazurile în care serviciile de finanțare participativă bazată pe împrumuturi prestate de furnizor nu acoperă termenul indicat la alin. 1 pct. 1).

Articolul 23. Perioada de reflecție și revocare

(1) Clauzele și condițiile ofertei de finanțare participativă rămân obligatorii pentru dezvoltator/debitor-consumator din momentul în care oferta de finanțare participativă este plasată pe platforma de finanțare participativă și până la data care survine prima dintre următoarele:

- a) data de expirare a termenului de acumulare a investițiilor anunțată de furnizor în momentul plasării ofertei de finanțare participativă pe platformă; sau
- b) data la care obiectivul de finanțare este atins.

(2) Furnizorul oferă potențialului investitor nesofisticat o perioadă de reflecție conform alin. (3), pe parcursul căreia acesta are dreptul să revoce oferta de a investi, în orice moment, fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat/sanționat de către furnizor.

(3) Perioada de reflecție începe în momentul exprimării de către potențialul investitor nesofisticat a acordului de a investi și expiră după 14 zile, cu excepția cazului când perioada rămasă de acumulare a investițiilor necesare proiectului este mai mică.

(4) Furnizorul ține evidența ofertelor de a investi pe care le primește de la potențialii investitori, cu indicarea momentului exprimării de către aceștia a acordului de a investi.

(5) Modalitatea de revocare a unei oferte de a investi este similară cu modalitatea prin care potențialul investitor nesofisticat poate să prezinte o ofertă de a investi într-un proiect de finanțare participativă.

(6) Simultan cu oferta de a investi, furnizorul pune la dispoziția potențialului investitor nesofisticat informații cu privire la perioada de reflecție și la modalitățile de revocare a ofertei de a investi, printre care cel puțin următoarele:

1) înainte ca un potențial investitor nesofisticat să își poată comunica oferta de a investi, furnizorul îl informează cu privire la:

- a) faptul că oferta de a investi face obiectul unei perioade de reflecție;
- b) durata perioadei de reflecție;
- c) modalitățile de revocare a ofertei de a investi;

2) imediat după exprimarea acordului de a investi, furnizorul informează potențialul investitor nesofisticat cu privire la faptul că perioada de reflecție a început.

(7) În cazul administrării de portofolii individuale de împrumuturi, prezentul articol se aplică numai împuternicirilor inițiale de investiții acordate de investitorul

nesofisticat, nu și investițiilor în împrumuturi specifice, acordate în temeiul împuternicirilor respective, potrivit art. 33 alin. (8).

Articolul 24. Fișa cu informații esențiale privind investiția

(1) Furnizorii pun la dispoziția potențialilor investitori o fișă cu informații esențiale privind investiția, elaborată în baza informațiilor puse la dispoziție de dezvoltator/debitor-consumator pentru fiecare ofertă de finanțare participativă/împrumut de consum.

(2) Fișa cu informații esențiale privind investiția este redactată în limba română și poate fi tradusă în una sau mai multe limbi de circulație internațională.

(3) Fișa cu informații esențiale privind investiția include cel puțin următoarele:

a) clauza de avertizare, din care să rezulte că oferta de finanțare participativă nu este verificată sau aprobată de către autoritatea de supraveghere sau alte autorități publice competente, precum și că, realizând investiția respectivă, investitorii își asumă integral riscurile care decurg din aceasta, inclusiv riscul pierderii parțiale sau integrale a mijloacelor bănești investite;

b) informații despre dezvoltator/debitor-consumator și proiectul de finanțare participativă/împrumutul de consum;

c) caracteristicile procesului de finanțare participativă;

d) factorii de risc;

e) informații privind părțile sociale sau acțiunile oferite în scopul finanțării participative;

f) informații privind vehiculele investiționale;

g) drepturile investitorilor;

h) informații referitoare la împrumuturi;

i) comisioane și căi de atac.

(4) Pentru oferta de finanțare participativă bazată pe împrumuturi, fișa cu informații esențiale privind investiția cuprinde informațiile prevăzute la alin. (3) lit. a)–c), f)–h).

(5) Pentru oferta de finanțare participativă bazată pe investiții, fișa cu informații esențiale privind investiția cuprinde informațiile prevăzute la alin. (3) lit. a)–f) și h).

(6) Cerințele privind modelul, forma, conținutul fișei cu informații esențiale privind investiția, conținutul informațiilor specificate la alin. (3), precum și modul de prezentare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(7) Dezvoltatorul/debitorul-consumator este obligat să notifice furnizorul despre orice modificare a informațiilor pentru a menține în permanență actualizată fișa cu informații esențiale privind investiția, pe durata ofertei de finanțare participativă. Furnizorul informează imediat investitorii care și-au comunicat oferta de a investi cu privire la orice modificare a informațiilor din fișa cu informații esențiale privind investiția.

(8) Furnizorii elaborează și aplică proceduri adecvate pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor prezentate de dezvoltator/debitor-consumator și incluse în fișa cu informații esențiale privind investiția.

(9) În cazul în care identifică o omisiune, o eroare sau o inexactitate în fișa cu informații esențiale privind investiția, furnizorul notifică cu promptitudine dezvoltatorul/debitorul-consumator despre o astfel de omisiune, eroare sau inexactitate, iar acesta din urmă completează sau rectifică informațiile respective în termen de două zile lucrătoare de la data notificării.

(10) În cazul în care dezvoltatorul/debitorul-consumator nu completează sau, după caz, nu rectifică informația în termenul prevăzut la alin. (9), furnizorul suspendă lansarea ofertei de finanțare participativă până când fișa cu informații esențiale privind investiția este completată sau rectificată.

(11) În cazul în care, după 30 de zile de la notificare, fișa cu informații esențiale privind investiția nu este completată sau, după caz, rectificată, oferta de finanțare participativă se respinge/anulează.

(12) Fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei trebuie să fie corectă, clară, să nu inducă în eroare și să nu conțină note de subsol, altele decât cele care conțin trimiteri la legislația aplicabilă și, după caz, citate din aceasta. Fișa cu informații esențiale privind investiția se prezintă pe un suport de sine stătător și durabil, care să fie ușor de diferențiat de publicitate și să conțină, în versiunea imprimată pe suport de hârtie, cel mult șase pagini în format A4, cu font de minimum 12.

Articolul 25. Fișa cu informații esențiale privind investiția pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi

(1) Furnizorul care administrează portofolii individuale de împrumuturi elaborează și pune la dispoziția potențialilor investitori, la nivelul platformei, o fișă

cu informații esențiale privind investiția, care cuprinde cel puțin următoarele informații:

a) date cu privire la persoanele responsabile pentru informațiile puse la dispoziție în fișă (numele și funcția – în cazul persoanelor fizice, inclusiv al membrilor organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale furnizorului de servicii de finanțare participativă; denumirea și sediul – în cazul persoanelor juridice);

b) comisioane și căi de atac;

c) informații privind administrarea de portofolii individuale de împrumuturi.

(2) Furnizorul actualizează în permanență fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei pe durata ofertei de finanțare participativă. Furnizorul informează în aceeași zi investitorii care au comunicat o ofertă de a investi cu privire la orice modificare a informațiilor din fișa cu informații esențiale privind investiția.

(3) Fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei trebuie să fie corectă, clară, să nu inducă în eroare și să nu conțină note de subsol, altele decât cele care conțin trimiteri la legislația aplicabilă și, după caz, citate din aceasta. Fișa cu informații esențiale privind investiția se prezintă pe un suport de sine stătător și durabil, care să fie ușor de diferențiat de publicitate și să conțină, în versiunea imprimată pe suport de hârtie, cel mult șase pagini în format A4, cu font de minimum 12.

(4) Furnizorul elaborează și aplică proceduri adecvate pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor conținute în fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei.

(5) Atunci când identifică o omisiune, o eroare sau o inexactitate în fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei, furnizorul remediază el însuși omisiunea, eroarea sau inexactitatea în fișa cu informații esențiale privind investiția.

Articolul 26. Investitorii sofisticati

(1) Pe lângă investitorii sofisticati prevăzuți la art. 2, poate fi recunoscută în calitate de investitor sofisticat:

1) persoana juridică care, în baza ultimelor situații financiare anuale, îndeplinește cel puțin unul dintre următoarele criterii:

a) deține capital propriu (active nete) de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 100 000 de euro;

b) are venituri din vânzări anuale de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 2 000 000 de euro;

c) deține active totale de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 1 000 000 de euro;

2) persoana fizică care îndeplinește cel puțin două dintre următoarele criterii:

a) are un venit brut anual de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 60 000 de euro sau deține un portofoliu investițional format din instrumente financiare și/sau conturi de economii, și/sau depozite bancare cu o valoare de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 100 000 de euro;

b) a activat sau activează în sectorul financiar de cel puțin un an, deținând o funcție ce necesită cunoștințe în domeniul tranzacțiilor cu instrumente financiare sau în domeniul serviciilor și activităților de investiții;

c) a efectuat pe piața de capital în medie 10 tranzacții pe trimestru în ultimele patru trimestre anterioare, cel puțin în volumele prevăzute la art. 23 alin. (7) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.

(2) Furnizorul pune la dispoziția investitorului un model de cerere pe care acesta îl poate folosi pentru a solicita recunoașterea sa ca investitor sofisticat. Modelul cererii cuprinde criteriile de identificare prevăzute la alin. (1) și o avertizare clară privind pierderea protecției drept urmare a recunoașterii acestuia în calitate de investitor sofisticat.

(3) Cererea investitorului prevăzută la alin. (2) conține următoarele elemente:

a) informațiile și documentele ce confirmă îndeplinirea criteriilor prevăzute la alin. (1);

b) o declarație conform căreia investitorul solicitant este conștient de consecințele pierderii protecției ce decurge din statutul de investitor nesofisticat;

c) o declarație pe propria răspundere privind veridicitatea informației furnizate în cerere.

(4) La recepționarea cererii, furnizorul verifică informația prezentată de investitor și ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că investitorul se califică drept investitor sofisticat.

(5) Furnizorul aprobă cererea investitorului în termen de 30 de zile de la recepționare și îi trimite acestuia o notificare despre confirmarea statutului de investitor sofisticat.

(6) În cazul în care are îndoieli întemeiate cu privire la corectitudinea informațiilor prezentate în cerere, furnizorul respinge cererea investitorului, având obligația să trimită o notificare în acest sens.

(7) În cazul în care un investitor sofisticat nu realizează nicio investiție pentru o perioadă de doi ani de la data aprobării lui conform alin. (4), acesta pierde calitatea de investitor sofisticat.

Articolul 27. Limite pentru investitorii nesofisticați

(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei moldovenești a 200 de euro pentru un singur debitor-consumator sau 5 000 de euro într-un singur proiect de finanțare participativă.

(2) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei moldovenești a 10 000 de euro pentru totalul investițiilor în finanțare participativă, din care cel mult 35% pot fi îndreptate în împrumuturi de consum.

(3) La efectuarea investiției, furnizorul solicită investitorului nesofisticat să confirme că, în ultimele 12 luni, acesta a respectat cerințele prevăzute la alin. (2).

Articolul 28. Testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi

(1) Înainte de a le oferi potențialilor investitori nesofisticați acces la ofertele de finanțare participativă cu posibilitatea de a investi, furnizorul evaluează dacă și care dintre serviciile de finanțare participativă oferite sunt adecvate pentru aceștia.

(2) În scopul evaluării menționate la alin. (1), furnizorii solicită potențialilor investitori nesofisticați informații privind experiența, obiectivele în materie de investiții, situația financiară și cunoștințele de bază despre riscurile asociate investițiilor în general și cele asociate tipurilor de investiții oferite pe platforma de finanțare participativă, inclusiv informații privind:

a) investițiile anterioare ale potențialului investitor nesofisticat în valori mobiliare sau achiziția anterioară de părți sociale ori valori mobiliare, sau oferirea împrumuturilor;

b) nivelul de înțelegere de către potențialul investitor nesofisticat a riscurilor pe care le implică contractarea de împrumuturi, investiția în acțiuni sau părți sociale prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, precum și experiența profesională în ceea ce privește investițiile prin finanțare participativă.

(3) Furnizorul analizează evaluarea inițială realizată în conformitate cu alin. (1) pentru fiecare investitor nesofisticat, la fiecare doi ani.

(4) În cazul în care potențialii investitori nesofisticați nu pun la dispoziție informațiile solicitate în temeiul alin. (2) sau în cazul în care furnizorul, în baza informațiilor primite conform alineatului menționat, consideră că potențialii investitori nesofisticați nu dispun de suficiente cunoștințe, competențe sau experiență, furnizorul îi informează pe acești potențiali investitori că serviciile prestate prin platformele lui de finanțare participativă pot fi inadecvate pentru ei și le transmite un avertisment de risc. Avertismentul de risc face referire în mod expres la riscul pierderii integrale a fondurilor investite. Potențialul investor nesofisticat confirmă în mod expres, în formă scrisă, că a primit și a înțeles avertismentul emis de furnizor.

(5) În scopul evaluării menționate la alin. (1), furnizorul solicită, de asemenea, potențialilor investitori nesofisticați să își simuleze capacitatea de a suporta pierderi, calculată ca 10% din capitalul net al acestora, în baza următoarelor informații:

- a) venitul regulat net și venitul total net, precum și dacă venitul dat este câștigat cu titlu permanent sau temporar;
- b) activele, inclusiv investițiile în instrumente financiare și orice mijloace bănești deținute în conturi, dar excluzând bunurile personale și investițiile imobiliare, precum și mijloacele acumulate în fondurile de pensii facultative;
- c) angajamentele financiare, indiferent dacă sunt regulate, existente sau viitoare.

(6) În aplicarea alin. (5), furnizorul pune la dispoziția investorilor pe pagina web a platformei instrumente online de simulare a capacității de a suporta pierderi.

(7) Indiferent de rezultatele simulării, investitorii și potențialii investitori nu pot fi opriți să investească în proiectele de finanțare participativă. Investitorii nesofisticați trebuie să confirme că sunt în cunoștință de cauză și cunosc rezultatele simulării menționate la alin. (5).

(8) Înainte ca un potențial investor nesofisticat sau un investor nesofisticat să accepte o ofertă individuală de finanțare participativă, prin care investește o sumă ce depășește valoarea mai mare dintre echivalentul în lei moldovenești a 1 000 de euro sau 5% din capitalul său propriu, furnizorul se asigură că un astfel de investor:

- a) primește un avertisment de risc;
- b) prezintă furnizorului consimțământul expres de a investi; și
- c) îi dovedește furnizorului de servicii de finanțare participativă că înțelege investiția și riscurile asociate acesteia.

În sensul lit. c), evaluarea menționată la alin. (1) poate constitui o dovadă că potențialul investitor nesofisticat sau investitorul nesofisticat înțelege investiția și riscurile asociate acesteia.

(9) Autoritatea de supraveghere adoptă acte normative pentru efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) și (2) și a simulării prevăzute la alin. (5).

Capitolul IV

EXIGENȚE SPECIFICE UNOR SERVICII DE FINANȚARE PARTICIPATIVĂ

Secțiunea 1

Serviciile de finanțare participativă bazată pe împrumuturi

Articolul 29. Solicitarea dezvoltatorului de finanțare participativă bazată pe împrumuturi

(1) Persoana care dorește să devină dezvoltator transmite furnizorului, prin intermediul platformei:

- a) solicitarea de finanțare participativă, însoțită de fișa cu informații esențiale privind investiția;
- b) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor prezentate;
- c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal;
- d) acordul la verificarea datelor din registrele publice;
- e) declarația pe propria răspundere cu privire la faptul că dezvoltatorul sau deținătorii de participații ale dezvoltatorului nu sunt persoane rezidente într-o jurisdicție ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau într-o țară (jurisdicție) cu un risc sporit de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;
- f) descrierea proiectelor de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;
- g) situațiile financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii 3 ani, dacă a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale, cu excepția cazului în care furnizorul le poate obține din registre publice, de la furnizori de servicii sau alte surse oficiale.

(2) Furnizorul pune la dispoziția dezvoltatorilor un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) lit. b)–g) se prezintă în formă electronică, semnate cu semnătură electronică.

(3) Solicitarea dezvoltatorului și documentele anexate sunt examinate de către furnizor în termen de cel mult 30 de zile de la recepționare. În cazul în care depistează omisiuni sau inexactități, furnizorul poate solicita informații sau documente suplimentare de la dezvoltator. În acest caz, termenul se suspendă până la prezentarea informațiilor și a documentelor suplimentare.

(4) În funcție de natura, valoarea și riscurile proiectului evaluate de către furnizor, dar și conform propriilor politici, furnizorul poate solicita dezvoltatorului garanții personale, reale sau de altă natură în scopul garantării împrumutului.

(5) În cazul acceptării solicitării dezvoltatorului, furnizorul publică oferta de finanțare participativă pe platformă.

Articolul 30. Solicitarea debitorului-consumator de împrumut de consum prin finanțare participativă

(1) Debitorul-consumator transmite furnizorului, prin intermediul platformei:

- a) solicitarea de finanțare participativă prin împrumut de consum, însoțită de fișa cu informații esențiale privind investiția;
- b) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor prezentate;
- c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal;
- d) acordul la verificarea datelor din registrele publice.

(2) Furnizorul pune la dispoziția debitorului-consumator un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) se prezintă de către debitorul-consumator în formă electronică, semnate cu semnătură electronică.

(3) Furnizorul evaluează bonitatea debitorului-consumator în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de autoritatea de supraveghere.

(4) Solicitarea debitorului-consumator și documentele anexate sunt examinate de furnizor în termen de cel mult 30 de zile de la recepționare. În cazul în care depistează omisiuni sau inexactități, furnizorul poate solicita informații sau documente suplimentare de la debitorul-consumator. În acest caz, termenul se suspendă până la prezentarea informațiilor suplimentare.

(5) În funcție de natura, valoarea și riscurile ofertei evaluate de către furnizor, dar și conform propriilor politici, furnizorul poate solicita debitorului-

consumator garanții personale, reale sau de altă natură în scopul garantării împrumutului de consum.

(6) În cazul acceptării solicitării debitorului-consumator, furnizorul publică oferta de finanțare participativă pe platformă.

Articolul 31. Acumularea mijloacelor bănești și încheierea contractului de împrumut

(1) Din momentul publicării ofertei de finanțare participativă, furnizorul poate încheia contracte de finanțare participativă cu investitorii și poate acumula mijloace bănești.

(2) Din momentul acumulării sumei necesare împrumutului și după expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul încheie contractul de împrumut cu dezvoltatorul/debitorul-consumator. Contractul de împrumut încheiat între furnizor și dezvoltator, respectiv între furnizor și debitorul-consumator, conține lista tuturor investitorilor și mijloacele financiare alocate de aceștia în contul împrumutului.

(3) După încheierea contractului de împrumut, furnizorul transferă mijloacele bănești la contul dezvoltatorului/debitorului-consumator și, în termen de 3 zile lucrătoare, informează despre acest fapt toți investitorii.

Articolul 32. Administrarea împrumutului

(1) Pe parcursul executării contractului de împrumut, dezvoltatorul/debitorul-consumator rambursează către furnizor ratele de împrumut și dobânda aferentă acestuia, conform condițiilor contractuale. Furnizorul achită investitorilor sumele investite și dobânda aferentă conform graficului de rambursare, cu reținerea comisioanelor conform condițiilor contractului.

(2) Dobânda achitată investitorului persoană fizică se impozitează conform prevederilor Codului fiscal.

(3) În cazul unor întârzieri sau al nerambursării, furnizorul, în condițiile contractului, este obligat să intenteze procedurile de recuperare forțată a împrumutului și/sau de executare a garanțiilor în numele tuturor investitorilor. Obligația furnizorului de reprezentare a tuturor investitorilor rămâne valabilă până la executarea hotărârii definitive de recuperare forțată sau de executare a garanțiilor. Această obligație a furnizorului nu privează investitorii de dreptul de a-și recupera investițiile direct de la dezvoltator/debitor-consumator. Mijloacele

bănești recuperate de furnizor sunt transmise investitorilor conform condițiilor contractuale.

(4) În cazul unei întârzieri mai mari de 30 de zile la rambursarea împrumutului, când suma restantă constituie peste 10% din valoarea totală a împrumutului, dezvoltatorul/debitorul-consumator nu este în drept să plaseze o altă ofertă.

Articolul 33. Portofoliile individuale de împrumuturi

(1) Furnizorul poate oferi servicii de administrare de portofolii individuale de împrumuturi în baza împuternicirilor primite de la investitor. Împuternicirile oferite de investitor trebuie să includă cel puțin două dintre următoarele criterii pe care trebuie să le respecte fiecare împrumut din portofoliu:

- a) rata minimă și cea maximă ale dobânzii datorate în cadrul oricărui împrumut facilitat pentru investitor;
- b) scadența minimă și cea maximă ale oricărui împrumut facilitat pentru investitor;
- c) tipurile de riscuri specifice împrumuturilor;
- d) dacă se oferă o rată-țintă anuală de rentabilitate a investiției, probabilitatea ca împrumuturile selectate să permită ca investitorul să atingă rata-țintă.

(2) Pentru aplicarea prevederilor alin. (1), furnizorul trebuie să dispună de procese și metodologii interne și să utilizeze date veridice. Furnizorul poate utiliza date proprii sau date care provin de la terți.

(3) În baza unor criterii bine definite și ținând cont de toți factorii relevanți care pot avea efecte nefavorabile asupra performanței împrumuturilor, furnizorul de servicii de finanțare participativă evaluează:

- a) riscul de credit al proiectelor individuale de finanțare participativă/ofertelor de împrumut de consum selectate pentru portofoliul investitorului;
- b) riscul de credit și cel investițional specifice portofoliului investitorului;
- c) riscul de credit al dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori selectați pentru portofoliul investitorului, prin verificarea probabilității de îndeplinire de către dezvoltatori/debitori-consumatori a obligațiilor care le revin în temeiul împrumutului.

(4) Furnizorul pune la dispoziția investitorului descrierea metodei utilizate pentru evaluarea riscurilor prevăzute la alin. (3). Elementele, inclusiv formatul, care urmează să fie incluse în descrierea metodei menționate în prezentul alineat se vor stabili prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Furnizorul păstrează pe un suport durabil evidența împuternicirilor acordate și a fiecărui împrumut dintr-un portofoliu individual pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la data încetării relației de afaceri.

(6) Furnizorul transmite prin mijloace electronice, în mod continuu și la cererea unui investitor, cel puțin următoarele informații privind fiecare portofoliu individual:

- a) lista împrumuturilor individuale din care este compus portofoliul;
- b) media ponderată anuală a ratei dobânzii pentru împrumuturile dintr-un portofoliu;
- c) distribuția împrumuturilor în funcție de categoria de risc, exprimată în procente și în valori absolute;
- d) pentru fiecare împrumut din care este compus un portofoliu, informații esențiale incluzând cel puțin o rată a dobânzii, scadența, categoria de risc, calendarul de rambursare a împrumutului și de plată a dobânzilor, respectarea de către dezvoltator a calendarului respectiv;
- e) pentru fiecare împrumut din care este compus un portofoliu, măsurile de reducere a riscurilor, inclusiv furnizori de garanții reale sau de garanții personale;
- f) orice caz de neîndeplinire de către dezvoltator/debitor-consumator, în ultimii cinci ani, a obligațiilor contractuale din contractele de credit;
- g) orice comisioane plătite pentru împrumut de către investitor, de către furnizor sau de către dezvoltator/debitor-consumator.

(7) Furnizorii au obligația să respecte parametrii furnizați de investitori și să ia toate măsurile necesare pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru investitorii respectivi. Furnizorii comunică investitorilor informații privind procesul decizional care stă la baza executării împuternicirilor discreționare primite.

(8) Prin derogare de la alin. (7), furnizorii care administrează portofolii individuale de împrumuturi pot exercita puterea discreționară în numele investitorilor lor, numai pentru parametrii conveniți, fără a le impune investitorilor să examineze fiecare ofertă de finanțare participativă în parte și să ia o decizie de investiții în privința fiecărei oferte.

Secțiunea a 2-a

Serviciile de finanțare participativă bazată pe investiții

Articolul 34. Aplicabilitatea finanțării participative bazate pe investiții

(1) În temeiul prezentei legi, dezvoltatori de proiecte de finanțare participativă bazată pe investiții pot fi doar societățile cu răspundere limitată și societățile pe acțiuni, nou-înființate sau existente, clasificate drept întreprinderi mici și mijlocii conform art. 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

(2) Înregistrarea societăților cu răspundere limitată nou-înființate și/sau a achiziției părților sociale de către investitori în rezultatul proiectului de finanțare participativă bazată pe investiții are loc conform prevederilor Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată și ale Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(3) Înregistrarea societăților pe acțiuni nou-înființate și/sau a achiziției acțiunilor de către investitori în rezultatul proiectului de finanțare participativă bazată pe investiții are loc conform prevederilor Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale Legii nr. 171/2012 privind piața de capital și ale Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(4) Toți dezvoltatorii de proiecte de finanțare participativă bazată pe investiții sunt obligați să prevadă în actul de constituire posibilitatea desfășurării adunărilor generale ale asociaților/acționarilor de la distanță, precum și votul prin corespondență sau exprimat în formă electronică.

Articolul 35. Cerințe față de dezvoltatorul proiectului de finanțare participativă bazată pe investiții

(1) Persoana care dorește să devină dezvoltator al proiectului de finanțare participativă bazată pe investiții transmite furnizorului, prin intermediul platformei:

a) solicitarea de finanțare participativă, însoțită de fișa cu informații esențiale privind investiția;

b) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor prezentate;

c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal;

d) acordul la verificarea datelor din registrele publice;

e) declarația pe propria răspundere cu privire la faptul că dezvoltatorul sau deținătorii de participații ale dezvoltatorului nu sunt persoane rezidente într-o jurisdicție ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau într-o țară (jurisdicție) cu un risc sporit de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

f) actul de constituire actualizat sau, după caz, proiectul actului de constituire al dezvoltatorului;

g) decizia asociatului unic sau hotărârea adunării generale a asociaților/acționarilor privind aprobarea solicitării de finanțare participativă;

h) planul de afaceri, care ia în considerație proiectele investiționale preconizate a fi realizate prin intermediul platformei;

i) situațiile financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii 3 ani, dacă a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale, cu excepția cazului în care furnizorul le poate obține din registre publice, de la furnizori de servicii sau alte surse oficiale.

(2) Furnizorul pune la dispoziția dezvoltatorilor un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) lit. b)–i) se prezintă în formă electronică, semnate cu semnătură electronică.

(3) Solicitarea dezvoltatorului și documentele anexate sunt examinate de furnizor în termen de cel mult 30 de zile de la recepționare. În cazul în care depistează omisiuni sau inexactități, furnizorul poate solicita informații sau documente suplimentare de la dezvoltator. În acest caz, termenul se suspendă până la prezentarea informațiilor suplimentare.

(4) În funcție de natura, valoarea și riscurile proiectului, dar și conform propriilor politici, furnizorul poate solicita dezvoltatorului garanții personale, reale sau de altă natură în scopul garantării investiției.

(5) În cazul acceptării solicitării, furnizorul publică oferta de finanțare participativă pe platformă.

Articolul 36. Acumularea mijloacelor bănești și încheierea contractului de investiții

(1) Din momentul publicării ofertei de finanțare participativă, furnizorul poate încheia contracte de finanțare participativă cu investitorii și poate acumula mijloacele bănești destinate proiectului de finanțare participativă.

(2) După înființarea vehiculului investițional, mijloacele bănești acumulate conform alin. (1) sunt transferate la contul acestuia cu titlu de aport la capitalul social.

Articolul 37. Vehiculul investițional

(1) După acumularea sumei necesare proiectului și expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul inițiază procedura de

înființare a vehiculului investițional, având obligația ca, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înființării lui, să informeze despre aceasta toți investitorii.

(2) Actul de constituire al vehiculului investițional, de rând cu altă informație obligatorie stabilită de legislație, trebuie să prevadă:

a) posibilitatea desfășurării adunărilor generale ale asociaților de la distanță și votul prin corespondență sau exprimat în formă electronică;

b) cvorumul minim și majoritatea minimă pentru luarea deciziilor de cel puțin 75% din capitalul social pentru toate chestiunile pentru care legea prevede un cvorum sau o majoritate mai mică;

c) procedura de înstrăinare și de respectare a dreptului de preempțiune la înstrăinarea părților sociale deținute de investitori în capitalul social al vehiculului investițional;

d) numirea a cel puțin un cenzor, indiferent de numărul de asociați.

(3) Investitorii devin asociați ai vehiculului investițional proporțional investițiilor lor, care vor constitui aport la capitalul social al acestuia.

(4) Gestiunea curentă a vehiculului investițional este asigurată de furnizor prin intermediul salariaților, al subcontractorilor sau prin intermediul terților cărora le-a fost externalizată această funcție.

(5) Este interzisă efectuarea de către vehiculul investițional a oricăror activități, altele decât cele necesare pentru realizarea scopului acestuia prevăzut de prezenta lege.

(6) Costurile de administrare a vehiculului investițional sunt suportate de furnizor din comisioanele reținute de la clienți.

Articolul 38. Efectuarea investiției

(1) După înființarea vehiculului investițional, capitalul social al acestuia este utilizat în scopul investirii în proiectul de finanțare participativă.

(2) Investiția este efectuată prin una dintre următoarele modalități:

a) aport la capitalul social în cadrul unei proceduri de înființare a societății sau de majorare a capitalului social al societății;

b) achiziția unor părți sociale/acțiuni ale societății.

(3) În cazul investiției în capitalul societăților pe acțiuni, acțiunile emise în scopul finanțării participative sunt achiziționate în cadrul unei emisiuni închise.

(4) Dacă valoarea efectivă a mijloacelor bănești destinate finanțării proiectului este mai mare decât valoarea nominală a acțiunilor/cotelor-părți, diferența constituie prima de capital reflectată în capitalul propriu al dezvoltatorului.

(5) Toate costurile legate de înregistrarea tranzacției și modificarea corespunzătoare a actelor constitutive sunt suportate de dezvoltator.

(6) Vehiculul investițional devine proprietar al acțiunilor sau al părților sociale achiziționate în cadrul proiectului de finanțare participativă și beneficiar al tuturor drepturilor aferente. Dividendele primite de vehiculul investițional sunt repartizate între investitori proporțional părților sociale deținute de aceștia.

(7) Părțile sociale deținute de investitori în cadrul vehiculului investițional pot fi înstrăinate în condițiile prevăzute de lege.

Capitolul V

AUTORIZAREA, REGLEMENTAREA ȘI SUPRAVEGHEREA FURNIZORILOR DE SERVICII DE FINANȚARE PARTICIPATIVĂ

Secțiunea 1

Autorizarea furnizorilor de servicii de finanțare participativă

Articolul 39. Depunerea cererii de autorizare

(1) O persoană juridică ce intenționează să furnizeze servicii de finanțare participativă depune la autoritatea de supraveghere o cerere de autorizare.

(2) Cererea este depusă în format electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de către persoana împuternicită să reprezinte furnizorul în procesul înregistrării de stat. La cererea de autorizare se anexează, după caz:

1) copia certificată a actului de constituire, cu toate modificările înregistrate la data prezentării cererii;

2) decizia organului împuternicit privind desemnarea persoanelor cu funcții de răspundere;

3) documente ce demonstrează îndeplinirea condițiilor prudențiale prevăzute la art. 6;

4) informația privind fondatorii (acționarii/asociații) și beneficiarii efectivi ai furnizorului, care va include numele/denumirea, domiciliul/sediul, numărul de identificare de stat (IDNP/IDNO);

5) informația privind persoanele cu funcții de răspundere ale furnizorului, care va include numele, domiciliul, numărul de identificare de stat (IDNP), cu anexarea documentelor ce confirmă corespunderea acestora cu cerințele stabilite de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere;

6) regulamentul de activitate al potențialului furnizor, care conține cel puțin următoarele informații:

a) tipurile de servicii de finanțare participativă pe care intenționează să le presteze;

b) organele de conducere și mecanismele de guvernanță corporativă și de control intern ale furnizorului, inclusiv procedurile de administrare a riscurilor menite să asigure respectarea prezentei legi;

c) sistemele, resursele și procedurile utilizate pentru controlul și protecția sistemelor de prelucrare a datelor;

d) planul de asigurare a continuității activității, care, ținând cont de natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă pe care potențialul furnizor intenționează să le presteze, stabilește măsuri și proceduri care, în cazul unui eșec al potențialului furnizor, să asigure continuitatea furnizării serviciilor critice legate de investițiile existente și buna gestionare a contractelor dintre potențialul furnizor și clienții săi;

e) procedurile elaborate de potențialul furnizor pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția;

f) procedurile potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă în ceea ce privește limitele de investiții pentru investitorii nesofisticați;

g) regulile interne prin care asociaților/acționarilor care dețin cel puțin 20% din capitalul social sau din drepturile de vot, persoanelor care dețin funcții de răspundere la respectivul furnizor și oricărei persoane afiliate acestora li se interzice să încheie tranzacții de finanțare participativă oferite pe platforma potențialului furnizor de finanțare participativă;

h) funcțiile ce urmează sau ar putea fi externalizate și mecanismele de externalizare ale potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;

i) procedurile instituite de potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă pentru recepționarea și examinarea reclamațiilor din partea clienților;

j) dovada achitării taxei de examinare a cererii de autorizare, în mărime de 10 000 de lei, care se varsă la bugetul autorității de supraveghere;

k) alte reguli, proceduri și politici elaborate potrivit prevederilor exprese din prezenta lege.

(3) Decizia autorității de supraveghere privind autorizarea furnizorului prevede serviciile de finanțare participativă pe care furnizorul este autorizat să le presteze.

(4) În cazul extinderii/reducerii serviciilor de finanțare participativă care nu au fost prevăzute la data autorizării, furnizorul depune o cerere de reperfectare a actului permisiv, la care anexează documentele ce conțin informații referitoare la serviciul de finanțare participativă pe care intenționează să-l presteze sau care urmează a fi redus.

(5) Autoritatea de supraveghere stabilește, prin actele sale normative, cerințe și proceduri aplicabile furnizorilor ce se referă la procedura de acordare, suspendare și de retragere a autorizării, inclusiv de înregistrare și radiere a furnizorilor din Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă, și la transparența structurii de proprietate a furnizorului.

Articolul 40. Examinarea cererii de autorizare

(1) În termen de cel mult 3 luni de la data depunerii cererii, autoritatea de supraveghere examinează cererea și documentele anexate și emite decizia prin care aprobă sau respinge cererea de autorizare a furnizorului.

(2) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite potențialului furnizor completarea setului de documente prezentat și/sau introducerea în documentele prezentate a modificărilor necesare, cu indicarea termenului de executare, în următoarele cazuri:

- a) dacă setul de documente prezentat conform prevederilor art. 39 este incomplet;
- b) dacă documentele și/sau informațiile prezentate sunt eronate, insuficiente și/sau ilizibile;
- c) dacă conținutul documentelor și/sau al informațiilor prezentate contravine prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

În oricare dintre aceste cazuri, termenul de examinare a cererii se suspendă și începe să curgă din momentul prezentării la autoritatea de supraveghere a setului complet de documente suplimentare.

Articolul 41. Temeiuri de respingere a cererii de autorizare

(1) Autoritatea de supraveghere respinge cererea de autorizare dacă există cel puțin unul dintre următoarele temeiuri:

- a) necoresponderea actelor prezentate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere;
- b) neîntrunirea de către solicitant a exigențelor față de furnizori prevăzute de prezenta lege și actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) În cazul respingerii cererii în temeiul alin. (1), furnizorul potențial, după înlăturarea motivelor care au servit drept temei pentru respingere și achitarea repetată a plății pentru autorizare, poate depune o nouă cerere în modul stabilit de prezenta lege.

(3) În termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei privind cererea depusă, autoritatea de supraveghere informează în scris, pe suport de hârtie și/sau prin sistemul de circulație electronică a documentelor, furnizorul despre autorizare sau respingerea motivată a cererii.

Articolul 42. Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă

(1) La momentul emiterii deciziei de autorizare, furnizorul se înregistrează în Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă (în continuare – *Registru*), instituit și ținut de autoritatea de supraveghere în conformitate cu legislația cu privire la registre.

(2) În Registru se înscriu următoarele date despre furnizor:

- a) denumirea completă și abreviată;
- b) data înregistrării și numărul de identificare de stat (IDNO);
- c) sediul și adresa pentru corespondență, dacă diferă de sediu, numărul de telefon, adresa electronică, pagina web oficială a platformei;
- d) activitățile de finanțare participativă desfășurate;
- e) capitalul social;
- f) numele, prenumele, numărul de identificare de stat (IDNP) ale persoanelor cu funcții de răspundere;
- g) numele, prenumele/denumirea, domiciliul/sediul, numărul de identificare de stat (IDNP/IDNO) ale proprietarilor (acționarilor/asociaților), beneficiarilor efectiv, precum și mărimea cotei de participare a acestora la capitalul social al furnizorului;
- h) sancțiunile impuse furnizorului sau persoanelor cu funcții de răspundere ale acestuia de către autoritatea de supraveghere și informații despre remedierea încălcărilor, după caz;
- i) date cu privire la reorganizarea, suspendarea, radierea sau reluarea activității, după caz;
- j) data înregistrării în Registrul de stat al persoanelor juridice a dizolvării, numele, numărul de identificare de stat (IDNP) și datele de contact (număr de telefon, adresă electronică) ale lichidatorului sau ale membrilor comisiei de lichidare – în caz de dizolvare și intentare a procedurii de lichidare;
- k) data intentării procesului de insolvență, numele și numărul de identificare de stat (IDNP) ale administratorului insolvenței, datele acestuia de

contact (număr de telefon, adresă electronică) – în caz de intentare a procesului de insolvență.

(3) Autoritatea de supraveghere asigură vizualizarea publică a informației din Registrul pe pagina sa web oficială.

(4) Informația publică conține cel puțin date privind:

- a) denumirea persoanei juridice;
- b) forma juridică de organizare;
- c) numărul de identificare de stat (IDNO);
- d) data înregistrării de stat;
- e) sediul;
- f) date de contact;
- g) pagina web oficială a platformei;
- h) numele și prenumele administratorilor;
- i) serviciile de finanțare participativă prestate;
- j) numele și prenumele sau denumirea fondatorilor (acționarilor/asociaților);
- k) starea persoanei juridice (activă, în proces de reorganizare, insolvență, lichidare sau suspendare a activității, date privind radierea acesteia, după caz).

(5) Autoritatea de supraveghere actualizează Registrul în baza datelor și a informațiilor prezentate de furnizorii autorizați, în modul stabilit de actele sale normative.

Secțiunea a 2-a

Competențe de supraveghere a furnizorilor de servicii de finanțare participativă

Articolul 43. Atribuțiile și drepturile autorității de supraveghere

(1) În scopul supravegherii eficiente a activității furnizorilor de finanțare participativă, autoritatea de supraveghere:

- a) efectuează controale asupra activității furnizorilor de la distanță sau la fața locului;
- b) examinează rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea furnizorii autorizați și respectarea de către aceștia a legislației;
- c) emite prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, precum și îndeplinește orice alte acțiuni conform prezentei legi și actelor sale normative;
- d) aplică sancțiuni furnizorilor pentru încălcarea prevederilor prezentei legi și ale actelor sale normative.

(2) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite, iar furnizorii autorizați, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestora sunt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării corespunzătoare a prevederilor prezentei legi.

(3) În cazul constatării unor încălcări ale prezentei legi sau ale actelor normative, autoritatea de supraveghere este în drept:

a) de a interzice o ofertă de finanțare participativă sau de a o suspenda pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;

b) de a interzice publicitatea sau de a solicita unui furnizor să retragă publicitatea, precum și de a suspenda ori a solicita unui furnizor să suspende publicitatea pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;

c) de a interzice prestarea de servicii de finanțare participativă sau de a suspenda ori a solicita unui furnizor să suspende prestarea de servicii de finanțare participativă pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;

d) de a transfera contractele existente către un alt furnizor – în cazul retragerii autorizării furnizorului, sub rezerva acordului clienților și al furnizorului destinatar.

(4) Autoritatea de supraveghere are dreptul să stabilească, prin actele sale normative, norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare celor prevăzute de prezenta lege în cazul în care:

a) există riscul de imposibilitate a rambursării în termen a mai mult de 10% din investițiile primite prin platforma de finanțare participativă;

b) furnizorul nu se conformează prescripțiilor repetate, emise de către autoritatea de supraveghere, privind înlăturarea aceluiași încălcări ce pot cauza riscul de nerambursare în termen a investițiilor primite prin platforma de finanțare participativă;

c) aplicarea măsurilor stabilite la alin. (3) nu a dat rezultate;

d) se constată nerespectarea actelor normative, fapt ce poate afecta onorarea obligațiilor asumate și interesele investitorilor.

Articolul 44. Încălcări și sancțiuni

(1) Autoritatea de supraveghere aplică sancțiuni furnizorului sau administratorului acestuia în cazul în care aceștia:

a) încalcă prevederile prezentei legi;

b) încalcă actele normative ale autorității de supraveghere;

c) împiedică activitatea de supraveghere a autorității de supraveghere.

(2) În cazul constatării încălcărilor prezentei legi sau ale actelor normative ale autorității de supraveghere, în funcție de tipul și gravitatea acestora, autoritatea de supraveghere aplică următoarele sancțiuni:

- a) avertisment;
- b) amendă aplicabilă persoanelor cu funcții de răspundere, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);
- c) interdicție administratorului sau membrilor consiliului de a exercita funcție de conducere;
- d) interdicție temporară la încheierea de noi tranzacții de finanțare participativă până la eliminarea cauzelor care au determinat impunerea respectivei sancțiuni;
- e) suspendarea sau retragerea autorizării;
- f) amendă aplicată furnizorului în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală, calculată la finele anului precedent, dar nu mai puțin de 10 000 de lei.

(3) Modul de aplicare și executare a sancțiunilor prevăzute la alin. (2) se stabilește în actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 45. Retragerea autorizării

(1) Autoritatea de supraveghere retrage autorizarea și radiază furnizorul din Registru în următoarele cazuri:

- a) la cererea furnizorului, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare;
- b) furnizorul nu a înlăturat, în termenul stabilit, circumstanțele care au dus la suspendarea autorizării;
- c) furnizorul nu a prestat servicii de finanțare participativă în termen de 12 luni de la autorizare;
- d) autorizarea a fost obținută prin mijloace ilegale, inclusiv prin prezentarea unor informații sau documente false.

(2) Autoritatea de supraveghere retrage autorizarea și, în termen de 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a deciziei respective, informează furnizorul despre acest fapt.

Capitolul VI REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA FURNIZORULUI

Articolul 46. Reorganizarea furnizorului

(1) Reorganizarea furnizorului se efectuează în temeiurile și în modul stabilite de legislație, cu avizul în prealabil al autorității de supraveghere, eliberat conform actelor sale normative.

(2) Furnizorii constituiți prin contopire, divizare sau separare își încep activitatea numai după autorizare, efectuată de către autoritatea de supraveghere, în modul stabilit de prezenta lege și actele sale normative.

Articolul 47. Lichidarea furnizorului

(1) Furnizorul se lichidează în temeiurile și în modul stabilite de legislația civilă, precum și în cazul retragerii autorizării de către autoritatea de supraveghere.

(2) Hotărârea privind lichidarea benevolă a furnizorului se comunică în scris autorității de supraveghere în cel mult 5 zile lucrătoare de la data adoptării.

(3) Proiectele aflate în curs de realizare care nu au acumulat volumul necesar de investiții la momentul adoptării hotărârii privind lichidarea benevolă sau intentarea procesului de insolabilitate sunt:

- a) anulate, cu restituirea tuturor mijloacelor bănești investitorilor; sau
- b) transmise în administrare altui furnizor, cu acordul dezvoltatorului și al investitorilor.

(4) Din momentul inițierii procedurii de lichidare sau insolabilitate, administrarea vehiculelor de investiții este preluată de investitori. Din momentul inițierii procedurii de lichidare sau insolabilitate, obligațiile investitorilor de achitare a comisionului către furnizor în caz de înstrăinare ulterioară a cotei-părți deținute în vehiculul investițional se consideră stinse.

(5) Prin derogare de la prevederile legale generale privind lichidarea și insolabilitatea persoanelor juridice, în cazul retragerii autorizării, în cadrul procedurii de lichidare benevolă sau insolabilitate a furnizorului, creanțele investitorilor au prioritate absolută față de alte creanțe în ceea ce privește:

- 1) garanțiile prudențiale prevăzute la art. 6;
- 2) creanțele furnizorului față de dezvoltatori;
- 3) totalitatea activelor furnizorului, cu excepția:
  - a) creanțelor salariaților furnizorului ce se lichidează privind plata salariului pentru perioada de până la 6 luni precedente adoptării hotărârii de lichidare;
  - b) creanțelor față de bugetul public național pentru perioada de până la un an precedent adoptării hotărârii de lichidare;

c) creanțelor rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, comisioanele contractuale).

Capitolul VII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 48. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 martie 2024.

(2) Autoritatea de supraveghere, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

Articolul 49. Modificarea unor acte normative conexe

La data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se modifică după cum urmează:

I. La articolul 17 punctul 1 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33), cu modificările ulterioare, după textul „nu poate fi mai mare de 50” se introduce textul „, cu excepțiile prevăzute de Legea privind serviciile de finanțare participativă”.

II. Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 90¹ alineatul (3⁷), după textul „asociațiile de economii și împrumut,” se introduce textul „furnizorii de servicii de finanțare participativă,”.

2. La articolul 103 alineatul (1), punctul 12) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) serviciile de finanțare participativă prestate de furnizorii de servicii de finanțare participativă;”.

III. Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (2) se completează cu textul „, , precum și furnizorii de servicii de finanțare participativă”.

2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:

„– plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate;”.

IV. Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66–75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1244, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Interdicția prevăzută la alin. (1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.”

2. La articolul 1756, alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) un furnizor de servicii de finanțare participativă.”

3. La articolul 1763, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, alte organizații care acordă credite în baza legii, precum și împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă.”

V. Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127–130, art. 548), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 11 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), în cazul societăților care constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile Legii privind serviciile de finanțare participativă, numărul de asociați nu poate fi mai mare de 200.”

2. La articolul 12, alineatul (2) se completează cu cuvintele „și a împuternicirii acordate în condițiile Legii privind serviciile de finanțare participativă”.

3. Articolul 25 se completează cu alineatul (1³) cu următorul cuprins:

„(1³) Asociatul care deține o parte socială în capitalul unei societăți cu răspundere limitată ce constituie un vehicul investițional în sensul prevăzut de Legea privind serviciile de finanțare participativă poate înstrăina liber partea sa socială, indiferent de prevederile actului de constituire.”

4. Articolul 30 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la alin. (2), în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o societate ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile Legii privind serviciile de finanțare participativă, actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și prezentat în formă electronică.”

5. La articolul 77 alineatul (1), enunțul al doilea se completează cu textul „, cu excepția societăților ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile Legii privind serviciile de finanțare participativă ”.

VI. Articolul 8 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184–187, art. 711), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin derogare de la alin. (1), în cazul înregistrării de stat rezultate din proiecte de finanțare participativă, reprezentantul fondatorului se împuternicește în condițiile Legii privind serviciile de finanțare participativă .”

VII. Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316–321, art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2:

la noțiunea „credit”, după textul „inclusiv pe bază de leasing;” se introduce textul „orice contract de împrumut în cadrul unui proiect de finanțare participativă;”

la noțiunea „sursă de formare a istoriei de credit”, după textul „organizație de creditare nebancară,” se introduce textul „furnizori de servicii de finanțare participativă,”.

2. La articolul 6 alineatul (2), cuvintele „băncile comerciale și organizațiile de creditare nebancară” se substituie cu textul „băncile, organizațiile de creditare nebancară și furnizorii de servicii de finanțare participativă”.

VIII. Articolul 2 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 191–197, art. 619), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Prezenta lege se aplică împrumuturilor acordate consumatorilor prin intermediul furnizorilor de servicii de finanțare participativă, acestea având calitatea de creditor în sensul domeniului prezent de reglementare. În sensul prezentei legi, normele ce reglementează drepturile și obligațiile creditorului se vor aplica, corespunzător, furnizorului de servicii de finanțare participativă.”

IX. La articolul 3 din Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 249–255, art. 572), cu modificările ulterioare, noțiunea „serviciu financiar de consum acordat la distanță” se completează cu textul „, servicii de finanțare participativă”.

X. Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, art. 306–313, art. 651), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, noțiunea „crowdfunding” se exclude.

2. La articolul 14 alineatul (1) litera j), textul „(crowdfunding)” se exclude.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН **об услугах коллективного финансирования**

Парламент принимает настоящий органический закон.

Целью настоящего закона является поддержка и предоставление альтернативного финансирования для вновь созданных предприятий, малых и средних предприятий и для органов местного публичного управления при посредстве платформ коллективного финансирования.

Настоящий закон частично перелагает положения Регламента (ЕС) 2020/1503 Европейского парламента и Совета от 7 октября 2020 года о европейских поставщиках услуг коллективного финансирования для предпринимателей и о внесении изменений в Регламент (ЕС) 2017/1129 и Директиву (ЕС) 2019/1937, опубликованного в Официальном журнале Европейского Союза L347/1 от 20 октября 2020 года.

Глава I **ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ**

Статья 1. Предмет регулирования

(1) Настоящий закон регулирует:

- а) условия доступа к деятельности по коллективному финансированию и условия ее осуществления;
- б) категории услуг коллективного финансирования;
- с) компетенции поставщиков услуг коллективного финансирования, инструменты их деятельности и процедуры надзора за ними.

(2) Деятельность поставщиков услуг коллективного финансирования не является деятельностью банковского или небанковского кредитования, ссудо-сберегательных ассоциаций, поставщиков платежных услуг и инвестиционных обществ.

Статья 2. Основные понятия

Для целей настоящего закона используются следующие понятия:

управление индивидуальными кредитными портфелями – выделение поставщиком услуг коллективного финансирования заранее определенной суммы из средств инвестора, являющегося первоначальным заемщиком, на одну оферту/один проект или несколько оферт/проектов коллективного финансирования на своей платформе коллективного финансирования в соответствии с полномочиями, предоставляемыми каждым инвестором по своему усмотрению;

надзорный орган – Национальная комиссия по финансовому рынку, орган с компетенциями по лицензированию, регулированию и надзору за поставщиками услуг коллективного финансирования, являющимися предметом настоящего закона, посредством осуществления исключительных функций, установленных Законом о Национальной комиссии по финансовому рынку № 192/1998, а также настоящим законом;

авторизация – регистрация поставщиков услуг коллективного финансирования в Регистре поставщиков услуг коллективного финансирования на основании решения надзорного органа;

клиент – инвестор, разработчик либо дебитор-потребитель, потенциальный или фактический, которому поставщик услуг коллективного финансирования предоставляет либо намеревается предоставлять услуги коллективного финансирования;

дебитор-потребитель – физическое лицо, действующее в целях, не связанных с его торговой, экономической или профессиональной деятельностью, намеревающееся получить потребительский кредит при посредстве платформы коллективного финансирования;

разработчик проектов коллективного финансирования (далее – *разработчик*) – физическое лицо, занимающееся предпринимательской деятельностью, или юридическое лицо, преследующее цель извлечения прибыли, находящееся в Республике Молдова, которое, соответствуя условиям, предусмотренным настоящим законом, намеревается получить финансирование для проекта при посредстве платформы коллективного финансирования;

инвестор – физическое или юридическое лицо, при посредстве платформы коллективного финансирования предоставляющее кредиты либо приобретающее ценные бумаги или инструменты, разрешенные для целей коллективного финансирования, либо предоставляющее потребительские кредиты;

опытный инвестор – физическое или юридическое лицо, являющееся профессиональным клиентом либо квалифицированным инвестором согласно статьям 137 и 138 Закона о рынке капитала № 171/2012, или физическое либо юридическое лицо, которое квалифицировано поставщиком в качестве опытного инвестора в соответствии с критериями и процедурой, предусмотренными в статье 26 настоящего закона;

неопытный инвестор – инвестор, не являющийся опытным инвестором;

коллективное финансирование на основе инвестиций – приобретение или подписка инвесторами через инвестиционный механизм на доли в уставном капитале или акции разработчика в рамках проекта коллективного финансирования;

коллективное финансирование на основе кредитования – предоставление кредитов одним или несколькими инвесторами для проекта коллективного финансирования либо для одного или нескольких потребительских кредитов в обмен на получение процентов при посредстве платформы коллективного финансирования;

поставщик услуг коллективного финансирования (далее – *поставщик*) – юридическое лицо, учрежденное в качестве общества с ограниченной ответственностью или акционерного общества, зарегистрированное в Республике Молдова и авторизованное в соответствии с настоящим законом для предоставления услуг коллективного финансирования;

оферта коллективного финансирования – сообщение от поставщика, соответствующее условиям настоящего закона, содержащее достаточную информацию об условиях оферты и/или о предлагаемом проекте коллективного финансирования, позволяющую потенциальным инвесторам принять решение относительно инвестирования в этот проект и/или в потребительский кредит;

должностные лица – исполнительный орган, состоящий из одного лица, члены коллегиального исполнительного органа, члены совета общества, ревизионной комиссии/аудиторского комитета, а также другие лица, осуществляющие полномочия по распоряжению при управлении обществом;

платформа коллективного финансирования (далее – *платформа*) – общедоступная информационная система, управляемая поставщиком услуг коллективного финансирования;

проект коллективного финансирования (далее также – *проект*) – предпринимательская деятельность, для осуществления которой разработчик намеревается получить финансирование при посредстве оферты коллективного финансирования;

услуга коллективного финансирования – установление связи между инвесторами и одним или несколькими разработчиками либо дебиторами-потребителями при посредстве платформы коллективного финансирования;

сделка коллективного финансирования – сделка, заключенная между поставщиком и инвестором, либо между поставщиком и разработчиком, либо между поставщиком и дебитором-потребителем при посредстве платформы коллективного финансирования;

инвестиционный механизм – общество с ограниченной ответственностью, созданное с целью накопления, осуществления инвестиций и управления ими в проекте коллективного финансирования.

Статья 3. Другие виды коллективного финансирования

Деятельность и услуги по коллективному финансированию, основанному на дарениях, вознаграждении, предоплате за товар или инвестициях в будущее имущество, в рамках которой не преследуется цель получения финансовой выгоды в обмен на финансирование проектов коллективного финансирования, регулируются гражданским законодательством о дарении, купле-продаже, предоставлении услуг, спонсорской помощи и благотворительности.

Глава II ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ УСЛУГ КОЛЛЕКТИВНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ. ТРЕБОВАНИЯ К ОРГАНИЗАЦИИ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЮ ПОСТАВЩИКА

Статья 4. Требования к проектам коллективного финансирования

(1) Сумма денежных средств, допустимая для накопления по одному проекту коллективного финансирования, не может превышать эквивалента в молдавских леях суммы в 1 000 000 евро, рассчитанной по официальному курсу молдавского лея, установленному Национальным банком Молдовы на день размещения оферты коллективного финансирования.

(2) Осуществление в срок, предусмотренный в части (4), оферты коллективного финансирования одного и того же разработчика одной или

несколькими платформами коллективного финансирования, находящимися под управлением поставщиков, разрешается только с соблюдением предельного размера, предусмотренного в части (1).

(3) Разработчик, получивший денежные средства в форме кредита, не может использовать эти средства для целей прямого кредитования либо кредитования через третьих лиц других физических и/или юридических лиц.

(4) Для проекта коллективного финансирования разработчиком должен быть установлен точный срок накопления инвестиций, который не может быть больше 12 месяцев.

(5) В случае, когда инвестиции, необходимые для реализации проекта, не накоплены в течение установленного разработчиком срока, по его запросу этот срок может быть продлен. В этом случае поставщик информирует всех инвесторов о том, что разработчик запросил продление срока, предоставив им до 14 дней на отзыв своих инвестиций. Если до истечения этого срока инвестор не требует отзыва инвестиций, предполагается, что он согласился с продлением срока.

(6) В случае, когда инвестор отзывает инвестиции по основаниям, предусмотренным в части (5), поставщик возвращает ему денежные средства и проценты, выплаченные банком за период нахождения денежных средств на счете поставщика, если на счет поставщика начисляются проценты.

(7) Перечисленные инвестором денежные средства в период их нахождения на счете поставщика не могут размещаться или использоваться для целей, отличных от инвестирования в проект коллективного финансирования, для которого предназначались эти денежные средства.

Статья 5. Требования к потребительским кредитам

(1) Сумма денежных средств, которые могут быть предоставлены дебитору-потребителю, не может превышать эквивалента в молдавских леях суммы в 7500 евро, рассчитанной по официальному курсу молдавского лея, установленному Национальным банком Молдовы на день размещения оферты коллективного финансирования.

(2) Осуществление в срок, предусмотренный в части (5), оферты коллективного финансирования одного и того же дебитора-потребителя одной или несколькими платформами коллективного финансирования, находящимися

под управлением поставщиков, разрешается только с соблюдением предельного размера, предусмотренного в части (1).

(3) Перед размещением на платформе оферты по финансированию потребительских кредитов поставщик оценивает кредитоспособность потенциального дебитора-потребителя в соответствии с требованиями ответственного кредитования, утвержденными надзорным органом.

(4) При предоставлении потребительского кредита поставщик обязан соблюдать положения Закона о кредитных договорах с потребителями № 202/2013.

(5) Для оферты по финансированию потребительских кредитов поставщиком должен быть установлен точный срок накопления инвестиций, который не может быть больше 6 месяцев.

(6) В случае, когда инвестиции, необходимые для предоставления потребительского кредита, не накоплены в течение установленного поставщиком срока, по запросу соответствующего дебитора-потребителя этот срок может быть продлен. В этом случае поставщик информирует всех инвесторов о том, что дебитор-потребитель запросил продление срока, предоставив им срок до 14 дней на отзыв своих инвестиций. Если до истечения этого срока инвестор не требует отзыва инвестиций, предполагается, что он согласился с продлением срока.

(7) В случае, когда инвестор отзывает инвестицию по основаниям, предусмотренным в части (6), поставщик возвращает ему денежные средства и проценты, выплаченные банком за период, в течение которого денежные средства находились на счете поставщика, если на счет поставщика начисляются проценты.

(8) Перечисленные инвестором денежные средства в период их нахождения на счете поставщика не могут размещаться или использоваться для целей, отличных от инвестирования для выдачи кредита дебитору-потребителю, для которого предназначались эти денежные средства.

Статья 6. Пруденциальные требования к поставщикам

(1) Поставщик должен постоянно располагать пруденциальными гарантиями в размере, по меньшей мере равном наибольшей из следующих величин:

- а) 500 000 леев – для всех поставщиков, или

б) 25 процентов от суммы фиксированных общих расходов за предыдущий год, которая должна покрывать по меньшей мере издержки на управление кредитами в течение трех месяцев, – для поставщика, предоставляющего услуги коллективного финансирования на основе кредитования.

(2) Пруденциальные гарантии, предусмотренные в части (1), могут иметь одну из следующих форм:

- а) собственный капитал;
- б) договор страхования профессиональной гражданской ответственности;
- в) сочетание форм, предусмотренных в пунктах а) и б) настоящей части.

(3) Договор страхования, предусмотренный в пункте б) части (2), должен покрывать по меньшей мере следующие риски:

- 1) утеря документов;
- 2) ложные заявления, вводящие в заблуждение;
- 3) действия, ошибки или упущения, влекущие нарушение:
  - а) договорных и законных обязательств;
  - б) обязанности проявлять по отношению к клиентам компетентность и добросовестность;
  - в) обязательств по соблюдению конфиденциальности;
- 4) невыполнение обязательств по разработке, применению и поддержанию процедур, необходимых для предотвращения конфликта интересов;
- 5) ущерб, вызванный сбоями в деятельности, сбоями в работе систем или управлении процессами;
- 6) грубая небрежность при проведении оценки активов или установлении цены кредита и оценки кредитоспособности проекта коллективного финансирования.

Статья 7. Требования к должностным лицам поставщика

(1) В целях обеспечения надлежащего и осмотрительного управления каждое из должностных лиц поставщика должно обладать квалификацией, знаниями и опытом, соответствующими осуществляемой ими деятельности.

(2) Должностное лицо поставщика должно соответствовать по меньшей мере следующим требованиям:

- а) окончило высшее учебное заведение в области финансово-банковской деятельности, экономики, права, государственного управления или информационных технологий и имеет не менее трех лет профессионального опыта в этих областях;

б) не было осуждено окончательным и вступившим в законную силу приговором за экономические преступления, преступления против собственности или коррупционные преступления;

с) не было лишено права занимать соответствующую должность согласно закону или окончательному и вступившему в законную силу судебному решению;

д) не является разработчиком, его аффилированным лицом или его работником;

е) не является аудитором, работающим в субъекте аудита, который проводит аудит годовых финансовых отчетов данного поставщика, одного из инвесторов или разработчиков;

ф) не нарушает предусмотренный Законом о неподкупности № 82/2017 режим запретов и ограничений в связи с прекращением полномочий, трудовых или служебных отношений.

(3) Назначение должностных лиц предварительно утверждается надзорным органом в соответствии с его нормативными актами.

Статья 8. Заключение договоров об услугах коллективного финансирования

(1) Поставщик предоставляет услуги разработчикам, дебиторам-потребителям и инвесторам на основании договоров об услугах коллективного финансирования, заключенных с каждым из них, при этом образец типового договора устанавливается надзорным органом. К договору об услугах коллективного финансирования применяются положения Гражданского кодекса и настоящего закона.

(2) Поставщик получает исчерпывающие полномочия по представлению инвесторов, а также все права представительства участников общества/акционеров в процедуре учреждения/регистрации юридического лица или регистрации покупки долей в уставном капитале/акций в рамках проекта коллективного финансирования, права предъявления судебных исков для возврата инвестиций, исполнения гарантий и любые другие предусмотренные законом средства защиты прав инвесторов.

(3) Полномочия по представлению, предусмотренные в части (2), включая право передачи (замещения) одного или нескольких прав инвестора его работникам или специалистам в смежных областях, передаются инвестором поставщику по договору поручения или доверенности.

(4) Договор поручения и доверенность, предусмотренные в части (3), имеют законную силу в отношении разработчика, дебитора-потребителя, органа государственной регистрации юридических лиц, банков, а также любых других физических либо юридических лиц публичного или частного права, участвующих в реализации проекта коллективного финансирования либо в исполнении договора потребительского кредита.

(5) Кредитные договоры, а также договоры о предоставлении вещных и/или личных гарантий, заключенные с целью обеспечения возврата предоставленных разработчикам/дебиторам-потребителям кредитов в соответствии с условиями настоящего закона могут быть наделены исполнительной надписью, обретая в этом случае силу исполнительного листа со дня наступления срока исполнения требования и дают право на принудительное исполнение во внесудебном порядке без подачи искового заявления в судебную инстанцию.

Статья 9. Обязательства по осмотрительному управлению, неподкупности и добросовестности

(1) Если учредительный документ поставщика не предусматривает делегирования полномочий, указанных в пунктах а) и б), другим руководящим органам, совет общества в соответствии с нормативными актами надзорного органа устанавливает факт выполнения и осуществляет надзор за выполнением:

а) политик и процедур, необходимых для обеспечения эффективного и рационального управления, включая разделение задач, непрерывность деятельности и предотвращение конфликтов интересов, таким образом, чтобы обеспечивались целостность рынка и интересы его клиентов;

б) систем и механизмов контроля, необходимых для оценки рисков, связанных с услугами коллективного финансирования.

(2) Поставщику запрещается предоставление или принятие вознаграждения, льгот или нематериальных благ с целью направления инвесторов к определенному разработчику/дебитору-потребителю либо направления оферт разработчиков/дебиторов-потребителей с его платформы к определенным инвесторам, либо направления к определенной оферте коллективного финансирования с платформы третьих лиц.

(3) Поставщик, управляющий индивидуальными кредитными портфелями, обязан удостовериться в наличии у него необходимых систем и механизмов контроля для управления рисками и финансового моделирования в отношении предоставляемых им услуг, а также в соблюдении им требований, установленных в статье 35.

(4) До размещения оферты на своей платформе поставщик при согласовании с разработчиком/дебитором-потребителем оценивает все оферты коллективного финансирования и адаптирует их к требованиям, установленным настоящим законом. В случае установления поставщиком цены оферты коллективного финансирования он должен провести оценку кредитного риска, связанного с офертой коллективного финансирования или разработчиком проекта, до представления оферты коллективного финансирования, а также принять другие меры для обеспечения рационального и эффективного управления в соответствии с требованиями, установленными настоящим законом и нормативными актами надзорного органа.

(5) В целях проверки соблюдения требований, предусмотренных в статье 4, поставщик до заключения договора обязан удостовериться в том, что у разработчика/дебитора-потребителя не имеется других проектов/оферт коллективного финансирования, размещенных одновременно на платформе поставщика либо на других платформах, управляемых поставщиками, авторизованными в Республике Молдова, либо что этот же проект/оферта не размещен/не размещена одновременно на нескольких таких платформах.

Статья 10. Доступ к информации и обработка персональных данных

(1) В целях проведения анализа риска проектов/оферт и разработчиков/дебиторов-потребителей поставщики имеют полный и неограниченный доступ ко всем данным и информации, имеющимся в бюро кредитных историй.

(2) Обработка персональных данных в смысле настоящего закона осуществляется в соответствии с положениями Закона о защите персональных данных № 133/2011.

(3) Представление поставщиком информации, составляющей кредитную историю, в бюро кредитных историй в соответствии с Законом о бюро кредитных историй № 122/2008 не является нарушением законодательства о защите персональных данных.

Статья 11. Вознаграждение поставщика

(1) Вознаграждение поставщика складывается из:

а) фиксированных сборов, выплачиваемых разработчиками/дебиторами-потребителями за размещение проекта на платформе;

б) процентных вознаграждений от суммы денежных средств, выделенных на каждый проект/оферту, которые взимаются со счета разработчика/дебитора-потребителя;

с) процентных вознаграждений, выплачиваемых инвесторами при получении процентов или отчуждении долей в уставном капитале, принадлежащих инвестиционному механизму, учрежденному в связи с проектом коллективного финансирования;

д) других дополнительных комиссионных вознаграждений или тарифов.

(2) Поставщик обязан до заключения любой сделки или договора письменно проинформировать клиентов о виде и размере вознаграждения, методе его расчета, моменте либо периодичности его уплаты или удержания.

(3) Виды и размер взимаемых поставщиком вознаграждений в обязательном порядке публикуются на его платформе.

Статья 12. Платежи

(1) Платежные операции с целью накопления и перечисления денежных средств в рамках сделок коллективного финансирования осуществляются посредством безналичных платежных инструментов поставщиков платежных услуг.

(2) В отступление от положений части (1) инвесторы–физические лица могут также вносить предназначенные для инвестирования денежные средства наличными, через банкоматы, устройства электронной коммуникации, цифровые устройства, а также посредством услуг по переводу наличных денег и автоматизированных систем дистанционного обслуживания, предоставляемых поставщиками платежных услуг, в предусмотренных законом пределах.

(3) Для проведения доверительных операций поставщик в обязательном порядке открывает в одном из банков Республики Молдова банковский счет, через который проводятся только взносы и платежи, относящиеся исключительно к деятельности по коллективному финансированию. Денежные средства, находящиеся на открытых в соответствии с настоящей частью банковских счетах, не могут быть предметом принудительного исполнительного производства в отношении поставщика, на них не может быть обращено взыскание, и они не включаются в дебиторскую массу в случае несостоятельности поставщика.

(4) Сделки коллективного финансирования могут осуществляться в иностранной валюте с соблюдением положений Закона о валютном регулировании № 62/2008.

Статья 13. Аутсорсинг

(1) Поставщик вправе передать часть своих операционных функций на аутсорсинг третьим лицам при условии получения предварительного заключения надзорного органа в соответствии с изданным для этой цели нормативным актом, чтобы подтвердить, что поставщик принимает все разумные меры для недопущения любого дополнительного операционного риска.

(2) Передача на аутсорсинг операционных функций не должна влиять на качество внутреннего контроля поставщика, а также на способность надзорного органа осуществлять надзор за соблюдением поставщиком положений настоящего закона и нормативных актов, изданных для целей его применения.

(3) Ответственным за конфиденциальность и безопасность персональных данных, обрабатываемых от имени поставщика лицами, которым переданы на аутсорсинг его операционные функции, остается поставщик.

(4) При передаче на аутсорсинг операционных функций ответственным за соблюдение настоящего закона и нормативных актов надзорного органа остается поставщик.

(5) Не могут быть переданы на аутсорсинг полномочия должностных лиц и функции по управлению рисками.

Статья 14. Предотвращение и обнародование конфликтов интересов

(1) Поставщик принимает все меры для предотвращения, выявления и обнародования конфликтов интересов между поставщиком, участниками/акционерами поставщика, должностными лицами и любым физическим или юридическим лицом, связанным с ними отношениями контроля в смысле статьи 6 Закона о рынке капитала № 171/2012, и его клиентами, или между клиентом и другим клиентом.

(2) Поставщику запрещается:

а) владеть прямо или косвенно долей участия в офертах коллективного финансирования, размещаемых на его платформе;

б) размещать оферты коллективного финансирования разработчиков, которые являются держателями не менее 20 процентов в уставном капитале

поставщика, должностных лиц или любых физических либо юридических лиц, связанных с ними отношениями контроля в смысле статьи 6 Закона о рынке капитала № 171/2012;

с) осуществлять деятельность, которая может создать конфликт интересов, или ненадлежащим образом использовать либо обнародовать конфиденциальную информацию.

(3) Поставщик разрабатывает и применяет внутренние правила предотвращения конфликта интересов.

(4) Поставщик представляет клиентам и потенциальным клиентам путем размещения на своей платформе на видном месте информацию об общем характере и источниках конфликтов интересов, а также мерах, принимаемых для снижения таких рисков.

(5) В целях выполнения положений части (4) поставщик должен представлять информацию о выявленных конфликтах интересов, достаточную для того, чтобы каждый клиент мог принять осознанное решение относительно услуги, в контексте которой возник конфликт интересов.

Статья 15. Идентификационная информация

При выполнении идентификации клиентов поставщик запрашивает следующую информацию:

а) для физических лиц, в том числе занимающихся предпринимательской деятельностью, – фамилию, имя, дату рождения, серию и номер документа, удостоверяющего личность, государственный идентификационный номер (IDNP), присвоенный компетентным органом государства, гражданином которого является физическое лицо, или государства проживания физического лица (в случае лиц без гражданства), данные государственной регистрации (для физического лица, занимающегося предпринимательской деятельностью);

б) для юридических лиц – полное и сокращенное (при наличии) наименование, местонахождение или адрес постоянного исполнительного органа (при отсутствии постоянно действующего исполнительного органа – другого органа или лица, уполномоченного действовать без доверенности от имени юридического лица), другую контактную информацию (телефон, адрес электронной почты), государственный идентификационный номер (IDNO), присвоенный компетентным органом государства, в котором зарегистрировано юридическое лицо, и дата его регистрации, сведения о реорганизации юридического лица в случае, если оно было реорганизовано.

Статья 16. Рассмотрение жалоб

(1) Поставщик должен разработать и применять процедуры для эффективного рассмотрения полученных от клиентов жалоб, а также опубликовать эти процедуры на своей платформе.

(2) Поставщик должен обеспечить клиентам возможность бесплатной подачи жалоб в его отношении.

(3) Поставщик должен разработать и предоставить клиентам путем размещения на своей платформе стандартный образец жалобы, а также вести учет всех полученных жалоб и принятых мер.

(4) Поставщик обязан провести анализ всех жалоб и уведомить заявителя о результатах в срок 14 дней со дня подачи жалобы.

Статья 17. Бухгалтерский учет, финансовые отчеты и специальные отчеты

Поставщик должен вести бухгалтерский учет, составлять и представлять финансовые отчеты и специальные квартальные отчеты в соответствии с нормативными актами сферы бухгалтерского учета и финансовой отчетности и/или с нормативными актами надзорного органа.

Статья 18. Обязательный аудит

(1) Поставщик обязан проводить аудит годовых финансовых отчетов.

(2) Субъект аудита, который проводит аудит, предусмотренный в части (1), доводит до сведения надзорного органа:

а) любой факт или решение, которые могут привести к ситуации, когда поставщик не сможет выполнить свои финансовые обязательства, или повлиять на способность поставщика продолжать свою деятельность;

б) любой факт или решение, которые могут привести к невозможности выражения мнения аудитора или к выражению мнения с оговоркой;

с) любой факт или решение, основывающиеся на периодически представляемых в надзорный орган данных, которые являются неточными или неполными;

д) любую другую информацию, предусмотренную Законом об аудите финансовых отчетов № 271/2017.

(3) Добросовестное выполнение субъектом аудита, проводящим аудит годовых финансовых отчетов поставщика, обязанности по информированию надзорного органа в соответствии с частью (2) не является нарушением обязательства по сохранению профессиональной тайны, возложенного на него законом или положениями договора, и не влечет для него наступления какой-либо ответственности.

(4) Субъект аудита, с которым поставщик заключает договор на проведение аудита, должен иметь в штате не менее двух аудиторов и осуществлять деятельность в соответствии с Законом об аудите финансовых отчетов № 271/2017.

(5) В отступление от положений пункта d) части (3) статьи 21 Закона об аудите финансовых отчетов № 271/2017 субъект аудита, работающий по договору, не может проводить аудит финансовых отчетов более пяти лет подряд. Субъект аудита, проводивший аудит годовых финансовых отчетов поставщика в течение пяти лет подряд, может проводить аудит этого поставщика только через два года после проведения последнего аудита.

Статья 19. Внутренняя документация, ведение учета сделок

(1) Поставщик обязан хранить документацию, предусмотренную настоящим законом и нормативными актами, изданными для целей его применения.

(2) Поставщик обеспечивает хранение документов, в том числе договоров, заключенных со своими клиентами, и информации, относящейся к сделкам коллективного финансирования, осуществленным при посредстве управляемой им платформы, в течение как минимум пяти лет после прекращения деловых отношений.

(3) Поставщик обязан хранить в журнале учета сделок, который он ведет в соответствии с требованиями, установленными надзорным органом, всю информацию по сделкам, осуществленным при посредстве управляемой им платформы, включая данные об идентичности клиентов.

(4) Поставщик обеспечивает постоянный и незамедлительный доступ клиентов ко всем данным и информации о предоставленных им услугах.

Глава III ЗАЩИТА ИНВЕСТОРОВ

Статья 20. Требования к рекламе

(1) Реклама, направляемая поставщиком клиентам или потенциальным клиентам, а также другая информация в связи с предоставляемыми услугами, расходами, сборами и комиссионными вознаграждениями, относящимися к услугам либо инвестициям коллективного финансирования, с условиями коллективного финансирования, включая критерии отбора проектов/оферт для получения коллективного финансирования, а также с характером предлагаемых им услуг коллективного финансирования и сопутствующими им рисками, должна отличаться ясностью, полнотой, легкостью понимания, не вводить в заблуждение и соответствовать информации, содержащейся в листке с основной информацией по инвестициям, если таковой был разработан, или информации, которая должна содержаться в листке с основной информацией по инвестициям, если таковой не был разработан.

(2) До окончания срока накопления инвестиций по проекту со стороны поставщика не допускается непропорционально интенсивная реклама индивидуальных запланированных или текущих проектов либо оферт коллективного финансирования.

(3) Любая информация о потенциальных выгодах для инвесторов и/или разработчиков/дебиторов-потребителей, представляемая в рамках рекламы оказываемых поставщиком услуг, должна быть пропорциональна информации о выявленных потенциальных рисках.

Статья 21. Обязанности по информированию

(1) Поставщик обязан проинформировать всех инвесторов о риске потери всех инвестиций и о том, что инвестиции в проекты коллективного финансирования не гарантируются/не защищаются средствами Фонда гарантирования депозитов в банковской системе или Фонда компенсации инвесторам.

(2) Поставщик обязан проинформировать всех инвесторов о предусмотренных в статье 23 сроке для обдумывания и сроке для отзыва.

(3) Информация, предусмотренная в частях (1) и (2), сообщается поставщиком всем инвесторам в индивидуальном порядке до заключения ими сделки коллективного финансирования и публикуется на постоянной основе на платформе, находящейся в его управлении, вместе с офертой коллективного финансирования.

(4) Поставщик обязан публиковать на платформе коллективного финансирования следующее:

а) информацию о поставщике (наименование, юридический адрес и адрес для корреспонденции), по обстоятельствам, информацию о собственниках (наименование/имя, доля в уставном капитале, принадлежащая каждому собственнику, включая выгодоприобретающего собственника), о лицах, являющихся его должностными лицами, о прошедших аудит годовых финансовых отчетов, контактную информацию и электронную ссылку на Регистр поставщиков услуг коллективного финансирования, опубликованную на официальной веб-странице надзорного органа;

б) информацию о рисках, связанных с инвестициями, включая информацию о возможности полной или частичной потери денежных средств, инвестированных в оферту/проект коллективного финансирования, о риске неполучения ожидаемой прибыли, о риске, связанном с ликвидностью разработчика, а также о других рисках, свойственных коллективному финансированию, с представлением их описания;

с) правила оценки кредитоспособности разработчика/дебитора-потребителя;

д) организационные и административные меры по недопущению, выявлению и разрешению конфликтов интересов;

е) утвержденные поставщиком общие сроки и условия использования платформы коллективного финансирования;

ф) виды вознаграждения, взимаемого поставщиком, его размер и метод расчета;

г) меры по снижению рисков;

h) процедуру урегулирования жалоб, применяемую поставщиком, а также информацию о существующей у клиентов возможности обратиться в надзорный орган для урегулирования жалоб с указанием действующей ссылки на официальную веб-страницу надзорного органа.

(5) В дополнение к сообщению в индивидуальном порядке, предусмотренному в части (3), информация, предусмотренная в частях (1), (2) и (4), публикуется и предоставляется клиентам и потенциальным клиентам в отдельном разделе официальной веб-страницы платформы, четко обозначенном и легко доступном.

(6) Способы публикации и предоставления обязательной информации устанавливаются нормативными актами надзорного органа.

Статья 22. Представление информации о проценте невозврата

(1) Поставщик, предоставляющий услуги коллективного финансирования на основе кредитования, в четырехмесячный срок после окончания

отчетного года публикует на видном месте на официальной веб-странице платформы:

1) процент невозврата по предлагавшимся на его платформе проектам коллективного финансирования, зарегистрированные по меньшей мере за последние 36 месяцев;

2) декларацию о результатах за год с приведением, по обстоятельствам:

а) ожидаемого и фактического процента невозврата по всем кредитам, предоставляемым поставщиком, в разбивке по категориям риска, соотнесенного с категориями риска, установленными в рамках управления рисками;

б) краткого обзора допущений, использованных для определения прогнозируемого процента невозврата;

с) фактической рентабельности и, если поставщик предлагал целевую рентабельность в отношении управления индивидуальными кредитными портфелями, – целевой рентабельности.

(2) Надзорный орган разрабатывает методику расчета процента невозврата, указанного в части (1), в том числе для случаев, когда предоставляемые поставщиком услуги коллективного финансирования на основе кредитования не охватывают срок, указанный в пункте 1) части (1).

Статья 23. Срок для обдумывания и срок для отзыва

(1) Условия и положения оферты коллективного финансирования становятся обязывающими для разработчика/дебитора-потребителя с момента размещения оферты коллективного финансирования на платформе коллективного финансирования и остаются таковыми до одной из двух дат, которая наступит первой:

а) дата истечения срока накопления инвестиций, объявленная поставщиком при размещении оферты коллективного финансирования на платформе; или

б) дата достижения цели финансирования.

(2) Поставщик предоставляет неопытному потенциальному инвестору в соответствии с частью (3) срок для обдумывания, в течение которого он имеет право в любое время отозвать предложение об инвестировании без объяснения причин и без применения к нему поставщиком каких-либо штрафов или наказаний.

(3) Срок для обдумывания исчисляется с момента выражения неопытным потенциальным инвестором согласия на инвестирование и истекает через 14 дней, за исключением случая, когда оставшаяся часть периода накопления необходимых для проекта инвестиций меньше этого срока.

(4) Поставщик ведет учет поступивших от потенциальных инвесторов предложений об инвестировании с указанием момента выражения ими согласия инвестировать.

(5) Порядок отзыва неопытным потенциальным инвестором предложения об инвестировании в проект коллективного финансирования аналогичен порядку его внесения.

(6) При получении от неопытного потенциального инвестора предложения об инвестировании поставщик предоставляет ему информацию по сроку для обдумывания и порядку отзыва предложения об инвестировании, включающую по меньшей мере следующее:

- 1) до внесения неопытным потенциальным инвестором своего предложения об инвестировании поставщик сообщает ему:
  - а) что на предложение об инвестировании распространяется срок для обдумывания;
  - б) продолжительность срока для обдумывания;
  - с) порядок отзыва предложения об инвестировании;
- 2) незамедлительно после выражения неопытным потенциальным инвестором согласия на инвестирование поставщик информирует его о том, что началось исчисление срока для обдумывания.

(7) В случае управления индивидуальными кредитными портфелями настоящая статья применяется только к первоначальным полномочиям, предоставленным неопытным инвестором, но не к инвестициям в конкретные кредиты, предоставляемые на основании соответствующих полномочий согласно части (8) статьи 33.

Статья 24. Листок с основной информацией по инвестициям

(1) Поставщики предоставляют потенциальным инвесторам листок с основной информацией по инвестициям, составленный на основе информации, предоставленной разработчиком/дебитором-потребителем для каждой оферты коллективного финансирования/потребительского кредита.

(2) Листок с основной информацией по инвестициям составляется на румынском языке и может быть переведен на один или несколько языков международного общения.

(3) Листок с основной информацией по инвестициям должен включать по меньшей мере следующее:

а) условие с предупреждением о том, что oferta коллективного финансирования не проверена или не одобрена надзорным органом либо иными компетентными органами публичной власти, и о том, что, осуществляя соответствующую инвестицию, инвесторы полностью принимают на себя возникающие в связи с этим риски, включая риск частичной или полной потери инвестированных денежных средств;

б) информацию о разработчике/дебиторе-потребителе и проекте коллективного финансирования/потребительском кредите;

с) особенности процесса коллективного финансирования;

д) факторы риска;

е) информацию о долях в уставном капитале или акциях, предлагаемых для целей коллективного финансирования;

ф) информацию об инвестиционных механизмах;

г) права инвесторов;

h) информацию, относящуюся к кредитам;

и) комиссионные вознаграждения и пути обжалования.

(4) Для oferty коллективного финансирования на основе кредитования листок с основной информацией по инвестициям должен содержать информацию, предусмотренную в пунктах а)–с) и ф)–h) части (3).

(5) Для oferty коллективного финансирования на основе инвестиций листок с основной информацией по инвестициям должен содержать информацию, указанную в пунктах а)–f) и h) части (3).

(6) Требования к образцу, форме и содержанию листка с основной информацией по инвестициям, к содержанию информации, указанной в части (3), а также к способу ее представления устанавливаются нормативными актами надзорного органа.

(7) Разработчик/дебитор-потребитель обязан уведомлять поставщика о любом изменении в информации с тем, чтобы в течение срока действия oferty коллективного финансирования поддерживать актуальность листка с основной информацией по инвестициям. Поставщик обязан немедленно проинформировать инвесторов, которые сообщили свое предложение об инвестировании, о любом изменении в информации, содержащейся в листке с основной информацией по инвестициям.

(8) Поставщики разрабатывают и применяют процедуры, необходимые для проверки полноты, точности и ясности информации, представленной разработчиком/дебитором-потребителем и включенной в листок с основной информацией по инвестициям.

(9) Обнаружив в листке с основной информацией по инвестициям упущение, ошибку или неточность, поставщик незамедлительно уведомляет разработчика/дебитора-потребителя о таких упущении, ошибке или неточности, и последний в течение двух рабочих дней со дня уведомления дополняет или исправляет соответствующую информацию.

(10) Если в течение срока, предусмотренного в части (9), разработчик/дебитор-потребитель не дополнил или, по обстоятельствам, не исправил информацию, поставщик приостанавливает запуск оферты коллективного финансирования до тех пор, пока листок с основной информацией по инвестициям не будет дополнен или исправлен.

(11) Если через 30 дней после уведомления листок с основной информацией по инвестициям не дополнен или, по обстоятельствам, не исправлен, оферта коллективного финансирования отклоняется/аннулируется.

(12) Листок с основной информацией по инвестициям, представленный на платформе, должен быть достоверным, ясным, не вводить в заблуждение, в нем не должны содержаться сноски, за исключением отсылок к применимому законодательству и при необходимости выдержек из него. Листок с основной информацией по инвестициям должен быть представлен на отдельном долговечном носителе, позволяющем легко отличать его от рекламных материалов, и в отпечатанном на бумаге варианте должен помещаться не более чем на шести страницах формата А4 при размере шрифта не меньше 12.

**Статья 25. Листок с основной информацией по инвестициям
для услуг по управлению индивидуальными кредит-
ными портфелями**

(1) Поставщик, осуществляющий управление индивидуальными кредитными портфелями, разрабатывает и предоставляет для потенциальных инвесторов на платформе листок с основной информацией по инвестициям, содержащий по меньшей мере следующую информацию:

а) данные о лицах, ответственных за информацию, предоставляемую в листке (имя и должность — в случае физических лиц, включая членов административных, руководящих или надзорных органов поставщика услуг коллективного финансирования, наименование и местонахождение — в случае юридических лиц);

б) комиссионные вознаграждения и пути обжалования;

с) информацию об управлении индивидуальными кредитными портфелями.

(2) В течение всего срока действия оферты коллективного финансирования поставщик постоянно обновляет листок с основной информацией по инвестициям, предоставляемым на платформе. В случае любых изменений информации, содержащейся в листке с основной информацией по инвестициям, поставщик в тот же день информирует о них инвесторов, которые сообщили свое предложение об инвестировании.

(3) Листок с основной информацией по инвестициям, предоставляемым на платформе, должен быть достоверным, ясным, не вводить в заблуждение, в нем не должны содержаться сноски, за исключением отсылок к применимому законодательству и при необходимости выдержек из него. Листок с основной информацией по инвестициям должен быть представлен на отдельном долговечном носителе, позволяющем легко отличать его от рекламных материалов, и в отпечатанном на бумаге варианте должен помещаться не более чем на шести страницах формата А4 при размере шрифта не меньше 12.

(4) Поставщики разрабатывают и применяют процедуры, необходимые для проверки полноты, точности и ясности информации, включенной в листок с основной информацией по инвестициям, предоставляемым на платформе.

(5) Обнаружив в листке с основной информацией по инвестициям, предоставляемым на платформе, упущение, ошибку или неточность, поставщик самостоятельно устраняет в листке с основной информацией по инвестициям такие упущение, ошибку или неточность.

Статья 26. Опытные инвесторы

(1) Помимо опытных инвесторов, указанных в статье 2, опытным инвестором может быть признано:

1) юридическое лицо, которое на основании последних годовых финансовых отчетов соответствует по меньшей мере одному из следующих критериев:

а) располагает собственным капиталом (чистыми активами) в размере не менее эквивалента в молдавских леях суммы в 100 000 евро;

б) имеет годовой доход от продаж в размере не менее эквивалента в молдавских леях суммы в 2 000 000 евро;

с) располагает общими активами в размере не менее эквивалента в молдавских леях суммы в 1 000 000 евро;

2) физическое лицо, которое соответствует по меньшей мере двум из следующих критериев:

а) имеет валовый годовой доход в размере не менее эквивалента в леях суммы в 60 000 евро или располагает инвестиционным портфелем, сформированным из финансовых инструментов и/или сберегательных счетов и/или банковских депозитов в размере не менее эквивалента в молдавских леях суммы в 100 000 евро;

б) работало или работает не менее года в финансовом секторе на должности, требующей знаний в области операций с финансовыми инструментами, или в сфере инвестиционных услуг и инвестиционной деятельности;

с) в течение четырех предшествующих кварталов осуществляло на рынке капитала в среднем по 10 сделок за один квартал в объемах не меньших, чем объемы, предусмотренные частью (7) статьи 23 Закона о рынке капитала № 171/2012.

(2) Поставщик предоставляет инвестору образец, который тот может использовать для подачи заявления о признании его опытным инвестором. Образец заявления включает критерии идентификации, предусмотренные в части (1), и однозначное предупреждение о прекращении действия защиты вследствие его признания опытным инвестором.

(3) Заявление инвестора, предусмотренное в части (2), должно содержать следующие элементы:

а) информацию и документы, подтверждающие соответствие критериям, предусмотренным в части (1);

б) декларацию о том, что инвестор-заявитель осознает последствия прекращения действия защиты, предоставляемой статусом неопытного инвестора;

с) декларацию под собственную ответственность о достоверности представленной в заявлении информации.

(4) Получив заявление, поставщик проверяет информацию, представленную инвестором, и принимает все разумные меры, чтобы убедиться, что инвестор может быть квалифицирован как опытный инвестор.

(5) Поставщик одобряет заявление инвестора в течение 30 дней после получения и направляет ему уведомление о подтверждении в его отношении статуса опытного инвестора.

(6) При наличии у поставщика обоснованных подозрений в достоверности представленной в заявлении информации он отклоняет заявление инвестора с обязательной отправкой ему уведомления об этом.

(7) Если опытный инвестор не сделал ни одной инвестиции в течение двух лет со дня своего одобрения в соответствии с частью (4), он утрачивает статус опытного инвестора.

Статья 27. Ограничения для неопытных инвесторов

(1) В течение одного года неопытные инвесторы могут осуществить инвестиции в размере, не превышающем эквивалента в молдавских леях суммы в 200 евро для одного дебитора-потребителя или 5000 евро – в один проект коллективного финансирования.

(2) В течение одного года неопытные инвесторы могут осуществить в рамках коллективного финансирования инвестиции в общей сумме, не превышающей эквивалента в молдавских леях суммы 10000 евро, из которых на потребительские кредиты могут быть направлены не более 35 процентов.

(3) При осуществлении инвестиции поставщик требует от неопытного инвестора подтвердить, что в течение последних 12 месяцев он соблюдал требования, предусмотренные в части (2).

Статья 28. Тестирование знаний и моделирование устойчивости к убыткам

(1) Прежде чем предложить неопытным потенциальным инвесторам доступ к офертам коллективного финансирования с возможностью инвестирования, поставщик должен оценить, подходят ли для них, и если да, то какие именно предлагаемые услуги коллективного финансирования.

(2) Для целей оценки, указанной в части (1), поставщики запрашивают у неопытных потенциальных инвесторов информацию об их опыте, целях инвестирования, финансовом положении и базовых знаниях о рисках, связанных как с инвестированием в целом, так и с видами инвестиций, предлагаемых на платформе коллективного финансирования, включая информацию:

а) о предыдущих инвестициях неопытного потенциального инвестора в ценные бумаги или предыдущих покупках долей в уставном капитале либо ценных бумаг или о предоставлении кредитов;

б) об уровне понимания неопытным потенциальным инвестором рисков, которые предполагает заключение кредитных договоров, инвестирование в акции или доли в уставном капитале при посредстве платформы коллективного финансирования, а также о профессиональном опыте инвестирования посредством коллективного финансирования.

(3) Каждые два года поставщик пересматривает в отношении каждого неопытного инвестора первоначальную оценку, проведенную в соответствии с частью (1).

(4) Если неопытные потенциальные инвесторы не предоставляют информацию, запрошенную в соответствии с частью (2), или если поставщик на основании информации, полученной в соответствии с указанной частью, сочтет, что неопытные потенциальные инвесторы не обладают достаточными знаниями, навыками или опытом, поставщик сообщает им, что услуги, предоставляемые через его платформы коллективного финансирования, могут оказаться неподходящими для соответствующих инвесторов, и направляет им предупреждение о риске. Предупреждение о риске должно содержать прямое указание на риск потери всех инвестированных средств. Неопытный потенциальный инвестор в письменной форме прямо подтверждает, что он получил предупреждение поставщика и что ему понятен его смысл.

(5) Для целей оценки, указанной в части (1), поставщик также предлагает неопытным потенциальным инвесторам провести моделирование устойчивости к убыткам, исчисляемой в размере 10 процентов их чистого капитала, опираясь на следующую информацию:

а) регулярный чистый доход и общий чистый доход, а также то, является ли указанный доход постоянным или временным;

б) активы, включая инвестиции в финансовые инструменты и любые находящиеся на счетах денежные средства, за исключением личного имущества и инвестиций в недвижимость, а также средств, накопленных в факультативных пенсионных фондах;

с) финансовые обязательства (регулярно выполняемые, существующие или будущие).

(6) Для выполнения положений части (5) поставщик предоставляет инвесторам на веб-странице платформы онлайн-инструменты для моделирования устойчивости к убыткам.

(7) Независимо от результатов моделирования инвесторам и потенциальным инвесторам не может быть отказано в возможности инвестирования в проекты коллективного финансирования. Неопытные инвесторы должны подтвердить, что они осведомлены о причине проведения моделирования, указанного в части (5), и ознакомились с его результатами.

(8) Прежде чем неопытный потенциальный инвестор или неопытный инвестор акцептирует индивидуальную оферту коллективного финансирования, в соответствии с которой он инвестирует сумму, превышающую наибольшую

из двух величин – либо эквивалент в молдавских леях суммы 1000 евро, либо пять процентов собственного капитала – поставщик обязан удостовериться, что такой инвестор:

- а) получил предупреждение о риске;
- б) предоставил поставщику прямое согласие на инвестирование; и
- с) продемонстрировал поставщику услуги коллективного финансирования, что он понимает суть инвестирования и связанные с ним риски.

Для целей пункта с) доказательством того, что неопытный потенциальный инвестор или неопытный инвестор понимает суть инвестирования и связанные с ним риски, может являться оценка, указанная в части (1).

(9) Надзорный орган принимает нормативные акты для проведения оценки, предусмотренной в частях (1) и (2), и моделирования, предусмотренного в части (5).

Глава IV

ТРЕБОВАНИЯ, ОТНОСЯЩИЕСЯ К ОПРЕДЕЛЕННЫМ УСЛУГАМ КОЛЛЕКТИВНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ

Часть 1

Услуги коллективного финансирования на основе кредитования

Статья 29. Заявка разработчика на коллективное финансирование на основе кредитования

(1) Лицо, желающее стать разработчиком, при посредстве платформы направляет поставщику:

- а) заявку на коллективное финансирование с приложением листка с основной информацией по инвестициям;
- б) декларацию под собственную ответственность о достоверности представленной информации;
- с) согласие на обработку персональных данных;
- д) согласие на проверку данных в публичных регистрах;
- е) декларацию под собственную ответственность о том, что разработчик или владельцы долей участия разработчика не являются резидентами юрисдикции, которая не применяет международные стандарты прозрачности, и/или страны (юрисдикции) с высоким уровнем отмывания денег и финансирования терроризма;
- ф) описание проектов коллективного финансирования, которые предполагается реализовать при посредстве платформы;

g) финансовые отчеты и, если проводился аудит годовых финансовых отчетов, аудиторские заключения по годовым финансовым отчетам за последние три года, за исключением случая, когда поставщик может получить их из публичных регистров, от поставщиков услуг или из других официальных источников.

(2) Поставщик предоставляет разработчикам стандартный образец заявки, предусмотренной в пункте а) части (1). Документы, предусмотренные в пунктах б)–g) части (1), представляются в электронной форме, подписанные электронной подписью.

(3) Заявка разработчика и прилагаемые документы рассматриваются поставщиком в срок до 30 дней с момента получения. При выявлении упущений или неточностей поставщик может запросить у разработчика дополнительную информацию или документы. В этом случае течение срока приостанавливается до представления дополнительной информации или документов.

(4) В зависимости от характера, стоимости и рисков проекта согласно оценке поставщика и в соответствии с его собственными политиками поставщик может потребовать от разработчика предоставления личных, вещных или любых других гарантий для обеспечения кредита.

(5) В случае принятия заявки разработчика поставщик публикует ofertу коллективного финансирования на платформе.

Статья 30. Заявка дебитора-потребителя на предоставление потребительского кредита посредством коллективного финансирования

(1) Дебитор-потребитель направляет поставщику при посредстве платформы:

- а) заявку на предоставление потребительского кредита посредством коллективного финансирования с приложением листка с основной информацией по инвестициям;
- б) декларацию под собственную ответственность о достоверности предоставленной информации;
- с) согласие на обработку персональных данных;
- д) согласие на проверку данных в публичных регистрах.

(2) Поставщик предоставляет дебитору-потребителю стандартный образец заявки, предусмотренной в пункте а) части (1). Документы,

предусмотренные в части (1), предоставляются дебитором-потребителем в электронной форме, подписанные электронной подписью.

(3) Поставщик оценивает кредитоспособность дебитора-потребителя в соответствии с требованиями ответственного кредитования, утвержденными надзорным органом.

(4) Заявка дебитора-потребителя и прилагаемые к ней документы рассматриваются поставщиком в срок не более 30 дней с момента получения. При выявлении упущений или неточностей поставщик может запросить у дебитора-потребителя дополнительную информацию или документы. В таком случае течение срока приостанавливается до предоставления дополнительной информации.

(5) В зависимости от характера, стоимости и рисков оферты согласно оценке поставщика и в соответствии с его собственными политиками поставщик может потребовать от дебитора-потребителя предоставления личных, вещных или любых других гарантий для обеспечения потребительского кредита.

(6) В случае принятия заявки дебитора-потребителя поставщик публикует оферту коллективного финансирования на платформе.

Статья 31. Накопление денежных средств и заключение кредитного договора

(1) С момента публикации оферты коллективного финансирования поставщик может заключать договоры коллективного финансирования с инвесторами и может накапливать денежные средства.

(2) С момента накопления необходимой для кредитования суммы и по истечении срока для отзыва для всех неопытных инвесторов поставщик заключает с разработчиком/дебитором-потребителем кредитный договор. Кредитный договор, заключаемый между поставщиком и разработчиком или соответственно между поставщиком и дебитором-потребителем, должен содержать перечень всех инвесторов и финансовые средства, предоставляемые ими в счет кредита.

(3) После заключения кредитного договора поставщик переводит денежные средства на счет разработчика/дебитора-потребителя и информирует об этом всех инвесторов в течение трех рабочих дней.

Статья 32. Управление кредитом

(1) В ходе исполнения кредитного договора разработчик/дебитор-потребитель возвращает поставщику ставку и проценты по кредиту в соответствии с условиями договора. Поставщик выплачивает инвесторам инвестированные суммы и соответствующие проценты в соответствии с графиком погашения, с удержанием комиссионных вознаграждений согласно условиям договора.

(2) Проценты, выплачиваемые инвестору—физическому лицу, облагаются налогом в соответствии с положениями Налогового кодекса.

(3) В случае задержек погашения или невыполнения обязательств по погашению поставщик согласно условиям договора обязан от имени всех инвесторов инициировать процедуры принудительного возврата кредита и/или исполнения гарантий. Обязательство поставщика представлять интересы всех инвесторов остается в силе до исполнения окончательного решения о принудительном возврате или принудительном исполнении гарантий. Это обязательство поставщика не лишает инвесторов права взыскания своих инвестиций непосредственно с разработчика/дебитора-потребителя. Денежные средства, взысканные поставщиком, передаются инвесторам в соответствии с условиями договора.

(4) В случае задержки возврата кредита более чем на 30 дней, когда непогашенная сумма составляет более 10 процентов общей суммы кредита, разработчик/дебитор-потребитель не имеет права размещать другую оферту.

Статья 33. Индивидуальные кредитные портфели

(1) Поставщик может предоставлять услуги управления индивидуальными кредитными портфелями на основании полномочий, полученных от инвестора. Предоставляемые инвестором полномочия должны включать не менее двух из следующих критериев, которым должен соответствовать каждый кредит в составе портфеля:

- а) минимальная и максимальная процентная ставка, причитающаяся по любому кредиту, предоставляемому от имени инвестора;
- б) минимальный и максимальный срок погашения любого кредита, предоставляемого от имени инвестора;
- в) виды связанных с кредитом рисков;
- д) если указан целевой годовой уровень рентабельности инвестиции, — вероятность того, что отобранные кредиты дадут инвестору возможность достичь целевого уровня.

(2) Для целей применения положений части (1) поставщик должен располагать внутренними процедурами и методологиями и использовать достоверные данные. Поставщик может использовать собственные данные или данные, получаемые от третьих лиц.

(3) На основании четко определенных критериев и с учетом всех значимых факторов, которые могут негативно повлиять на результаты кредитования, поставщик услуг коллективного финансирования оценивает:

а) кредитный риск индивидуальных проектов коллективного финансирования/оферт потребительского кредита, отобранных для портфеля инвестора;

б) кредитный и инвестиционный риск, связанный с портфелем инвестора;

с) кредитный риск разработчиков/дебиторов-потребителей, отобранных для портфеля инвестора, путем проверки вероятности выполнения разработчиками/дебиторами-потребителями своих обязательств по кредиту.

(4) Поставщик предоставляет инвестору описание метода, использованного для оценки рисков, предусмотренных в части (3). Элементы, подлежащие включению в описание метода, предусмотренного в настоящей части, а также их формат определяются нормативными актами надзорного органа.

(5) Поставщик хранит подтверждения предоставленных полномочий и каждого кредита в составе индивидуального портфеля на долговечном носителе в течение по меньшей мере пяти лет после прекращения деловых отношений.

(6) Поставщик передает при помощи электронных средств на постоянной основе и по запросу инвестора по меньшей мере следующую информацию о каждом индивидуальном портфеле:

а) список индивидуальных кредитов составляющих портфель;

б) средневзвешенную годовую процентную ставку по кредитам в составе портфеля;

с) распределение кредитов в зависимости от категории риска, выраженного в процентах и в абсолютных значениях;

д) по каждому из кредитов, составляющих портфель, – основную информацию, включающую по меньшей мере процентную ставку, срок погашения, категорию риска, график погашения кредита и выплаты процентов, соблюдение этого графика разработчиком;

е) по каждому из кредитов, составляющих портфель, – меры по снижению рисков, включая лиц, предоставляющих вещные или личные гарантии;

f) любой случай невыполнения разработчиком/дебитором-потребителем в течение последних пяти лет договорных обязательств по кредитным договорам;

g) любые комиссионные вознаграждения, уплачиваемые за кредит инвестором, поставщиком или разработчиком/дебитором-потребителем.

(7) Поставщики обязаны соблюдать сообщенные инвесторами показатели и принимать все необходимые меры для достижения наилучшего возможного для этих инвесторов результата. Поставщики сообщают инвесторам информацию о процессе принятия решений, послужившем основой для выполнения полученных дискреционных полномочий.

(8) В отступление от положений части (7) поставщики, управляющие индивидуальными кредитными портфелями, могут выполнять дискреционные полномочия от имени своих инвесторов только в отношении согласованных показателей, не требуя от инвесторов рассматривать каждую оферту коллективного финансирования в отдельности и принимать инвестиционное решение в отношении каждой оферты.

Часть 2

Услуги коллективного финансирования на основе инвестиций

Статья 34. Применимость коллективного финансирования на основе инвестиций

(1) В соответствии с настоящим законом разработчиками проектов коллективного финансирования на основе инвестиций могут быть только общества с ограниченной ответственностью и акционерные общества, новые или существующие, классифицированные как малые и средние предприятия в соответствии со статьей 5 Закона о малых и средних предприятиях № 179/2016.

(2) Регистрация вновь созданных обществ с ограниченной ответственностью и/или приобретения инвесторами долей в уставном капитале в связи с проектом коллективного финансирования на основе инвестиций происходит в соответствии с положениями Закона об обществах с ограниченной ответственностью № 135/2007 и Закона о государственной регистрации юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 220/2007.

(3) Регистрация вновь созданных акционерных обществ и/или приобретения инвесторами акций в связи с проектом коллективного финансирования на основе инвестиций происходит в соответствии с положениями Закона об акционерных обществах № 1134/1997, Закона о рынке капитала № 171/2012 и

Закона о государственной регистрации юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 220/2007.

(4) Все разработчики проектов коллективного финансирования на основе инвестиций обязаны предусмотреть в учредительном документе возможность проведения общих собраний участников/акционеров на расстоянии, а также голосования по переписке или с помощью электронных средств.

Статья 35. Требования к разработчику проекта коллективного финансирования на основе инвестиций

(1) Лицо, желающее стать разработчиком проекта коллективного финансирования на основе инвестиций, при посредстве платформы направляет поставщику:

- а) заявку на коллективное финансирование с приложением листка с основной информацией по инвестициям;
- б) декларацию под собственную ответственность о достоверности представленной информации;
- в) согласие на обработку персональных данных;
- г) согласие на проверку данных в публичных регистрах;
- д) декларацию под собственную ответственность о том, что разработчик или владельцы долей участия разработчика не являются резидентами юрисдикции, которая не применяет международные стандарты прозрачности, и/или страны (юрисдикции) с высоким уровнем отмывания денег и финансирования терроризма;
- е) актуализированный учредительный документ разработчика или, по обстоятельствам, проект его учредительного документа;
- ж) решение единственного участника или решение общего собрания участников/акционеров об утверждении заявки на коллективное финансирование;
- з) бизнес-план, составленный с учетом инвестиционных проектов, которые предполагается реализовать при посредстве платформы;
- и) финансовые отчеты и, если проводился аудит годовых финансовых отчетов, аудиторские заключения по годовым финансовым отчетам за последние три года, за исключением случая, когда поставщик может получить их из публичных регистров, от поставщиков услуг или из других официальных источников.

(2) Поставщик предоставляет разработчикам стандартный образец заявки, предусмотренной в пункте а) части (1). Документы, предусмотренные в пунктах б)–и) части (1), представляются в электронной форме, подписанные электронной подписью.

(3) Заявка разработчика и прилагаемые документы рассматриваются поставщиком в срок до 30 дней с момента получения. При выявлении упущений или неточностей поставщик может запросить у разработчика дополнительную информацию или документы. В этом случае течение срока приостанавливается до представления дополнительной информации.

(4) В зависимости от характера проекта, его стоимости и связанных с ним рисков и в соответствии с собственными политиками поставщик может запросить у разработчика предоставление личных, вещественных или любых других гарантий для целей обеспечения инвестиции.

(5) В случае принятия заявки поставщик публикует оферту коллективного финансирования на платформе.

Статья 36. Накопление денежных средств и заключение договора об инвестициях

(1) С момента публикации оферты коллективного финансирования поставщик может заключать договоры о коллективном финансировании с инвесторами и может накапливать денежные средства, предназначенные для проекта коллективного финансирования.

(2) После учреждения инвестиционного механизма денежные средства, накопленные в соответствии с частью (1), перечисляются на его счет в качестве вноса в уставный капитал.

Статья 37. Инвестиционный механизм

(1) После накопления необходимой для проекта суммы и по истечении срока для отзыва в отношении всех неопытных инвесторов поставщик инициирует процедуру учреждения инвестиционного механизма с обязательством проинформировать об этом всех инвесторов в течение трех рабочих дней со дня его учреждения.

(2) Учредительный документ инвестиционного механизма наряду с другой установленной законодательством обязательной информацией должен предусматривать:

а) возможность проведения общих собраний участников на расстоянии, а также голосования по переписке или с помощью электронных средств;

b) минимальный кворум и минимальное большинство в размере не менее 75 процентов уставного капитала для принятия решений по всем вопросам, для которых по закону требуется кворум или меньшее большинство;

c) процедуру отчуждения и соблюдения преимущественного права при отчуждении долей, принадлежащих инвесторам в уставном капитале инвестиционного механизма;

d) назначение как минимум одного ревизора независимо от количества участников.

(3) Инвесторы становятся участниками инвестиционного механизма пропорционально своим инвестициям, которые представляют собой вклад в его уставный капитал.

(4) Текущее управление инвестиционным механизмом обеспечивается поставщиком через работников, субподрядчиков или при посредстве третьих лиц, которым эта функция была передана на аутсорсинг.

(5) Инвестиционному механизму запрещается осуществление любой деятельности, кроме необходимой для достижения цели, предусмотренной для него настоящим законом.

(6) Расходы по управлению инвестиционным механизмом несет поставщик из взимаемых с клиентов комиссионных вознаграждений.

Статья 38. Осуществление инвестиций

(1) После учреждения инвестиционного механизма его уставный капитал используется в целях инвестирования в проект коллективного финансирования.

(2) Инвестиции осуществляются одним из следующих способов:

a) вклад в уставный капитал в рамках процедуры учреждения общества или увеличения уставного капитала общества;

b) приобретение долей в уставном капитале или акций общества.

(3) В случае инвестиций в капитал акционерных обществ акции, выпущенные в целях коллективного финансирования, приобретаются в рамках закрытой эмиссии.

(4) Если фактический объем денежных средств, предназначенных для финансирования проекта, превышает номинальную стоимость акций/долей в

уставном капитале, эта разница образует капитальную премию, отражаемую в собственном капитале разработчика.

(5) Все расходы, связанные с регистрацией сделки и внесением соответствующих изменений в учредительные документы, несет разработчик.

(6) Инвестиционный механизм становится собственником акций или долей в уставном капитале, приобретенных в рамках проекта коллективного финансирования, и бенефициаром всех связанных с ними прав. Дивиденды, полученные инвестиционным механизмом, распределяются между инвесторами пропорционально долям, принадлежащим им в уставном капитале.

(7) Доли в уставном капитале, принадлежащие инвесторам в инвестиционном механизме, могут быть отчуждены в соответствии с законом.

Глава V

АВТОРИЗАЦИЯ, РЕГУЛИРОВАНИЕ И НАДЗОР ЗА ПОСТАВЩИКАМИ УСЛУГ КОЛЛЕКТИВНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ

Часть 1

Авторизация поставщиков услуг коллективного финансирования

Статья 39. Подача заявления на авторизацию

(1) Юридическое лицо, намеревающееся предоставлять услуги коллективного финансирования, подает в надзорный орган заявление на авторизацию.

(2) Заявление подается в электронном формате с проставлением электронной подписи лица, уполномоченного представлять поставщика в процессе государственной регистрации. К заявлению на авторизацию прилагаются, по необходимости:

- 1) заверенная копия учредительного документа со всеми изменениями, зарегистрированными на дату подачи заявления;
- 2) решение уполномоченного органа о назначении должностных лиц;
- 3) документы, подтверждающие выполнение пруденциальных требований, предусмотренных в статье 6;
- 4) информация об учредителях (акционерах/участниках) и выгодоприобретающих собственниках поставщика: имя/наименование, место

жительства/местонахождение, государственный идентификационный номер (IDNP/IDNO);

5) информация о должностных лицах поставщика: имя, место жительства, государственный идентификационный номер (IDNP) с приложением документов, подтверждающих их соответствие требованиям, установленным настоящим законом и нормативными актами надзорного органа;

б) положение о деятельности потенциального поставщика, содержащее по крайней мере следующую информацию:

а) виды услуг коллективного финансирования, которые он намерен предоставлять;

б) руководящие органы и механизмы корпоративного управления и внутреннего контроля поставщика, в том числе процедуры управления рисками, разработанные для обеспечения соблюдения настоящего закона;

с) системы, ресурсы и процедуры, используемые для контроля и защиты систем обработки данных;

д) план обеспечения непрерывности деятельности, устанавливающий с учетом особенностей, масштаба и комплексного характера услуг коллективного финансирования, которые намеревается оказывать потенциальный поставщик, меры и процедуры для обеспечения в случае неуспеха потенциального поставщика непрерывности предоставления критически важных услуг, связанных с существующими инвестициями, и надлежащего управления договорами между потенциальным поставщиком и его клиентами;

е) процедуры, разработанные потенциальным поставщиком для проверки полноты, точности и ясности информации, содержащейся в листке с основной информацией по инвестициям;

ф) процедуры потенциального поставщика услуг коллективного финансирования, относящиеся к ограничениям на инвестирование для неопытных инвесторов;

г) внутренние правила, запрещающие участникам/акционерам, владеющим не менее чем 20 процентами уставного капитала или прав голоса, должностным лицам соответствующего поставщика и любому аффилированному с ними лицу заключать сделки коллективного финансирования, предлагаемые на платформе потенциального поставщика услуг коллективного финансирования;

h) функции, которые будут или могут быть переданы на аутсорсинг, и механизмы передачи на аутсорсинг, имеющиеся у потенциального поставщика услуг коллективного финансирования;

i) процедуры, введенные потенциальным поставщиком услуг коллективного финансирования для приема и рассмотрения жалоб от клиентов;

j) подтверждение уплаты сбора за рассмотрение заявления на авторизацию в размере 10000 леев, перечисляемого в бюджет надзорного органа;

к) другие правила, процедуры и политики, разработанные в соответствии с прямо предусмотренными положениями настоящего закона.

(3) В решении надзорного органа об авторизации поставщика должны быть предусмотрены услуги коллективного финансирования, на предоставление которых поставщику выдается авторизация.

(4) В случае внесения в список/исключения из списка услуг коллективного финансирования услуг, которые не были предусмотрены на дату авторизации, поставщик подает заявление на переоформление разрешительного документа с приложением к нему документов, содержащих информацию об услуге коллективного финансирования, которую он намеревается предоставлять или которую необходимо исключить.

(5) Надзорный орган своими нормативными актами устанавливает применимые к поставщикам требования и процедуры, относящиеся к порядку предоставления, приостановления и отзыва авторизации, а также внесения поставщиков в Регистр поставщиков услуг коллективного финансирования и их снятия с регистрации, и к прозрачности структуры собственности поставщика.

Статья 40. Рассмотрение заявления на авторизацию

(1) В срок не более трех месяцев со дня подачи заявления надзорный орган рассматривает заявление и прилагаемые к нему документы и выносит решение об утверждении либо отклонении заявления на авторизацию поставщика.

(2) Надзорный орган вправе потребовать от потенциального поставщика дополнить представленный пакет документов и/или внести в представленные документы необходимые изменения, указав срок выполнения требований, в следующих случаях:

- а) при представлении неполного пакета документов согласно статье 39;
- б) при представлении недостоверных, недостаточных и/или неразборчивых документов и/или информации;
- с) если содержание представленных документов и/или информации противоречит положениям настоящего закона и нормативных актов надзорного органа.

В любом из этих случаев срок рассмотрения заявления приостанавливается и исчисляется с момента представления в надзорный орган полного пакета дополнительных документов.

Статья 41. Основания для отклонения заявления на авторизацию

(1) Надзорный орган отклоняет заявление на авторизацию, если имеется по меньшей мере одно из следующих оснований:

- а) несоответствие представленных документов положениям настоящего закона и нормативным актам надзорного органа;
- б) несоблюдение заявителем требований к поставщикам, предусмотренных настоящим законом и нормативными актами надзорного органа.

(2) В случае отклонения заявления на основании части (1) потенциальный поставщик после устранения причин, послуживших основанием для отклонения, и повторного внесения платы за авторизацию может подать новое заявление в порядке, установленном настоящим законом.

(3) В течение пяти рабочих дней со дня принятия решения относительно поданного заявления надзорный орган в письменной форме на бумажном носителе и/или через систему электронного документооборота информирует поставщика о предоставлении авторизации либо об обоснованном отклонении заявления.

Статья 42. Регистр поставщиков услуг коллективного финансирования

(1) При вынесении решения об авторизации поставщик регистрируется в Регистре поставщиков услуг коллективного финансирования (далее – *Регистр*), который создается и ведется надзорным органом в соответствии с законодательством о регистрах.

(2) В Регистр вносятся следующие данные о поставщике:

- а) полное и сокращенное наименование;
- б) дата регистрации и государственный идентификационный номер (IDNO);
- в) местонахождение и адрес для корреспонденции, если он отличается от местонахождения, номер телефона, адрес электронной почты, официальная веб-страница платформы;
- г) осуществляемые виды деятельности по коллективному финансированию;
- д) уставный капитал;
- е) фамилия, имя, государственный идентификационный номер (IDNP) должностных лиц;
- ж) фамилия, имя/наименование, место жительства/место нахождения, государственный идентификационный номер (IDNP/IDNO) собственников

(акционеров/участников), выгодоприобретающих собственников, а также размер их доли участия в уставном капитале поставщика;

h) в соответствующих случаях – наказания, примененные к поставщику или его должностным лицам надзорным органом, и информация об устранении нарушений;

i) в соответствующих случаях – данные о реорганизации, приостановлении, снятии с регистрации или возобновлении деятельности;

j) в случае роспуска и открытия процедуры ликвидации – дата регистрации роспуска в Государственном регистре юридических лиц, имя, государственный идентификационный номер (IDNP) и контактные данные (номер телефона, адрес электронной почты) ликвидатора или членов ликвидационной комиссии;

k) в случае возбуждения процедуры несостоятельности – дата возбуждения процедуры несостоятельности, имя и государственный идентификационный номер (IDNP) управляющего процедурой несостоятельности, его контактные данные (номер телефона, адрес электронной почты).

(3) Надзорный орган обеспечивает на своей официальной веб-странице публичный доступ к внесенной в Регистр информации.

(4) Общедоступная информация должна содержать по меньшей мере следующие данные:

- a) наименование юридического лица;
- b) организационно-правовая форма;
- c) государственный идентификационный номер (IDNO);
- d) дата государственной регистрации;
- e) местонахождение;
- f) контактные данные;
- g) официальная веб-страница платформы;
- h) фамилии и имена управляющих;
- i) предоставляемые услуги коллективного финансирования;
- j) фамилии и имена или наименования учредителей (акционеров/участников);

k) статус юридического лица (действующее, в процессе реорганизации, несостоятельности, ликвидации или приостановления деятельности, данные о снятии с регистрации, в соответствующих случаях).

(5) Надзорный орган обновляет Регистр на основе данных и информации, представленных авторизованными поставщиками, в порядке, установленном собственными нормативными актами.

Компетенции по надзору за поставщиками услуг коллективного финансирования

Статья 43. Полномочия и права надзорного органа

(1) В целях эффективного надзора за деятельностью поставщиков услуг коллективного финансирования надзорный орган:

а) осуществляет проверки деятельности поставщиков дистанционно или на месте;

б) изучает отчеты, бухгалтерские и другие документы и информацию, условия работы авторизованных поставщиков и соблюдение ими законодательства;

с) издает предписания для реализации положений настоящего закона и связанных с ним нормативных актов, а также выполняет любые другие действия в соответствии с настоящим законом и собственными нормативными актами;

д) применяет к поставщикам наказания за нарушение положений настоящего закона и собственных нормативных актов.

(2) Надзорный орган вправе потребовать, а авторизованные поставщики, их акционеры/участники, управляющие и/или работники обязаны в указанный срок представить по запросу документы и информацию, необходимые для надлежащего исполнения положений настоящего закона.

(3) В случае констатирования нарушений настоящего закона или нормативных актов надзорного органа последний вправе:

а) наложить запрет на оферту коллективного финансирования или приостановить ее действие на срок не более 10 рабочих дней подряд;

б) наложить запрет на рекламу или потребовать от поставщика снять рекламу, а также приостановить/потребовать от поставщика приостановить рекламу на срок не более 10 рабочих дней подряд;

с) наложить запрет на предоставление услуг коллективного финансирования или приостановить/потребовать от поставщика приостановить предоставление услуг коллективного финансирования на срок не более 10 рабочих дней подряд;

д) в случае отзыва у поставщика авторизации передать существующие договоры другому поставщику при условии согласия клиентов и принимающего поставщика.

(4) Надзорный орган имеет право устанавливать своими нормативными актами пруденциальные и/или непруденциальные нормы дополнительно к установленным настоящим законом, если:

а) существует риск невозможности возврата в срок более 10 процентов инвестиций, полученных при посредстве платформы коллективного финансирования;

б) поставщик не исполняет повторные предписания надзорного органа об устранении тех же нарушений, в результате чего может возникнуть риск невозврата в срок инвестиций, полученных при посредстве платформы коллективного финансирования;

с) применение мер, установленных в части (3), не дало результата;

д) констатировано несоблюдение нормативных актов, что может негативно повлиять на выполнение принятых обязательств и интересы инвесторов.

Статья 44. Нарушения и наказания

(1) Надзорный орган применяет наказания к поставщику услуг или его управляющему, если они:

а) нарушают положения настоящего закона;

б) нарушают положения нормативных актов надзорного органа;

с) препятствуют осуществляемой надзорным органом деятельности по надзору.

(2) В случае констатирования нарушений настоящего закона или нормативных актов надзорного органа последний в зависимости от их вида и тяжести применяет следующие наказания:

а) предупреждение;

б) в отношении должностных лиц – штраф в размере от 1 до 10 среднемесячных заработных плат физического лица, к которому применяется наказание, за последние 12 месяцев, включая все льготы (дополнительные выплаты, премии и другие доплаты к должностному окладу);

с) в отношении управляющего или членов совета – запрет на исполнение руководящих должностей;

д) временный запрет на заключение новых сделок коллективного финансирования до устранения причин, послуживших основанием для применения соответствующего наказания;

е) приостановление или отзыв авторизации;

ф) наложенный на поставщика штраф в размере до пяти процентов годового оборота по состоянию на конец предыдущего года, но не менее 10000 леев.

(3) Порядок применения и исполнения наказаний, предусмотренных в части (2), устанавливается в нормативных актах надзорного органа.

Статья 45. Отзыв авторизации

(1) Надзорный орган отзывает авторизацию и исключает поставщика из Регистра в следующих случаях:

а) по просьбе поставщика, в том числе в случае реорганизации или ликвидации;

б) поставщик не устранил в установленный срок обстоятельства, которые привели к приостановлению действия авторизации;

с) в течение 12 месяцев после авторизации поставщик не предоставлял услуги коллективного финансирования;

д) авторизация была получена незаконными средствами, включая предоставление подложных информации или документов.

(2) Надзорный орган отзывает авторизацию и информирует об этом поставщика в течение пяти рабочих дней со дня вступления в силу соответствующего решения.

Глава VI

РЕОРГАНИЗАЦИЯ И ЛИКВИДАЦИЯ ПОСТАВЩИКА

Статья 46. Реорганизация поставщика

(1) Реорганизация поставщика осуществляется по основаниям и в порядке, установленных законодательством, с предварительного разрешения надзорного органа, выданного в соответствии с его нормативными актами.

(2) Поставщики, созданные путем слияния, разделения или выделения, начинают свою деятельность только после авторизации, осуществляемой надзорным органом, в порядке, установленном настоящим законом и его нормативными актами.

Статья 47. Ликвидация поставщика

(1) Поставщик ликвидируется по основаниям и в порядке, установленным гражданским законодательством, а также в случае отзыва авторизации надзорным органом.

(2) Решение о добровольной ликвидации поставщика сообщается в письменной форме надзорному органу в срок не более пяти рабочих дней со дня принятия.

(3) Незавершенные проекты, не набравшие необходимого объема инвестиций на момент принятия решения о добровольной ликвидации или возбуждения процесса несостоятельности:

- а) аннулируются с возвратом всех денежных средств инвесторам, или
- б) передаются в управление другому поставщику с согласия разработчика и инвесторов.

(4) С момента возбуждения процедуры ликвидации или несостоятельности управление инвестиционными механизмами переходит к инвесторам. С момента возбуждения процедуры ликвидации или несостоятельности обязательства инвесторов по выплате комиссионного вознаграждения поставщику в случае последующего отчуждения доли участия в инвестиционном механизме считаются погашенными.

(5) В отступление от общих правовых положений о ликвидации и несостоятельности юридических лиц, в случае отзыва авторизации в рамках процедуры добровольной ликвидации или несостоятельности поставщика требования инвесторов имеют абсолютный приоритет перед другими требованиями в отношении:

- 1) пруденциальных гарантий, предусмотренных в статье 6;
- 2) требований поставщика к разработчикам;
- 3) всех активов поставщика, за исключением:
  - а) требований работников поставщика, находящегося в процессе ликвидации, по выплате заработной платы за период до шести месяцев, предшествующих принятию решения о ликвидации;
  - б) обязательств перед национальным публичным бюджетом за период до одного года, предшествующего принятию постановления о ликвидации;
  - с) обязательств, вытекающих из государственных внутренних и внешних кредитов, займов и гарантий, предоставляемых Министерством финансов (капитал, проценты, комиссионные вознаграждения по договору).

Глава VII

ПЕРЕХОДНЫЕ И ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 48. Вступление в силу

(1) Настоящий закон вступает в силу 1 марта 2024 года.

(2) Надзорному органу до даты вступления в силу настоящего закона принять нормативные акты, предусмотренные настоящим законом, и/или привести свои нормативные акты в соответствие с ним.

Статья 49. Внесение изменений в смежные нормативные акты

На дату вступления в силу настоящего закона в следующие нормативные акты вносятся следующие изменения:

I. Пункт 1 статьи 17 Закона о предпринимательстве и предприятиях № 845/1992 (Монитор Парламента Республики Молдова, 1994 г., № 2, ст. 33), с последующими изменениями, после слов «не может превышать 50» дополнить словами «, за исключением случаев, предусмотренных Законом об услугах коллективного финансирования».

II. В Налоговый кодекс № 1163/1997 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, специальный выпуск от 8 февраля 2007 г.), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Часть (3⁷) статьи 90¹ после слов «ссудо-сберегательные ассоциации,» дополнить словами «поставщики услуг коллективного финансирования,».

2. Пункт 12) части (1) статьи 103 дополнить подпунктом h) следующего содержания:

«h) услуги коллективного финансирования, предоставляемые поставщиками услуг коллективного финансирования.».

III. В Закон о Национальной комиссии по финансовому рынку № 192/1998 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 117–126BIS), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Часть (2) статьи 4 дополнить словами «, а также поставщики услуг коллективного финансирования.».

2. Пункт h) части (1) статьи 6 дополнить абзацем следующего содержания:

«- платежей поставщиков услуг коллективного финансирования в размере до 1 процента от суммы заключенных договоров коллективного финансирования;».

IV. В Гражданский кодекс Республики Молдова № 1107/2002 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2019 г., № 66–75, ст. 132), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Часть (2) статьи 1244 изложить в следующей редакции:

«(2) Запрет, предусмотренный частью (1), не применяется к процентам, взимаемым или уплачиваемым Министерством финансов, Национальным банком Молдовы, коммерческими банками, ссудо-сберегательными ассоциациями, небанковскими кредитными организациями по кредитам, предоставленным при посредстве платформ коллективного финансирования, а также в других случаях, предусмотренных законом.».

2. Часть (2) статьи 1756 дополнить пунктом d) следующего содержания:

«d) поставщик услуг коллективного финансирования.».

3. Часть (4) статьи 1763 изложить в следующей редакции:

«(4) Положения настоящей части в составе главы применяются к займам, предоставляемым банками или небанковскими кредитными организациями, другими организациями, предоставляющими кредиты на основании закона, а также к кредитам, предоставляемым при посредстве платформ коллективного финансирования.».

V. В Закон об обществах с ограниченной ответственностью № 135/2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 127–130, ст. 548), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Статью 11 дополнить частью (4) следующего содержания:

«(4) В отступление от положений части (3) в случае обществ, являющихся инвестиционным механизмом проекта коллективного финансирования в соответствии с условиями Закона об услугах коллективного финансирования, количество участников не может быть более 200.».

2. Часть (2) статьи 12 дополнить словами «и полномочий, предоставленных в соответствии с Законом об услугах коллективного финансирования.».

3. Статью 25 дополнить частью (1³) следующего содержания:

«(1³) Участник общества, владеющий долей в уставном капитале общества с ограниченной ответственностью, являющегося инвестиционным механизмом в смысле, предусмотренном Законом об услугах коллективного

финансирования, может свободно отчуждать свою долю независимо от положений учредительного документа.».

4. Статью 30 дополнить частью (3) следующего содержания:

«(3) В отступление от положений части (2) в случае отчуждения доли в уставном капитале общества, являющегося инвестиционным механизмом в рамках проекта коллективного финансирования в соответствии с условиями Закона об услугах коллективного финансирования, правовой акт об отчуждении/приобретении может быть совершен и представлен в электронной форме.».

5. В части (1) статьи 77 второе предложение дополнить словами «, за исключением обществ, являющихся инвестиционным механизмом проекта коллективного финансирования в соответствии с условиями Закона об услугах коллективного финансирования.».

VI. Статью 8 Закона о государственной регистрации юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 220/2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 184–187, ст. 711), с последующими изменениями, дополнить частью (1¹) следующего содержания:

«(1¹) В отступление от положений части (1) в случае государственной регистрации в связи с проектами коллективного финансирования представитель учредителя может быть наделен полномочиями в соответствии с положениями Закона об услугах коллективного финансирования.».

VII. В Закон о бюро кредитных историй № 122/2008 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2017 г., № 316–321, ст. 546), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 2:

понятие «кредит» после слов «в том числе на основании лизинга;», дополнить словами «любой кредитный договор в рамках проекта коллективного финансирования;»;

понятие «источник формирования кредитной истории» после слов «небанковская кредитная организация,» дополнить словами «поставщики услуг коллективного финансирования,».

2. В части (2) статьи 6 слова «коммерческие банки и небанковские кредитные организации» заменить словами «банки, небанковские кредитные организации и поставщики услуг коллективного финансирования».

VIII. Статью 2 Закона о кредитных договорах с потребителями № 202/2013 (Официальный монитор Республики Молдова, 2013 г., № 191–197, ст. 619), с последующими изменениями, дополнить частью (7) следующего содержания:

«(7) Настоящий закон распространяется на кредиты, предоставляемые потребителям через поставщиков услуг коллективного финансирования, которые в смысле настоящей сферы регулирования являются кредиторами. В смысле настоящего закона нормы, регулирующие права и обязанности кредитора, применяются соответствующим образом к поставщику услуг коллективного финансирования».

IX. В статье 3 Закона о заключении и исполнении договоров на расстоянии о потребительских финансовых услугах № 157/2014 (Официальный монитор Республики Молдова, 2014 г., № 249–255, ст. 572), с последующими изменениями, понятие «потребительская финансовая услуга, оказываемая на расстоянии,» дополнить словами «, услуги коллективного финансирования;».

X. В Закон о малых и средних предприятиях № 179/2016 (Официальный монитор Республики Молдова, 2016 г., № 306–313, ст. 651), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 3 понятие «краудфандинг» исключить.
2. В пункте j) части (1) статьи 14 слово «(краудфандинг)» исключить.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă
(nr.4 din 23.01.2023), II lectură

Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
<p><i>Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</i></p> <p>Articolul 17. Societatea pe acțiuni, societatea cu răspundere limitată</p> <p>1. Societatea pe acțiuni sau societatea cu răspundere limitată poate fi înființată și de o singură persoană juridică sau fizică. În societățile cu răspundere limitată numărul asociaților nu poate fi mai mare de 50.</p> <p><i>Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare</i></p> <p>Art.4. – (2) Participanți profesioniști la piața financiară nebankară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sînt persoanele licențiate sau autorizate pe piața de capital, participanții profesioniști la piața asigurărilor, fondurile nestatale de pensii, asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebankară și birourile istoriilor de credit.</p>	<p>LEGE privind serviciile de finanțare participativă</p> <p>Articolul 47. Modificarea unor acte normative conexe</p> <p>I. La articolul 17 punctul 1 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33) cu modificările ulterioare, după cuvintele „nu poate fi mai mare de 50” se introduc cuvintele „cu excepțiile prevăzute de lege”.</p> <p>II. Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4 alineatul (2), după cuvintele „organizațiile de creditare nebankară” se introduce textul „, furnizorii de servicii de finanțare participativă”.</p>	<p><u><i>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u></p> <p>1. Referitor la denumirea și structura proiectului de lege, care conține textul unei legi noi, dar și norme de modificare la 9 acte normative, atenționăm următoarele:</p> <p>1.1. Potrivit art.42 alin.(2) și alin.(4) din Legea nr.100/2017, denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării, dacă noul act normativ modifică sau abrogă mai mult de două acte normative ori părți ale acestora, denumirea acestuia trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative. Prin urmare, ținând cont de uzanțele tehnico-juridice și redacționale aplicabile proiectelor de acte normative, denumirea legii urmează a fi completată cu textul ”și de modificare a unor acte normative”.</p>	<p>4</p> <p><u><i>Nu se susține.</i></u></p>

<p>Art.6. – (1) Comisia Națională se finanțează integral din:</p> <p>h) plăți regulatorii de funcționare achitate cu o periodicitate stabilită de Comisia Națională de către participanții profesioniști, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plățile organismelor de plasament colectiv, achitate de către administratorii acestora, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; - plățile societăților de asigurare în mărime de până la 2 la sută din primele brute anuale subscrise, stabilindu-se diferențiat în funcție de clasa și tipul de asigurare; - plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări în mărime de până la 1 la sută din comisioanele primite; - plățile fondurilor nestatale de pensii în mărime de până la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; - plățile asociațiilor de economii și împrumut în mărime de până la 1 la sută din valoarea medie anuală a activelor; - plățile organizațiilor de creditare nebankară în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebankare și leasingului financiar înregistrat, dar nu mai puțin de 5000 de lei; <p><i>Codul fiscal nr. 1163/1997</i></p> <p>Articolul 90¹. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit</p>	<p>2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:</p> <p>„- plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate/din valoarea comisioanelor și taxelor încasate;”.</p> <p>III. Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie</p>	<p>1.2. Potrivit art.63 alin.(4) din Legea nr.100/2017, <i>dacă adoptarea, aprobarea sau emiterea unui act normativ presupune modificarea ulterioară a altor acte normative, modificările respective se includ, în ordine cronologică, într-un proiect separat de modificare a cadrului normativ conex, care se prezintă împreună cu proiectul actului normativ de bază, sau se includ în dispozițiile tranzitorii ale actului normativ de bază.</i> Prin urmare, atenționăm asupra expunerii normelor juridice de modificare prevăzute la art.47 din proiectul de lege în ordine cronologică, conf</p> <p>orm succesiunii de adoptare.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
---	--	---	---------------------------

<p>(3⁷) Băncile, asociațiile de economii și împrumut, precum și emitenții de valori mobiliare corporative rețin un impozit în mărime de 7% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente. Articolul 103. Scutirea de T.V.A.</p> <p>(1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere: 12) serviciile financiare: g) operațiile de asigurare și/sau de reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a acestora;</p> <p><i>Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002</i></p> <p>Articolul 1756. Contul fiduciar</p> <p>(2) Banca face mențiunea că contul deschis este cont fiduciar dacă solicitantul face dovada înregistrării fiduciei în registrul garanțiilor reale mobiliare. Această dovadă nu este necesară dacă contul fiduciar este deschis de către bancă pe numele său, precum și dacă titularul contului este:</p> <p>a) o altă bancă;</p> <p>b) o formă de exercitare a profesiei de executor judecătoresc, notar sau avocat;</p> <p>c) depozitar central sau societate de administrare fiduciară a investițiilor și alți participanți profesioniști ce dețin licențe pentru activitatea pe piața de capital.</p> <p><i>Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată</i></p> <p>Articolul 11. Fondatorii și asociații</p> <p>(1) Societatea poate fi constituită de unul sau de mai mulți fondatori</p>	<p>2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1.La articolul 90¹ alineatul (3⁷), după cuvintele „asociațiile de economii și împrumut,” se introduce textul „furnizorii de servicii de finanțare participativă.”</p> <p>2.La articolul 103 alineatul (1), punctul 12) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:</p> <p>„h) serviciile de finanțare participativă prestate de furnizorii de servicii de finanțare participativă.”</p> <p>IV. Articolul 1756 alineatul (2) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75 art. 132), cu modificările ulterioare, se completează cu litera d) cu următorul cuprins:</p> <p>„d) un furnizor de servicii de finanțare participativă.”</p>	
<p><i>Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată</i></p> <p>Articolul 11. Fondatorii și asociații</p> <p>(1) Societatea poate fi constituită de unul sau de mai mulți fondatori</p>	<p>V. Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127-130, art. 548), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	

<p>persoane fizice și/sau juridice cărora legea nu le interzice acest lucru.</p> <p>(2) La data înregistrării de stat a societății, fondatorii acesteia devin asociați.</p> <p>(3) Numărul de asociați nu poate fi mai mare de 50. Societatea cu un număr mai mare de 50 de asociați este obligată, în termen de 6 luni, să se reorganizeze, să se lichideze sau să reducă numărul asociaților. În cazul neîndeplinirii condițiilor menționate, societatea va fi lichidată în baza hotărârii instanței de judecată, la cererea persoanelor interesate</p> <p>Articolul 12. Actul de constituire</p> <p>(2) Actul de constituire se semnează de toți fondatorii. Semnarea actului de constituire de către reprezentanții fondatorilor se admite numai în baza procurii autentificate notarial.</p> <p>Articolul 25. Înstrăinarea/dobândirea părții sociale</p> <p>(1²) În cazul în care, în termen de 3 luni de la data prezentării de către succesor a actului ce atestă dreptul asupra părții sociale dobândite prin succesiune, niciunul dintre asociați și nici societatea nu dobândesc partea socială, succesorul dobândește de drept calitatea de asociat, fiind în drept să solicite operarea modificărilor în Registrul de stat al persoanelor juridice în conformitate cu art.30.</p>	<p>1. Articolul 11 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), în cazul societăților care constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative, numărul de asociați nu poate fi mai mare de 200.”</p> <p>2. La articolul 12 alineatul (2), după cuvintele „autentificate notarial” se introduc cuvintele „împuternicirii acordate în condițiile legislației specifice finanțării participative”.</p> <p>3. Articolul 25 se completează cu alineatul (1³) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1³) Asociatul care deține o parte socială în capitalul unei societăți cu răspundere limitată ce constituie un vehicul investițional în sensul prevăzut de legislația privind serviciile de finanțare participativă, poate înstrăina liber partea sa socială, indiferent de prevederile actului de constituire.”</p> <p>4. Articolul 30 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Prin derogare de la alin. (2), în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o societate ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative, actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și prezentat în formă electronică.”</p>	
--	---	--

<p>Articolul 30. Înregistrarea înstrăinării/dobândirii părții sociale</p> <p>(2) În cazurile prevăzute la alin.(1), modificarea privind înstrăinarea/dobândirea părții sociale va fi operată în Registrul de stat al persoanelor juridice la prezentarea actului juridic de înstrăinare/dobândire, a hotărârii judecătorești sau certificatului de moștenitor.</p> <p>Articolul 77. Desemnarea cenzorului</p> <p>(1) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii societății și acțiunilor administratorului, adunarea generală a asociaților poate desemna unul sau mai mulți cenzori dintre asociați sau dintre terți. Dacă numărul asociaților depășește 15, desemnarea cenzorului este obligatorie. Numărul de cenzori se stabilește prin actul de constituire al societății.</p>	<p>5. La articolul 77 alineatul (1), în propoziția a doua, cuvintele „este obligatorie” se completează cu textul „, cu excepția societăților ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative”.</p>	
<p><i>Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali</i></p> <p>Articolul 8. Modalitatea perfectării și prezentării documentelor pentru înregistrarea de stat</p> <p>(1) Documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează în limba de stat și:</p> <p>a) fie se transmit organului înregistrării de stat în formă de documente electronice semnate cu semnătura electronică avansată calificată, eliberată în condițiile Legii nr.91/2014 privind</p>	<p>VI. Articolul 8 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art. 711), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Prin derogare de la alin. (1), în cazul înregistrării de stat rezultate din proiecte de finanțare participată, reprezentantul fondatorului poate fi împuternicit în condițiile legislației specifice finanțării participative.”</p>	

<p>semnătura electronică și documentul electronic și ale actelor normative subsecvente acesteia;</p> <p>b) fie se depun la sediul organului înregistrării de stat pe suport de hârtie;</p> <p>c) fie se expediază organului înregistrării de stat pe suport de hârtie, prin scrisoare recomandată.</p> <p>Articolul 2. Noțiuni utilizate</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p> <p><i>credit</i> – orice angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării lor, plății dobânzii și altor plăți aferente, precum și orice alt angajament rezultat din executarea contractelor de intermediere în asigurări; orice prelungire a termenului de rambursare a datoriei; orice angajament de a vinde bunuri, a executa lucrări sau a presta servicii cu condiția amânării plății, inclusiv pe bază de leasing; orice garanție emisă; orice angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată. În sensul prezentei legi, nu se consideră credit mijloacele acordate de investitori și obținute de emitenți în cadrul emisiunilor de obligațiuni sau de alte titluri financiare de împrumut;</p> <p>Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), băncile comerciale și organizațiile de creditare ne bancară sînt</p>	<p>VII. Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321, art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2:</p> <p>1) în definiția noțiunii „credit”, după textul „inclusiv pe bază de leasing,” se introduc cuvintele „orice contract de împrumut în cadrul unui proiect de finanțare participativă”;</p> <p>2) în definiția noțiunii „sursă de formare a istoriei de credit”, după textul „organizație de creditare ne bancară,” se introduce textul „furnizori de servicii de finanțare participativă”.</p> <p>2. La articolul 6 alineatul (2):</p> <p>1) cuvintele „băncile comerciale și” se substituie cu textul „băncile”;</p> <p>2) după cuvintele „organizațiile de creditare ne bancară” se introduc cuvintele „și furnizorii de servicii de finanțare participativă”.</p>	
---	---	--

<p>obligate să prezinte, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente, toate informațiile de care dispun, dintre cele specificate la art.5, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și în privința debitorilor persoane fizice, cel puțin unui birou al istoriilor de credit.</p> <p><i>Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii</i></p> <p>Articolul 3. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p><i>crowdfunding</i> – mod de finanțare a unor proiecte folosind resurse on-line (forumuri, platforme de socializare etc.), care substituie sistemul clasic de donație cu o metodologie de tip recompensă. Inițiatorii proiectului lansat creează o rețea ai cărei membri oferă bani în schimbul serviciilor sau produselor generate de proiect;</p> <p>Articolul 14. Facilitarea accesului la finanțare și atragerii investițiilor de capital</p> <p>(1) Întru facilitarea accesului la finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii, autoritățile competente:</p> <p>j) stimulează crearea platformelor on-line de finanțare participativă (crowdfunding).</p> <p><i>Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum</i></p>	<p>VIII. Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, art. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 3, noțiunea „crowdfunding” se exclude.</p> <p>2. La articolul 14 alineatul (1) litera j), textul „(crowdfunding)” se exclude.</p>		
<p><i>Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum</i></p>	<p>IX. La articolul 3 din Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile</p>		

<p>Articolul 3. Noțiuni utilizate</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni utilizate semnifică:</p> <p><i>serviciu financiar de consum acordat la distanță</i> – orice serviciu bancar, serviciu de creditare, de acordare a împrumuturilor de către participanții profesioniști la piața financiară nebencară, de asigurare, serviciu în domeniul pensiilor facultative, servicii și activități de investiții, conform legislației privind piața de capital, servicii de plată furnizate de alți prestatori de servicii de plată decât băncile;</p>	<p>financiare de consum (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 249-255, art. 572), cu modificările ulterioare, definiția noțiunii „serviciu financiar de consum acordat la distanță” se completează cu textul „, servicii de finanțare participativă”.</p>	
	<p>Prezenta lege are scopul de a susține și oferi, în special, o alternativă de finanțare pentru întreprinderile nou-înființate, întreprinderile mici și mijloci și autoritățile administrației publice locale prin intermediul platformelor de finanțare participativă.</p> <p>Prezenta lege transpune parțial prevederile Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L347/1 din 20 octombrie 2020.</p>	<p><u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p><u>2. În preambulul actului normativ,</u> atenționăm că, potrivit art.43 din Legea nr.100/2017, acesta precedă clauza de adoptare, și prevede scopul și rațiunea adoptării, aprobării sau emiterii actului normativ, motivația social-politică, economică sau de altă natură, precum și direcțiile principale care sunt reflectate în actul normativ. În special, observăm că <i>scopul proiectului de lege</i> include <i>susținerea și oferirea unei surse alternative de finanțare pentru autoritățile administrației publice locale prin intermediul platformelor de finanțare participativă.</i></p> <p>Remarcăm în acest sens, că nici textul proiectului de lege, nici Nota informativă, nici documentele</p>
		<p><u>Nu se susține.</u></p> <p>Pomind de la noțiunea de proiect de finanțare participativă care prezumă o activitate de antreprenoriat, anume că scopul proiectului a fost redat într-o manieră pentru a clarifica sensul mai larg de activitate de antreprenoriat, care trebuie înțeleasă și sub aspectul finanțării căutate inclusiv pentru proiecte legate de infrastructura publică, utilități și alte tipuri de proiecte care implică prestări de servicii din sectorul public. Or, astfel de proiecte sunt realizate</p>

		<p>aditionale nu conțin informații privind dezvoltarea conceptului și a scopului menționat sau a propunerii de reglementare și aplicare a normelor proiectului de lege referitor la categoria respectivă de subiecți. Prin urmare, scopul proiectului de lege urmează a fi concretizat și argumentat în partea ce ține de autoritățile administrației publice locale, în vederea determinării aspectelor conceptuale referitor la dreptul acestora de a fi subiecți la aplicarea noilor reglementări. Totodată, atenționăm că din conținutul proiectului de lege nu rezultă această posibilitate, decât prin deducerea eventualei posibilități de a fi investitori, calitate discutabilă și neclară în raport cu cadrul normativ în vigoare. Tot, în acest context nu este clar, ce criterii au stat la baza determinării cercului de subiecți și de ce nu au fost reglementate raporturile juridice și drepturile altor instituții/autorități publice, cu autonomie financiară totală sau parțială, etc. Relevante sunt și normele ce se conțin în Regulamentul (UE) 2020/1503, potrivit cărora finanțarea participanților este o formă alternativă de finanțare pentru start-up-uri și pentru întreprinderi mici și mijlocii. <i>Considerăm că scopul proiectului de lege urmează fi examinat suplimentar și reglementat în cuprinsul Capitolului</i></p>	<p>implicit de APL-uri, în rolul lor de dezvoltatori de proiecte.</p>
--	--	---	---

		I "Dispoziții generale", conform art.45 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017.	
		<p><u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Potrivit art.55 alin.(5) din Legea nr.100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat. Normele de trimitere din proiectul de lege urmează a fi revăzute în scopul aducerii în concordanță cu cerințele respective, această obiecție se referă la textele precum sunt: "prevăzute de legislație", "în conformitate cu legislația cu privire la registre", "în modul stabilite de legislație", "în modul stabilite de legislația civilă", "în sensul prevăzut de legislația privind serviciile de finanțare participativă", "condițiile legislației specifice finanțării participative", etc.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
	<p><i>serviciu de finanțare participativă</i></p> <p>--- punerea în legătură a investitorilor cu unul sau mai mulți dezvoltatori prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</p> <p><i>vehicul investițional</i> – societate cu răspundere limitată înființată în scopul acumulării, efectuării și gestionării</p>	<p><u>Banca Națională a Moldovei</u> (avizul nr.31-002/64/3162 din 4.11.2022)</p> <p>II. La art. 1, reiterăm importanța statuării în proiect a considerentelor expuse la pct. (9) și (49) din preambulul Regulamentului UE 2020/1503, inclusiv având în vedere</p>	<p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Considerentele expuse expuse la pct. (9) și (49) din preambulul Regulamentului UE 2020/1503 sunt reglementate exprs în Legile speciale în</p>

	<p>investițiilor într-un proiect de finanțare participativă.</p> <p>Articolul 10. Remunerația furnizorului</p> <p>(1) Remunerația furnizorului poate fi constituită din:</p> <p>c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau înstrăinării părților sociale deținute în vehiculul investițional înființat în legătură cu proiectul de finanțare participativă;</p>	<p>precizările operate, spre exemplu, la art.20 alin.(1) din proiect.</p> <p>Reiterăm necesitatea ajustării noțiunii de „serviciu de finanțare participativă” potrivit Regulamentului (UE) 2020/1503. De asemenea, noțiunea de „vehicul investițional” urmează să preia cu maximă fidelitate redacția normei prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. q) din Regulamentul (UE) 2020/1503. Menționăm că, respectiva definiție din Regulamentul (UE) 2020/1503 este racordată la Glosarul Basel, care la rândul său definește conceptul de “special purpose entity (SPE)”. Atenționăm că, art.3 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește expres că în cazul în care se utilizează un vehicul investițional pentru prestarea de servicii de finanțare participativă, prin intermediul unui astfel de vehicul investițional poate fi oferit numai un activ nelichid sau indivizibil. În acest context, se necesită ajustarea inclusiv a art.10 alin. (1) lit. c) din proiect. În vederea argumentelor invocate la definiția „vehicul investițional” atragem atenția că art. 34, 35, 36 urmează să preia cu maximă fidelitate conținutul normelor corespunzătoare din Regulamentul (UE) 2020/1503.</p>	<p>domeniul pieței de capital, activității bancare (<i>Art.55 alin.(1) din Legea 100/2017, reglementările de același nivel și având același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ</i>).</p> <p>Regulamentul UE 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor de servicii participativă cu autorizația de a opera pe tot teritoriul UE. Acest Regulament este implementat doar parțial în Republica Moldova. Noțiunea de <i>vehicul investițional</i> are sens prevăzut de proiect. Această noțiune nu are menirea de a transpune noțiunea de <i>special purpose entity</i> din Regulamentul UE. Mai mult, considerăm reglementările proiectului vizavi de utilizarea vehiculului investițional pe proiectele de finanțare participativă bazate pe investiții, nu sunt altceva decât instrumente de protecție a investitorilor la</p>
--	---	---	---

			dobândirea cotelor de participare în SRL sau SA.
	<p>Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE</p> <p>Articolul 1. Obiectul de reglementare</p> <p>(3) Prezentă lege nu se aplică contractelor de credit pentru consumatori, reglementate de Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și în cazul desfășurării activităților/prestării serviciilor specificate la art. 3.</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p><u>La capitolul I:</u></p> <p>1. La articolul 1, alin.(3) se va exclude.</p> <p><u>Argumentare:</u> Excluderea aplicării prezentei legi, contractelor de împrumut pentru consumatori și activităților/prestării serviciilor specificate la art. 3 nu este relevantă din moment ce proiectul de lege reglementează finanțarea participativă, ceea ce presupune participarea persoanelor fizice. Aceste contracte sunt reglementate de lege și includ prevederi privind protecția consumatorilor, ceea ce ar putea contribui la creșterea încrederii și a transparenței în industria de finanțare participativă. În plus, diversificarea pieței de investiții prin includerea acestor contracte ar putea aduce beneficii investitorilor care doresc să își diversifice portofoliul.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
	<p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p> <p><i>vehicul investițional</i> – societate cu răspundere limitată înființată în scopul acumulării, efectuării și gestionării investițiilor într-un proiect de finanțare participativă.</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p><u>La art.2,</u> atenționăm că în lipsa unor reglementări generale privind cercul de subiecți ai raporturilor juridice reglementate prin proiectul de lege, noțiunile definite necesită a fi reexaminare suplimentar și concretizate. Astfel, de exemplu,</p>	<p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Autoritățile administrației publice locale vor avea rolul indirect de dezvoltator/investitor prin intermediul întreprinderilor create/existente.</p>

	<p>autoritățile administrației publice locale nu se regăsesc în noțiunile respective, iar noțiunea de "vehicul investițional" include doar categoria de subiecți sub forma de societate cu răspundere limitată, care nu rezultă și din prevederile art.35 și art.36 din proiect.</p> <p>Considerăm că, modalitatea de reglementare prevăzută în proiectul de lege nu oferă suficientă claritate și accesibilitate subiecților și nu întrunește criteriile de calitate a legii, specificate de Curtea Constituțională în Hotărârea nr.10/2017, care prevede:</p> <p>"40.... Exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate a legii.</p> <p>41. ... pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite."</p>	<p>Cu referire la noțiunea de "vehicul investițional", considerăm că proiectul de lege clar delimitează vehiculul investițional creat de furnizor în forma de organizare de SRL și dezvoltatorii de proiecte în forma de organizare de SRL sau SA în care vehiculul investițional îndreaptă sursele atrase de la investitori.</p>
<p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p> <p><i>client</i> – orice investitor sau dezvoltator, potențial sau efectiv, căruia un furnizor de servicii de finanțare participativă îi</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>2. La articolul 2 (noțiuni principale):</p> <p>- noțiunea „client” după textul „orice investitor, dezvoltator” se va</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

	<p>prestează sau intenționează să-i presteze servicii de finanțare participativă;</p> <p><i>investitor</i> – orice persoană fizică sau juridică care acordă împrumuturi sau achiziționează părți sociale în cadrul unui proiect de finanțare participativă;</p> <p><i>serviciu de finanțare participativă</i> – punerea în legătură a investitorilor cu unul sau mai mulți dezvoltatori prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</p> <p><i>finanțarea participativă bazată pe împrumut</i> – acordarea de către unul sau mai mulți investitori a împrumuturilor pentru un proiect de finanțare participativă în schimbul unei dobânzi, prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</p> <p><i>oferă de finanțare participativă</i> – comunicare din partea unui furnizor, care conține informații, în conformitate cu prezenta lege, despre condițiile ofertei și</p>	<p>completa cu cuvintele „sau debitor-consumator”;</p> <p>- articolul se va completa cu o noțiune nouă „debitor consumator” cu următorul cuprins:</p> <p>„debitor-consumator - persoană fizică care acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale, economice sau profesionale și intenționează să obțină împrumut de consum prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</p> <p>- noțiunea „investitor” va avea următorul cuprins:</p> <p>investitor - persoană fizică sau juridică care, prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, acordă împrumuturi sau achiziționează valori mobiliare sau instrumente admise în scopul finanțării participative sau acordă împrumuturi de consum;</p> <p>- noțiunea „serviciu de finanțare participativă” după textul „punerea în legătură a investitorilor cu unul sau mai mulți dezvoltatori” se va completa cu cuvintele „sau debitori-consumatori”;</p> <p>- noțiunea „finanțare participativă bazată pe împrumut” după textul „pentru un proiect de finanțare participativă” se va completa cu cuvintele „sau pentru unul sau mai multe împrumuturi de consum”;</p> <p>- noțiunea „oferă de finanțare participativă” după textul „să ia o decizie cu privire la investirea în</p>	
--	---	--	--

	despre proiectul de finanțare participativă oferit, astfel încât să le permită potențialilor investitori să ia o decizie cu privire la investirea în respectivul proiect; <i>tranzacție de finanțare participativă</i> – orice tranzacție încheiată între furnizor și investitor sau între furnizor și dezvoltator prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;	<p>respectivul proiect” se va completa cu cuvintele „și/sau în împrumut de consum”;</p> <p>- noțiunea „tranzacție de finanțare participativă” va avea următorul cuprins:</p> <p>„tranzacție de finanțare participativă- orice tranzacție încheiată între furnizor și investitor, între furnizor și dezvoltator sau între furnizor și debitor-consumator prin intermediul unei platforme de finanțare participativă”.</p> <p>Argumentare: Propun lărgirea spectrului de aplicare a noțiunii de client astfel încât formula actuală a definiției este una restrictivă și nu se referă la persoanele fizice care intenționează să obțină împrumuturi de consum prin intermediul unei platforme de finanțare participativă. Complimentar, articolul 2 al proiectului de lege, se va completa cu o noțiune nouă „debitor-consumator” care se referă la persoana fizică care acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale, economice sau profesionale și intenționează să obțină un împrumut de consum prin intermediul unei platforme de finanțare participativă. Propunerea de modificare a noțiunilor investitor, ofertă de finanțare participativă și finanțarea participativă bazată pe împrumut, se referă la</p>
--	--	--

		posibilitatea de acordare a împrumutului de consum prin intermediul unei platforme de finanțare participativă de către investitor. Propunerea de modificare a noțiunii tranzacție de finanțare participativă are drept scop includerea debitorului-consumator ca subiect al tranzacției cu furnizorul.	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>II. La capitolul II :</p> <p>1. La articolul 4:</p> <p>- alin.(1) cifra „500 000 de euro” se substituie cu cifra „1 000 000 de euro”</p> <p>(1) Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 1 000 000 de euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă.</p> <p>Argumentare: Propun majorarea sumei valorii mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă. Suma actuală se consideră a fi prea mică și poate reprezenta o barieră nejustificată în activitatea unui furnizorilor.</p> <p>- alin.(2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Realizarea în termenul prevăzut la alin.(4) a ofertei de finanțare</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p>La alin.(2) cuvântul „realizarea” se va substitui cu cuvântul „derularea”.</p>
--	--	--	---	--

	<p>b) persoana fizică ce îndeplinește cel puțin două dintre următoarele criterii:</p> <p>1) are un venit brut anual de cel puțin echivalentul în lei a sumei de 60 000 de euro sau deține un portofoliu investițional format din instrumente financiare și/sau conturi de economii și/sau depozite bancare care are o valoare de cel puțin echivalentul în lei a sumei de 100 000 de euro;</p> <p>Articolul 26. Limite pentru investitorii nesofisticați</p> <p>(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei a sumei de 5 000 de euro într-un singur proiect de finanțare participativă și echivalentul în lei a sumei de 10 000 de euro per total în proiecte de finanțare participativă.</p> <p>(2) La efectuarea investiției în proiect, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că, în ultimele doisprezece luni, acesta nu a investit în proiecte de finanțare participativă mai mult de echivalentul în lei a sumei de 10 000 de euro.</p> <p>Articolul 27. Testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi</p> <p>(8) Înainte ca un potențial investitor nesofisticat sau un investitor nesofisticat să accepte o ofertă individuală de finanțare participativă, prin care investește o sumă care depășește valoarea mai mare dintre echivalentul în lei a 1000 de euro sau 5% din capitalul său propriu, furnizorul de</p>	
--	---	--

	servicii de finanțare participativă se asigură că un astfel de investitor: Articolul 46. Intrarea în vigoare (3) Până la expirarea termenului de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 300 000 de euro.	
	Articolul 4. Exigențe față de proiectele de finanțare participativă (1) Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 500 000 de euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă. (2) Realizarea de către una sau mai multe platforme participative, gestionate de furnizori, a unor runde succesive de finanțare participativă a aceluiași dezvoltator este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1). (3) Orice dezvoltator care a beneficiat de mijloace bănești sub formă de împrumut nu poate utiliza aceste mijloace bănești cu scopul creditării directe sau prin terți a altor persoane fizice și/sau juridice. (4) Proiectul de finanțare participativă trebuie să aibă un termen exact de acumulare a investițiilor stabilit de către	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>2. După articolul 4 se va completa cu un articol nou cu următoarele prevederi: „Articolul 5. Exigențe față de împrumutul de consum (1) Valoarea mijloacelor bănești ce poate fi acordată unui debitor-consumator nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 7500 de euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă. (2) Realizarea de către una sau mai multe platforme participative, gestionate de furnizori, a unor runde succesive de finanțare participativă a aceluiași debitor-consumator este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1). (3) Anterior plasării ofertei de finanțare a împrumuturilor de consum pe platformă, furnizorul evaluează</p> <p><u>Se sustine.</u> La alin.(1) sintagma „echivalentul în lei” se va completa cu cuvântul „moldovenești”. La alin.(2) cuvântul „realizarea” se va substitui cu cuvântul „derularea”.</p>

	<p>dezvoltator, care nu poate depăși termenul de 12 luni.</p> <p>(5) Atunci când investițiile necesare pentru realizarea proiectului nu sunt acumulate în termenul stabilit de dezvoltator, termenul poate fi prelungit la solicitarea acestuia. În acest caz, furnizorul informează toți investitorii despre solicitarea de prelungire a termenului de către dezvoltator și le oferă acestora un termen de până la 14 zile calendaristice pentru revocarea investiției. În cazul în care până la expirarea acestui termen investitorul nu solicită revocarea investiției, acordul acestuia de prelungire a termenului se prezumă.</p> <p>(6) În cazul în care investitorul revocă investiția în temeiul prevăzut la alin. (5), furnizorul îi restituie mijloacele bănești și dobânda achitată de bancă pentru perioada aflării mijloacelor bănești pe contul furnizorului, în condițiile în care contul furnizorului este purtător de dobândă.</p> <p>(7) În perioada aflării mijloacelor bănești, transmise de investitor, pe contul furnizorului acestea nu pot fi plasate sau utilizate în alte scopuri decât investirea în proiectul de finanțare participativă pentru care au fost destinate aceste mijloace bănești.</p>	<p>bonitatea potențialului debitor-consumator în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de autoritatea de supraveghere.</p> <p>(4) La acordarea împrumutului de consum pentru consumatori furnizorul va respecta Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.</p> <p>(5) Oferta de finanțare a împrumutului de consum trebuie să aibă un termen exact de acumulare a investițiilor stabilite de către furnizor, care nu poate depăși termenul de 6 luni.</p> <p>(6) Atunci când investițiile necesare în vederea debursării împrumutului de consum nu sunt acumulate în termenul stabilit de furnizor, termenul poate fi prelungit la solicitarea debitorului-consumator corespunzător. În acest caz, furnizorul informează toți investitorii despre solicitarea de prelungire a termenului de către debitorul-consumator și le oferă acestora un termen de până la 14 zile calendaristice pentru revocarea investiției. În cazul în care până la expirarea acestui termen investitorul nu solicită revocarea investiției, acordul acestuia de prelungire a termenului se prezumă.</p> <p>(7) În cazul în care investitorul revocă investiția în temeiul prevăzut la alin. (6), furnizorul îi restituie mijloacele</p>
--	---	--

		<p>bănești și dobânda achitată de bancă pentru perioada aflării mijloacelor bănești pe contul furnizorului, în condițiile în care contul furnizorului este purtător de dobândă.</p> <p>(8) În perioada aflării mijloacelor bănești, transmise de investitor, pe contul furnizorului acestea nu pot fi plasate sau utilizate în alte scopuri decât investirea în vederea debursării împrumutului către debitorul-consumator pentru care au fost destinate aceste mijloace bănești.”</p> <p>Argumentare: Modificarea propusă are drept scop introducerea în proiectul de lege a unui articol nou, exigente față de împrumutul de consum, prin care se prezună prevederile cu privire la valoarea mijloacelor bănești ce poate fi acordată unui debitor-consumator, evaluarea bonității potențialului debitor-consumator în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă, respectarea de către furnizor a prevederilor Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, stabilirea termenului de 6 luni pentru acumularea investițiilor stabilite de către furnizor dar și posibilitatea prelungirii acestuia.</p>		<u>Se susține</u>
	<p>Articolul 5. Exigente prudențiale față de furnizori</p> <p>(1) Furnizorul dispune în mod permanent de garanții prudențiale în mărime de cel puțin 500 000 de lei, care vor asigura</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>3. La articolul 5, alin.(1) va avea următorul cuprins:</p>		

	<p>acoperirea eventualelor riscuri de răspundere civilă profesională aferente serviciilor pe care furnizorul le desfășoară în temeiul prezentei legi.</p>	<p>„(1) Furnizorul dispune în mod permanent de garanții prudențiale în mărime cel puțin egale cu cea mai mare din următoarele valori:</p> <p>a) 500 000 lei pentru toți furnizorii; sau</p> <p>b) 25% din valoarea cheltuielilor general fixe aferente anului precedent, care urmează să acopere cel puțin costul administrării împrumuturilor pentru o perioadă de trei luni, pentru furnizorul care prestează servicii de finanțare participativă bazată pe împrumuturi.”</p> <p>Argumentare: Furnizorul va dispune în mod permanent de garanții prudențiale în mărime de cel puțin valorile 500 000 lei pentru toți furnizorii sau 25% din valoarea cheltuielilor general fixe aferente anului precedent, care urmează să acopere cel puțin costul administrării împrumuturilor pentru o perioadă de trei luni, pentru furnizorul care prestează servicii de finanțare participativă bazată pe împrumuturi.</p>	
	<p>Articolul 7. Contractarea serviciilor de finanțare participativă</p> <p>(5) Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale încheiate în scopul garantării restituirii împrumuturilor acordate dezvoltatorilor, în condițiile prezentei legi, sunt învestite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>La art.7 alin.(5) și art.11 alin.(3), se va explica aplicabilitatea normelor de garantare în cazul procedurii de executare silită în raport cu prevederile Legii nr.184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară și ale Legii insolvabilității nr.149/2012, întru asigurarea unei înțelegeri corecte.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p>Cu referire la Legea nr.184/2016, prevederile acesteia nu se răsfrâng asupra domeniului propus de reglementare.</p> <p>Cât privește dispozițiile Legii insolvabilității nr.149/2012, acestea nu pot și nu trebuie aplicate în raport mijloacele bănești</p>

	<p>adresarea unei cereri în instanța de judecată.</p> <p>Articolul 11. Plățile</p> <p>(3) Furnizorul, în mod obligatoriu, deschide un cont bancar privind derularea operațiunilor fiduciare la o bancă din Republica Moldova, prin care sunt efectuate doar încasările și plățile ce țin exclusiv de activitatea de finanțare participativă. Mijloacele bănești aflate în conturile bancare deschise conform prezentului alineat nu fac obiectul unei proceduri de executare silită împotriva furnizorului și nu pot fi urmărite sau incluse în masa debitoare în cazul insolabilității furnizorului.</p>	<p>care nu aparțin furnizorului dar se află pe conturile acestuia.</p> <p>Totodată, modificările art. 7 alin. (5) din proiect intervin în sensul liberalizării deciziilor aferente formulei executorii a contractului de împrumut și/sau garanții. În contextul în care, redacția modificată a acestui articol oferă posibilitatea de a opta între 2 opțiuni (de a investi sau nu cu formulă executorie), norma dată devine una dispozitivă, iar investirea cu formulă executorie nu constituie una din condițiile de valabilitate a contractului de împrumut sau de garanții. În acest sens, se micșorează costurile acestuia, or, investirea cu formulă executorie implică o acțiune notarială oneroasă, care, în final, va fi suportată de către părți. În contextul în care investirea cu formulă executorie rămâne la discreția părților, aceștia urmează să dispună</p>
--	---	---

		<p>corespunzător în baza voinței proprii sau altor criterii subiective, pentru a garanta executarea contractului de împrumut sau de garanție. Astfel norma de la art.7 alin.(5) se expune în următoarea redacție, după cum urmează:</p> <p>(5) Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale încheiate în scopul garanțării restituirii împrumuturilor acordate dezvoltatorilor/debitorilor- consumatori în condițiile prezentei legi pot fi învestite cu formulă executorie, având în acest caz putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată.</p>
--	--	--

	<p>Articolul 7. Contractarea serviciilor de finanțare participativă</p> <p>(1) Furnizorul prestează servicii dezvoltatorilor și investitorilor în baza unor contracte de servicii de finanțare participativă încheiate cu fiecare dintre ei. Față de contractul de servicii de finanțare participativă se aplică prevederile Codului civil și prezenta lege.</p> <p>(4) Contractul de mandat sau procura prevăzute la alin. (3) sunt opozabile dezvoltatorului, autorității înregistrării de stat a persoanelor juridice, băncilor, precum și oricăror altor persoane fizice sau juridice de drept public sau privat implicate în realizarea proiectului de finanțare participativă.</p> <p>(5) Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale încheiate în scopul garantării restituirii împrumuturilor acordate</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>4. La articolul 7:</p> <p>- alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Furnizorul prestează servicii dezvoltatorilor , debitorilor-consumatori și investitorilor în baza unor contracte de servicii de finanțare participativă încheiate cu fiecare dintre ei, modelul contractului cadru fiind stabilit de către autoritatea de supraveghere. Față de contractul de servicii de finanțare participativă se aplică prevederile Codului civil și prezenta lege.”</p> <p>Argumentare: Este necesar de a fi stabilit de către autoritatea de supraveghere un model cadru a contractelor dintre furnizorul care prestează servicii finanțare participativă dezvoltatorilor, debitorilor-consumatori și investitorilor.</p> <p>- alin.(4) după textul „sunt opozabile dezvoltatorului” se va completa cu cuvintele „debitorului-consumator” iar finalul alineatului se va completa cu textul „sau în executarea contractului de împrumut de consum”;</p> <p>Argumentare: Contractul de mandat sau procură prevăzut la alin.(3) să fie opozabile și debitorului consumator.</p> <p>- alin.(5) după textul „restituirii împrumuturilor acordate</p>	<p><u>Se susține.</u></p>
--	--	--	----------------------------------

	dezvoltatorilor, în condițiile prezentei legi, sunt investite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată.	dezvoltatorilor” se va completa cu cuvintele „debitorului-consumator”. Argumentare: Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale încheiate în scopul garantării restituirii împrumuturilor să fie acordate și debitorilor-consumatori, în condițiile legii.	
	<p>Articolul 8. Obligații de administrare prudentă, integritate și diligență</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investiții către un anumit dezvoltator sau ofertele de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță.</p> <p>(4) Furnizorul evaluează toate proiectele de finanțare participativă și le adaptează la cerințele stabilite de prezenta lege, în coordonare cu dezvoltatorul, înainte de a plasa oferta pe platforma sa. În cazul în care furnizorul stabilește prețul unei oferte de finanțare participativă, acesta trebuie să realizeze o evaluare a riscului de credit, aferent proiectului de finanțare participativă sau dezvoltatorului de proiect, înainte ca oferta de finanțare participativă să fie prezentată, precum și să întreprindă alte măsuri în vederea asigurării unei administrări prudente și eficace conform cerințelor stabilite de</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>5. Articolul 8:</p> <p>- alin.(2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investiții către un anumit dezvoltator, debitor-consumator sau ofertele acestora sau ofertele de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță.”</p> <p>Argumentare: Furnizorul nu va putea să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii în vederea direcționării investițiilor către un anumit dezvoltator sau debitor-consumator.</p> <p>- la alin.(4) cuvintele „toate proiectele” se vor substitui cu cuvintele „toate ofertele”, cuvintele „aferent proiectului” se vor substitui cu cuvintele „aferent ofertei” iar după</p>	<p><u>Se sustine</u>, în următoarea redacție:</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare în scopul direcționării investițiilor către un anumit dezvoltator/debitor-consumator sau a ofertelor dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori de pe platforma lui către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>prezenta lege și actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(5) În scopul verificării cerințelor art. 4, înainte de a încheia contractul, furnizorul se asigură că dezvoltatorul nu are alte proiecte sau același proiect de finanțare participativă plasate simultan pe platforma furnizorului sau pe alte platforme gestionate de furnizori autorizați în Republica Moldova.</p>	<p>cuvintele „dezvoltatorul” se va completa cu „debitorul creditor”</p> <p>Argumentare: Se propune substituirea proiectelor cu ofertei iar suplimentar la dezvoltator se completează cu debitorul consumator.</p> <p>- alin.(5) va avea următorul cuprins: (5) În scopul verificării cerințelor art. 4, înainte de a încheia contractul, furnizorul se asigură că dezvoltatorul/debitorul-creditor nu are alte proiecte/oferte sau același proiect/ofertă de finanțare participativă plasate simultan pe platforma furnizorului sau pe alte platforme gestionate de furnizori autorizați în Republica Moldova.</p> <p>Argumentare: Includerea debitorului creditor în prevederile alineatului.</p>	<p><u>Se sustine, în următoarea redacție:</u> (5) În scopul verificării conformității cu exigențele prevăzute la art. 4, înainte de a încheia contractul, furnizorul se asigură că dezvoltatorul/debitorul-consumator nu are alte proiecte/oferte de finanțare participativă plasate simultan pe platforma furnizorului sau pe alte platforme gestionate de furnizori autorizați în Republica Moldova ori că același proiect/ofertă nu este plasat/ă simultan pe mai multe astfel de platforme.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>
	<p>Articolul 9. Accesul la informații și prelucrarea datelor cu caracter personal</p> <p>(1) În scopul efectuării analizelor de risc a proiectelor și dezvoltatorilor de proiecte, furnizorii au acces deplin și neîngrădit la toate datele și informațiile disponibile în birourile istoriilor de credit, inclusiv despre veniturile persoanelor și fondatorilor dezvoltatorilor de proiecte de</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>6. La articolul 9, alin.(1) va avea următorul cuprins: (1) În scopul efectuării analizelor de risc a proiectelor și a dezvoltatorilor de proiecte /debitorilor-consumatori, furnizorii au acces deplin și neîngrădit la toate datele și informațiile</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	la autoritățile fiscale sau alte active deținute de aceștia, înregistrate la Agenția Servicii Publice.	disponibile în birourile istoriilor de credit. Argumentare: Furnizorii vor avea acces inclusiv și la veniturile debitorilor consumatori, în scopul efectuării unor analize de risc, în baza accesului la informații și prelucrarea datelor cu caracter personal. Sintagma „inclusiv despre veniturile persoanelor și fondatorilor dezvoltatorilor de proiecte de la autoritățile fiscale sau alte active deținute de aceștia, înregistrate la Agenția Servicii Publice” se propune a fi exclusă astfel încât birourile dețin aceste informații și nu este necesită a fi concretizat.	
	<p>Articolul 10. Remunerația furnizorului</p> <p>(1) Remunerația furnizorului poate fi constituită din:</p> <p>a) taxe fixe achitate de dezvoltatori pentru plasarea proiectului pe platformă;</p> <p>b) comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare alocate fiecărui proiect, reținute din contul dezvoltatorului;</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>7. La articolul 10, alin.(1):</p> <p>- lit.a) după cuvântul „dezvoltatori” se va completa cu cuvintele „debitorii-consumatori” iar după cuvântul „plasarea” se va completa cu cuvântul „ofertei”;</p> <p>- lit.b) după cuvintele „fiecărui proiect” se va completa cu cuvântul „ofertă” iar după cuvintele „contul dezvoltatorului” se va completa cu cuvintele „debitorului-consumator”.</p> <p>Argumentare: Includerea debitorilor consumatori ca subiecți ai prevederilor alin.(1) cu privire la constituirea remunerației furnizorului.</p>	<u>Se susține.</u>

	<p>Articolul 12. Externalizarea</p> <p>(1) Furnizorul este în drept să externalizeze către terți o parte din funcțiile sale operaționale, cu condiția că acesta ia toate măsurile rezonabile pentru a evita orice risc operațional suplimentar.</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>8. La articolul 12, alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Furnizorul este în drept să externalizeze către terți o parte din funcțiile sale operaționale, cu condiția obținerii avizului prealabil al autorității de supraveghere conform actului normativ emis în acest sens, astfel încât să se confirme că furnizorul ia toate măsurile rezonabile pentru a evita orice risc operațional suplimentar.”</p> <p>Argumentare: Externalizarea către terți a unor funcții operaționale a furnizorului va fi posibilă cu condiția obținerii unui aviz prealabil al autorității de supraveghere, în vederea evitării unor riscuri suplimentare.</p>	<p><u>Se susține.</u></p>
	<p>Articolul 17. Auditul obligatoriu</p> <p>(1) Furnizorul este obligat să efectueze anual auditul situațiilor financiare anuale.</p>	<p><u>Comisia economie, buget și finanțe</u></p> <p>La art.17 alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>(1) Furnizorul este obligat să efectueze auditul situațiilor financiare anuale.</p> <p>Argumentare: Propunere tehnico-redacțională</p>	<p><u>Se susține.</u></p>
	<p>Articolul 19. Exigențe de publicitate</p> <p>(1) Publicitatea adresată de furnizor clienților sau potențialilor clienți în legătură cu serviciile prestate, costurile, taxele și comisioanele aferente serviciilor sau investițiilor de finanțare participativă, condițiile de finanțare participativă, inclusiv criteriile de selecție a proiectelor</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>III. La capitolul III:</p> <p>1. La articolul 19:</p> <p>- alin.(1) după cuvintele „inclusiv criterii de selecție” se va completa cu cuvântul „ofertelor”;</p> <p>- alin.(3) după cuvintele pentru investitori și/sau dezvoltatori” se va</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

	<p>care vor beneficia de finanțare participativă, sau natura și riscurile aferente serviciilor de finanțare participativă pe care le oferă trebuie să fie clare, complete, ușor de înțeles, să nu inducă în eroare și să fie în concordanță cu informațiile cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția, dacă este elaborată, sau cu informațiile care trebuie să figureze în fișa cu informații esențiale privind investiția, în cazul în care nu este elaborată.</p> <p>(3) Orice informație privind beneficiile potențiale pentru investitori și/sau dezvoltatori, furnizate în publicitatea serviciilor prestate de furnizor, trebuie să fie proporțională cu informațiile despre riscurile potențiale dezvăluite.</p> <p>Articolul 20. Obligații de informare</p> <p>(4) Furnizorul este obligat să publice pe platforma de finanțare participativă următoarele:</p> <p>c) regulile de evaluare a bonității dezvoltatorului proiectului;</p> <p>Articolul 22. Perioada de reflecție și revocare</p> <p>(1) Clauzele și condițiile ofertei de finanțare participativă rămân obligatorii pentru dezvoltator din momentul în care oferta de finanțare participativă plasată pe platforma de finanțare participativă și până la data care survine prima dintre următoarele:</p>	<p>completa cu cuvintele „debitorii-consumatori”</p> <p>2. La articolul 20, alin.(4) lit.c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c)regulile de evaluare a bonității dezvoltatorului/proiectului/debitorului-consumator;</p> <p>3. La articolul 22 alin.(1) după cuvintele „pentru dezvoltator” se va completa cu cuvintele „/debitorul-consumator”.</p> <p>4. La articolul 23:</p> <p>- alin.(1) după cuvintele „dezvoltator de proiect” se va completa cu cuvintele „/debitorul-consumator” iar în final cu cuvintele „/împrumut de consum”</p> <p>- alin.(3) lit.b) după cuvintele „despre dezvoltator” se va completa cu cuvintele „/debitorul-consumator” iar în final cu cuvintele „/împrumut de consum”</p> <p>- alin.(7) textul „dezvoltatorul” este obligat se va substitui cu textul „dezvoltatorul/debitorul-consumator este obligat”</p> <p>- alin.(8) după cuvintele „prezentate de dezvoltator” se va completa cu cuvintele „debitorul-consumator”</p> <p>- alin.(9) după cuvintele „dezvoltatorului de proiect” se va completa cu cuvintele „/debitorul-consumator”</p> <p>- alin.(10) după cuvintele „În cazul în care în termenul prevăzut la alin. (9)</p>
--	--	---

	<p>a) data de expirare a termenului de acumulare a investițiilor anunțată de furnizor în momentul plasării ofertei de finanțare participativă pe platformă; sau</p> <p>b) data la care obiectivul de finanțare este atins.</p> <p>Articolul 23. Fișa cu informații esențiale privind investiția</p> <p>(1) Furnizorii pun la dispoziția potențialilor investitori o fișă cu informații esențiale privind investiția, elaborată în baza informațiilor puse la dispoziție de dezvoltatorul de proiect pentru fiecare ofertă de finanțare participativă.</p> <p>(3) Fișa cu informații esențiale privind investiția va include cel puțin următoarele:</p> <p>b) informații despre dezvoltator și proiectul de finanțare participativă;</p> <p>(7) Dezvoltatorul este obligat să notifice furnizorului orice modificare a informațiilor pentru a menține în permanență actualizată fișa cu informații esențiale privind investiția, pe durata ofertei de finanțare participativă. Furnizorul informează imediat investitorii care și-au comunicat oferta de a investi cu privire la orice modificare a informațiilor din fișa cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(8) Furnizorii elaborează și aplică proceduri adecvate pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor prezentate de dezvoltator și</p>	<p>dezvoltatorul” se va completa cu cuvintele „debitorul-consumator”</p> <p>Argumentare: Excluderea aplicării prezentei legi, contractelor de împrumut pentru consumatori nu este relevantă din moment ce proiectul de lege reglementează finanțarea participativă, ceea ce presupune participarea persoanelor fizice. Astfel includerea acestor reglementări pe aspectele ce vizează debitorul consumator și împrumutul de consum, ar putea contribui la creșterea încrederii și a transparenței în industria de finanțare participativă. În plus, diversificarea pieței de investiții prin includerea participării acestor subiecți ar putea aduce beneficii investitorilor care doresc să își diversifice portofoliul.</p>
--	--	---

	<p>incluse în fișa cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(9) Atunci când furnizorul identifică o omisiune, o eroare sau o inexactitate în fișa cu informații esențiale privind investiția, respectivul furnizor îi notifică cu promptitudine dezvoltatorului de proiect o astfel de omisiune, eroare sau inexactitate, iar acesta din urmă completează sau rectifică informațiile respective în termen de 2 zile lucrătoare.</p> <p>(10) În cazul în care în termenul prevăzut la alin. (9) dezvoltatorul nu completează sau rectifică informația, furnizorul suspendă lansarea ofertei de finanțare participativă până când fișa cu informații esențiale privind investiția este completată sau rectificată.</p>		
	<p>Articolul 24. Fișa cu informații esențiale privind investiția pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi</p> <p>(1) Furnizorul care administrează portofolii individuale de împrumuturi elaborează și pune la dispoziția potențialilor investitori, la nivelul platformei, o fișă cu informații esențiale privind investițiile, care cuprinde cel puțin următoarele informații:</p> <p>a) informații cu privire la dezvoltatori:</p> <p>1) în cazul persoanelor fizice, membri ai organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale dezvoltatorului – numele și funcția;</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>5. La articolul 24, alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Furnizorul care administrează portofolii individuale de împrumuturi elaborează și pune la dispoziția potențialilor investitori, la nivelul platformei, o fișă cu informații esențiale privind investițiile, care cuprinde cel puțin următoarele informații:</p> <p>a) informații cu privire la persoanele fizice sau juridice responsabile pentru informațiile puse la dispoziție în fișa cu informații esențiale privind investiția; în cazul persoanelor fizice, inclusiv al</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p>La art.24 alin.(1) lit.a) va avea următoarea redacție:</p> <p>a) date cu privire la persoanele responsabile pentru informațiile puse la dispoziție în fișă (numele și funcția – în cazul persoanelor fizice, inclusiv al membrilor organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale furnizorului de servicii de finanțare participativă; denumirea și sediul – în</p>

	2) în cazul persoanelor fizice care practică activitate de antreprenoriat și al persoanelor juridice – denumirea și sediul; b) comisioane și căi de atac; c) informații privind administrarea de portofolii individuale de împrumuturi.	membrilor organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale furnizorului de servicii de finanțare participativă, numele și funcția în cazul persoanei fizice; în cazul persoanelor juridice, denumirea și sediul social; b) comisioane și căi de atac; c) informații privind administrarea de portofolii individuale de împrumuturi.”	cazul persoanelor juridice);
	Articolul 25. Investitorii sofisticati (1) Pe lângă investitorii sofisticati prevăzuți la art. 2, pot fi recunoscuți în calitate de investitori sofisticati: a) persoana juridică care, în baza ultimelor situații financiare prezentate la Biroul Național de Statistică, îndeplinește cel puțin unul dintre următoarele criterii:	<u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u> 6. La art.25 alin.(1) sbp.1) din proiectul legii, cuvintele: „prezentate la Biroul Național de Statistică, se exclud.	<u>Se sustine.</u>
	Articolul 25. Investitorii sofisticati (4) La recepționarea cererii prevăzute la alin. (3), furnizorul verifică informația prezentată de investitor și ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că investitorul se califică drept investitor sofisticat. La aprobarea cererii, furnizorul transmite o notificare expresă investitorilor despre confirmarea statutului lor de investitor sofisticat. (5) În cazul în care furnizorul are îndoieli întemeiate că informațiile prezentate în cerere nu sunt corecte, acesta refuză cererea investitorului, având obligația să trimită o notificare în acest sens.	<u>Comisia economie, buget și finanțe</u> La articolul 25, alineatele (4)-(6) vor avea următorul cuprins: (4) La recepționarea cererii, furnizorul verifică informația prezentată de investitor și ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că investitorul se califică drept investitor sofisticat. (5) Furnizorul aprobă cererea investitorului în termen de 30 de zile de la recepționare și îi trimite acestuia o notificare despre confirmarea statutului de investitor sofisticat. (6) În cazul în care are îndoieli întemeiate cu privire la corectitudinea informațiilor prezentate în cerere,	<u>Se sustine.</u>

	<p>(6) Aprobarea menționată la alin. (4) este oferită de furnizor în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea cererii investitorului conform alin. (3).</p>	<p>furnizorul respinge cererea investitorului, având obligația să trimită o notificare în acest sens.</p> <p><i>Argumentare:</i> ținând cont de uzanțele tehnico-juridice și redacționale aplicabile proiectelor de acte normative</p>	
	<p>Articolul 26. Limite pentru investitori nesofisticați</p> <p>(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei a sumei de 5 000 de euro într-un singur proiect de finanțare participativă și echivalentul în lei a sumei de 10 000 de euro per total în proiecte de finanțare participativă.</p> <p>(2) La efectuarea investiției în proiect, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că, în ultimele doisprezece luni, acesta nu a investit în proiecte de finanțare participativă mai mult de echivalentul în lei a sumei de 10 000 de euro.</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>7. Articolul 26 se va modifica și va avea următorul cuprins:</p> <p>„ Articolul 26. Limite pentru investitori nesofisticați</p> <p>(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei a sumei de 200 de euro unui singur debitor-consumator sau 5 000 de euro într-un singur proiect de finanțare participativă.</p> <p>(2) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei a sumei de 10 000 de euro per total investiții în finanțare participativă, din care nu mai mult de 35% pot fi îndreptate în împrumuturi de consum.</p> <p>(3) La efectuarea investiției, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că, în ultimele doisprezece luni, acesta a respectat cerințele prevăzute la alin. (2).’</p> <p>Argumentare: Amendamentul are drept scop modificarea limitelor pentru investitorii nesofisticați, astfel încât aceștia vor putea investi în decursul a 12 luni, maximum echivalentul în lei a</p>	<p><u>Se susține.</u></p> <p>După sintagma „echivalentul în lei” se va completa cu cuvântul „moldovenești”.</p>

		<p>sumei de 200 de euro pt un singur debitor-consumator sau 5000 euro într-un singur proiect de finanțare participativă. Totodată, pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei a sumei de 10 000 de euro per total investiții în finanțare participativă, din care nu mai mult de 35% pot fi îndreptate în împrumuturi de consum.</p>	
	<p>Articolul 28. Solicitarea de finanțare participativă bazată pe împrumuturi</p> <p>(1) Persoana care dorește să devină dezvoltator transmite furnizorului, prin intermediul platformei:</p> <p>a) o solicitare de finanțare participativă însoțită de fișa cu informații esențiale privind investiția;</p> <p>b) o declarație pe proprie răspundere, conform căreia informațiile prezentate sunt veridice;</p> <p>c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal;</p> <p>d) acordul la verificarea datelor din registrele publice, inclusiv datele colectate de birourile istoriilor de credit și din Registrul de stat al persoanelor juridice;</p> <p>e) probarea prin cazier judiciar a lipsei antecedentelor penale, precum și o declarație pe proprie răspundere din care să rezulte că persoanele fizice, fondatorii ai dezvoltatorului persoană juridică, sau persoanele fizice care intenționează să înființeze o întreprindere nu au fost condamnate, printr-o sentință definitivă și</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>IV. La capitolul IV:</p> <p>1. Denumirea articolului 28 va avea următoarea redacție: „Solicitarea dezvoltatorului de finanțare participativă bazată pe împrumuturi”</p> <p>Argumentare: Modificarea tehnico-redacțională</p> <p>2. La articolul 28, alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>(1) Persoana care dorește să devină dezvoltator transmite furnizorului, prin intermediul platformei:</p> <p>a) o solicitare de finanțare participativă însoțită de fișa cu informații esențiale privind investiția;</p> <p>b) o declarație pe proprie răspundere privind veridicitatea, conform căreia informațiile prezentate sunt veridice;</p> <p>c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal;</p> <p>d) acordul la verificarea datelor din registrele publice</p>	<p><u>Se susține</u></p>

	<p>irevocabilă, pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau infracțiuni de corupție;</p> <p>f) declarație pe proprie răspundere cu privire la faptul că dezvoltatorul sau deținătorii de participații ale dezvoltatorului nu sunt persoane rezidente într-o jurisdicție ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau într-o țară (jurisdicție) cu un grad sporit de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;</p> <p>g) planul de afaceri, care ia în considerație proiectele de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>h) situațiile financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii trei ani, dacă a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale.</p> <p>(2) Furnizorul pune la dispoziția dezvoltatorilor un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) lit. b) – h) se prezintă în formă electronică, certificate cu semnătură electronică.</p> <p>(3) Solicitarea dezvoltatorului și documentele anexate sunt examinate de furnizor în termen de până la 30 de zile calendaristice de la recepționare. În cazul în care depășește omisiuni sau inexactități, furnizorul poate solicita informații sau documente suplimentare de la dezvoltator. În acest caz, termenul se</p>	<p>e) declarație pe proprie răspundere cu privire la faptul că dezvoltatorul sau deținătorii de participații ale dezvoltatorului nu sunt persoane rezidente într-o jurisdicție ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau într-o țară (jurisdicție) cu un grad sporit de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;</p> <p>f) descrierea proiectelor de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>g) situațiile financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii trei ani, dacă a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale, cu excepția cazului în care furnizorul le poate obține din registre publice, furnizori de servicii sau alte surse oficiale.</p>	
--	--	--	--

	<p>suspendă până la prezentarea informațiilor suplimentare.</p> <p>(4) În funcție de natura, valoarea și riscurile proiectului evaluate de către furnizor, dar și conform propriilor politici, furnizorul poate solicita dezvoltatorului garanții personale, reale sau de altă natură în scopul garantării împrumutului.</p> <p>(5) În cazul acceptării solicitării dezvoltatorului, furnizorul publică oferta de finanțare participativă pe platformă.</p>	
	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>2. După articolul 28 se va completa cu un articol nou cu următoarele prevederi:</p> <p>„Articolul 29. Solicitarea debitorului-consumator de împrumuturi de consum prin finanțare participativă</p> <p>(1) Debitorul-consumator transmite furnizorului, prin intermediul platformei:</p> <p>a) o solicitare de finanțare participativă prin împrumut de consum, însoțită de fișa cu informații esențiale privind investiția;</p> <p>b) o declarație pe proprie răspundere, conform căreia informațiile prezentate sunt veridice;</p> <p>c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal;</p> <p>d) acordul la verificarea datelor din registrele publice;</p> <p>(2) Furnizorul evaluează bonitatea debitorului-consumator în</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

		<p>conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de autoritatea de supraveghere.</p> <p>(3) Furnizorul pune la dispoziția debitorului-consumator un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) se prezintă de către debitorul-consumator în formă electronică, certificate cu semnătură electronică.</p> <p>(4) Solicitarea debitorului-consumator și documentele anexate sunt examinate de furnizor în termen de până la 30 de zile calendaristice de la recepționare. În cazul în care depistează omisiuni sau inexactități, furnizorul poate solicita informații sau documente suplimentare de la debitorul-consumator. În acest caz, termenul se suspendă până la prezentarea informațiilor suplimentare.</p> <p>(5) În funcție de natura, valoarea și riscurile ofertei evaluate de către furnizor, dar și conform propriilor politici, furnizorul poate solicita debitorului-consumator garanții personale, reale sau de altă natură în scopul garantării împrumutului de consum.</p> <p>(6) În cazul acceptării solicitării debitorului-consumator, furnizorul publică oferta de finanțare participativă pe platformă.”</p> <p>Argumentare: Propunerea respectivă are drept scop includerea mecanismului de solicitare de către</p>
--	--	---

		debitorul-consumator a împrumutului de consum prin intermediul finanțării participative, inclusiv acțiunile care urmează a fi întreprinse de către furnizor și de către debitorul consumator.	
	Articolul 29. Acumularea mijloacelor bănești și încheierea contractului de împrumut (1) Din momentul publicării ofertei de finanțare participativă, furnizorul poate încheia contracte de finanțare participativă cu investitorii și acumula mijloacele bănești destinate proiectului de finanțare participativă. (2) Din momentul acumulării sumei necesare împrumutului și după expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul încheie contractul de împrumut cu dezvoltatorul. Contractul de împrumut încheiat de furnizor și dezvoltator conține lista tuturor investitorilor și mijloacele financiare alocate de aceștia în contul împrumutului. (3) După încheierea contractului de împrumut, furnizorul transferă mijloacele bănești la contul dezvoltatorului și informează despre acest fapt toți investitorii în termen de 3 zile lucrătoare.	<u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u> 3. La articolul 29: - La alin.(1) textul „destinate proiectului de finanțare participativă se va exclude; - La alin.(2) după textul „încheie contractual de împrumut cu dezvoltatorul se va completa cu textul „sau debitorul-consumator iar după textul „contractul de împrumut încheiat de furnizor și dezvoltator, se va completa cu textul „, respectiv între furnizor și debitorul consumator; - La alin.(3) după textul „,transferă mijloace bănești la contul dezvoltatorului se va completa cu cuvintele „sau debitorului-consumator Argumentare: Includerea debitorului consumator în prevederile art.29.	<u>Se susține.</u>
	Articolul 30. Administrarea împrumutului (1) Pe parcursul executării contractului de împrumut, dezvoltatorul rambursează către furnizor ratele de împrumut și	<u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u> 4. La articolul 30:	<u>Se susține.</u>

	<p>dobânda aferentă acestuia, conform condițiilor contractuale. Furnizorul achită investitorilor sumele investite și dobânda aferentă conform graficului de rambursare, cu reținerea comisioanelor conform condițiilor contractului.</p> <p>(3) În cazul unor întârzieri sau nerambursării, furnizorul, în condițiile contractului, este obligat să întreprindă procedurile de recuperare forțată a împrumutului și/sau executare a garanțiilor din numele tuturor investitorilor. Obligația furnizorului de reprezentare a tuturor investitorilor rămâne valabilă până la executarea hotărârii definitive de recuperare forțată sau executare a garanțiilor. Această obligație a furnizorului nu privează investitorii de dreptul de a-și recupera investițiile direct de la dezvoltator. Mijloacele bănești recuperate de furnizor sunt transmise investitorilor conform condițiilor contractuale.</p> <p>(4) În cazul unei întârzieri mai mari de 30 de zile calendaristice la rambursarea împrumutului, când suma restantă constituie peste 10% din valoarea împrumutului, dezvoltatorul nu este în drept să plaseze o altă ofertă de finanțare participativă.</p>	<p>- alin.(1) după textul „ Pe parcursul executării contractului de împrumut, dezvoltatorul,, se va completa cu cuvintele „debitorul-consumator,,</p> <p>- alin.(3), al doilea enunț se va completa în final cu cuvintele „sau debitorul-consumator.</p> <p>- alin.(4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul unei întârzieri mai mari de 30 de zile calendaristice la rambursarea împrumutului, când suma restantă constituie peste 10% din valoarea totală a împrumutului, dezvoltatorul/debitorul-consumator nu este în drept să plaseze o altă ofertă.”</p> <p><i>Argumentare:</i> Includerea debitorului consumator în prevederile art.30.</p>	
	<p>Articolul 31. Portofoliile individuale de împrumuturi</p> <p>(3) În baza unor criterii bine definite și ținând cont de toți factorii relevanți, care pot avea efecte nefavorabile asupra</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>5. La articolul 31:</p> <p>- alin.(3) lit.a) și c) se va expune în următoarea redacție:</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>performanței împrumuturilor, furnizorul de servicii de finanțare participativă evaluează:</p> <p>a) riscul de credit al proiectelor individuale de finanțare participativă selectate pentru portofoliul investitorului;</p> <p>c) riscul de credit al dezvoltatorilor de proiecte selectate pentru portofoliul investitorului, prin verificarea probabilității de îndeplinire de către dezvoltatori/debitorilor-consumatori a obligațiilor care le revin în temeiul împrumutului.</p> <p>(6) Furnizorul transmite prin mijloace electronice, în mod continuu și la cererea unui investitor, cel puțin următoarele informații privind fiecare portofoliu individual:</p> <p>f) orice caz de neîndeplinire de către dezvoltator, în ultimii cinci ani, a obligațiilor contractuale din contractele de credit;</p> <p>g) orice comisioane plătite pentru împrumut de către investitor, de către furnizor sau de către dezvoltator.</p>	<p>a) riscul de credit al proiectelor individuale de finanțare participativă/ofertei de împrumut de consum selectate pentru portofoliul investitorului;</p> <p>c) riscul de credit al dezvoltatorilor de proiecte/debitorilor-creditori selectați pentru portofoliul investitorului, prin verificarea probabilității de îndeplinire de către dezvoltatori/debitorilor-consumatori a obligațiilor care le revin în temeiul împrumutului.</p> <p>Argumentare: Includerea debitorului consumator în prevederile art.30. - alin.(6), lit.f) și g) după cuvântul „dezvoltator,, se va completa cu cuvintele „debitorul-consumator,,</p> <p>Argumentare: Includerea debitorului consumator în prevederile art.31 alin.(6) lit.f) și g).</p>	
<p>Articolul 37. Depunerea cererii de autorizare</p> <p>(4) În cazul extinderii/reducerii serviciilor de finanțare participativă, care nu au fost prevăzute la data autorizării, furnizorul depune o cerere de reautorizare, la care anexează documentele ce conțin informații referitoare la serviciul de finanțare participativă ce se intenționează a fi prestat sau care urmează a fi redus.</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p><u>La art.37 alin.(4), atenționăm asupra necesității respectării cerințelor art.54 alin.(1) din Legea nr.100/2017 privind utilizarea unei terminologii constante și uniforme. Astfel, cu referire la reautorizarea autorizăției, menționăm că cadrul normativ în vigoare utilizează</u></p>	<p><u>Se sustine.</u></p>	

			noțiunea de <i>reperfectare</i> a actului permisiv.	<p><u>Banca Națională a Moldovei</u> <u>(avizul nr.31-002/64/3162 din 4.11.2022)</u></p> <p>Observăm că redacția proiectului de lege prezentată pentru aviz repetat a suportat modificări, astfel remarcăm că la art. 37 alin. (2) lit. a), în cadrul procedurii de autorizare a furnizorilor de finanțare participativă și anume la depunerea cererii de autorizare, a fost inclusă necesitatea anexării avizului prealabil al Băncii Naționale a Moldovei pentru entitățile enunțate la art. 1 alin. (2) din proiect, înțelegem că această trimitere este una eronată și că autorul se referă, în acest alineat la faptul că activitatea prestată de furnizorii de servicii de finanțare participativă nu este echivalentă activității desfășurate de entitățile enumerate. Dacă intenția a fost să se facă o enumerare a entităților din sectorul financiar care vor putea să presteze servicii de finanțare participativă (crowdfunding), considerăm că este necesar o prevedere separată prin care să se realizeze această enumerare, în coroborare cu noțiunea de “furnizor de servicii de finanțare participativă”.</p>	<p><u>Se susține</u>, la articolul 37 alin.(2) lit a) se exclude.</p>
	<p>Articolul 37. Depunerea cererii de autorizare</p> <p>(2) Cererea este depusă în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice de către persoana împuternicită să reprezinte furnizorul în procesul înregistrării de stat. La cererea de autorizare se anexează, după caz:</p> <p>a) pentru entitățile ce exercită cel puțin una dintre activitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) – avizul în prealabil din partea Băncii Naționale a Moldovei cu privire la completarea obiectului de activitate al acestora cu activități de prestare a serviciilor de finanțare participativă;</p>				
	<p>Articolul 41. Atribuțiile și drepturile autorității de supraveghere</p>		<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament</u> <u>(RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p>	<p><u>Se susține</u>.</p>	

	<p>(1) În scopul supravegherii eficiente a activității furnizorilor de finanțare participativă, autoritatea de supraveghere:</p> <p>a) efectuează controale din oficiu și controale în teren asupra activității furnizorilor;</p> <p>b) examinează rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea furnizorii autorizați și respectarea de către aceștia a legislației;</p> <p>c) emite prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, precum și orice alte acțiuni conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>d) aplică sancțiuni furnizorilor pentru încălcarea prevederilor prezentei legi și a actelor normative adoptate de autoritatea de supraveghere.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite, iar furnizorii autorizați, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestora sunt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării corespunzătoare a prevederilor prezentei legi.</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor prezentei legi sau a actelor normative ale autorității de supraveghere, autoritatea de supraveghere este în drept:</p> <p>a) de a interzice o ofertă de finanțare participativă sau de a o suspenda pe o</p>	<p>V. La capitolul V:</p> <p>1. Articolul 41 se va completa cu un alineat nou (4) cu următorul cuprins: „(4) Autoritatea de supraveghere are dreptul să stabilească prin actele sale normative norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare celor prevăzute de prezenta lege în cazul în care:</p> <p>a) există riscul de imposibilitate a rambursării în termen a mai mult de 10 la sută din investițiile primite prin platforma de finanțare participativă;</p> <p>b) furnizorul nu se conformează prescripțiilor repetate, emise de către autoritatea de supraveghere, privind înlăturarea aceluiași încălcări ce pot cauza riscul de nerambursare în termen a investițiilor primite prin platforma de finanțare participativă;</p> <p>c) măsurile stabilite aplicate la alin. (3) nu au dat rezultate;</p> <p>d) se constată nerespectarea actelor normative, fapt ce poate afecta onorarea obligațiilor asumate și interesele investitorilor.”</p> <p>Argumentare: Propunerea are drept scop fortificarea drepturilor autorității publice de a stabili norme prudențiale și neprudențiale suplimentare celor prevăzute de lege în unele cazuri care pot afecta supravegherea eficientă a activității furnizorilor de finanțare participativă.</p>	
--	--	---	--

	<p>perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;</p> <p>b) de a interzice publicitatea sau de a solicita unui furnizor să retragă publicitatea, precum și de a suspenda/solicita unui furnizor să suspende publicitatea pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;</p> <p>c) de a interzice prestarea de servicii de finanțare participativă sau de a suspenda/solicita unui furnizor să suspende prestarea de servicii de finanțare participativă pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;</p> <p>d) de a transfera contractele existente către un alt furnizor în cazul retragerii autorizării furnizorului, cu acordul clienților și al furnizorului destinatar.</p>				
	<p>Articolul 41. Atribuțiile și drepturile autorității de supraveghere</p> <p>(1) În scopul supravegherii eficiente a activității furnizorilor de finanțare participativă, autoritatea de supraveghere:</p> <p>a) efectuează controale din oficiu și controale în teren asupra activității furnizorilor;</p> <p>b) examinează rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea furnizorii autorizați și respectarea de către aceștia a legislației;</p> <p>c) emite prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, precum și orice alte acțiuni conform prezentei legi și</p>	<p>Banca Națională a Moldovei (avizul nr.31-002/64/3162 din 4.11.2022)</p> <p>La fel, cu referire la articolele 41, 42 din proiect, care se referă la controalele din oficiu și controalele în teren asupra activității furnizorilor, la aplicarea sancțiunilor furnizorului sau administratorului acestuia, atenționăm că aplicarea acestor dispoziții nu trebuie să prejudicieze competențele Băncii Naționale a Moldovei cu referire la subiecții supravegheați de aceasta.</p>	<p>Nu se sustine.</p> <p>Controalele prevăzute de prezentul proiect se referă doar la activitatea de finanțare participativă. Acestea nu au nici un impact asupra competențelor Băncii Naționale a Moldovei asupra activităților pe care le supraveghează.</p>		

	<p>actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>d) aplică sancțiuni furnizorilor pentru încălcarea prevederilor prezentei legi și a actelor normative adoptate de autoritatea de supraveghere.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite, iar furnizorii autorizați, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestora sunt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării corespunzătoare a prevederilor prezentei legi.</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor prezentei legi sau a actelor normative ale autorității de supraveghere, autoritatea de supraveghere este în drept:</p> <p>a) de a interzice o ofertă de finanțare participativă sau de a o suspenda pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;</p> <p>b) de a interzice publicitatea sau de a solicita unui furnizor să retragă publicitatea, precum și de a suspenda/solicita unui furnizor să suspende publicitatea pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;</p> <p>c) de a interzice prestarea de servicii de finanțare participativă sau de a suspenda/solicita unui furnizor să suspende prestarea de servicii de finanțare participativă pe o perioadă de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive;</p>	
--	---	--

d) de a transfera contractele existente către un alt furnizor în cazul retragerii autorizării furnizorului, cu acordul clienților și al furnizorului destinatar.

Articolul 42. Încălări și sancțiuni

(1) Autoritatea de supraveghere aplică sancțiuni furnizorului sau administratorului acestuia în cazul în care aceștia:

- a) încalcă prevederile prezentei legi;
- b) încalcă actele normative ale autorității de supraveghere;
- c) împiedică activitatea de supraveghere a autorității de supraveghere.

(2) În cazul constatării încălcărilor prezentei legi sau a actelor normative ale autorității de supraveghere, în funcție de tipul și gravitatea acestora, autoritatea de supraveghere aplică următoarele sancțiuni:

- a) avertisment;
- b) amendă aplicabilă persoanelor cu funcții de răspundere, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);
- c) interdicție administratorului/lor sau membrilor consiliului de a exercita funcție de conducere;
- d) interdicție temporară la încheierea de noi tranzacții de finanțare participativă până la eliminarea cauzelor care au determinat impunerea respectivei sancțiuni;

	<p>e) suspendarea sau retragerea autorizării; f) amendă aplicată furnizorului în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală, calculată la finele anului precedent, dar nu mai puțin de 10 000 de lei. (3) Modul de aplicare și executare a sancțiunilor prevăzute la alin. (2) se stabilește în actele normative ale autorității de supraveghere.</p>		
	<p>Articolul 45. Lichidarea furnizorului (1) Furnizorul se lichidează în temeiurile și în modul stabilite de legislația civilă, precum și în cazul retragerii autorizării de către autoritatea de supraveghere. (5) Prin derogare de la prevederile legale generale privind lichidarea și insolvabilitatea persoanelor juridice, în cazul retragerii autorizării, în cadrul procedurii de lichidare benevolă sau insolvabilitate a furnizorului, creanțele investitorilor au prioritate absolută față de alte creanțe în ceea ce privește: a) garanțiile prudențiale prevăzute la art. 5; b) creanțele furnizorului față de dezvoltatori; c) totalitatea activelor furnizorului, cu excepția: 1) creanțelor salariaților furnizorului ce se lichidează privind plata salariului pentru perioada de până la 6 luni precedente adoptării hotărârii de lichidare; 2) creanțelor față de bugetul public național pentru perioada de până la un an precedent adoptării hotărârii de lichidare;</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u> La art.45: - la alin.(1) norma de trimitere la legislația civilă urmează a fi concretizată, cu indicarea actului normativ de referință, întru respectarea art.55 alin.(5) din Legea nr.100/2017; - la alin.(5) norma de derogare de la prevederile legale generale privind lichidarea și insolvabilitatea persoanelor juridice, la fel, urmează a fi concretizate ținând cont de faptul că art.47 nu prevede adoptarea de modificări care să includă excepții de la aceste prevederi legale.</p>	<p><u>Nu se susține</u> Sintagma stabilite de legislația civilă nu este o trimitere la alte acte normative, în sensul art. 55 din Legea nr. 100/2017. Având în vedere că furnizorul de servicii de finanțare articipativă poate fi atât persoană juridică constituită sub formă de SRL, cât și sub formă de SA, lichidarea acestora fiind efectuată în temeiurile și în modul stabilit de Codul civil, Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, Legea insolvabilității nr. 149/2012, or trimiterea la toate actele normative</p>

	3) creanțele rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, comisioanele contractuale).		enumerare supra poate pune în dificultate persoanele care aplică legea.
	<p>Articolul 45. Lichidarea furnizorului</p> <p>(1) Furnizorul se lichidează în temeiurile și în modul stabilite de legislația civilă, precum și în cazul retragerii autorizării de către autoritatea de supraveghere.</p> <p>(2) Hotărârea privind lichidarea benevolă a furnizorului se comunică în scris autorității de supraveghere în cel mult 5 zile lucrătoare de la data adoptării.</p> <p>(3) Proiectele aflate în curs de realizare care nu au acumulat volumul necesar de investiții la momentul adoptării hotărârii privind lichidarea sau intentarea procedurii de insolabilitate sunt:</p> <p>a) anulate, cu restituirea tuturor mijloacelor bănești investitorilor, sau;</p> <p>b) transmise în administrare altui furnizor, cu acordul dezvoltatorului și al investitorilor.</p> <p>(4) Din momentul inițierii procedurii de insolabilitate sau lichidare, administrarea vehiculelor de investiții este preluată de investitori. Din momentul inițierii procedurii de lichidare sau insolabilitate, obligațiile investitorilor de achitare a comisionului către furnizor în caz de înstrăinare ulterioară a cotei părți deținute în vehiculul investițional se consideră stinsă.</p>	<p><u>Banca Națională a Moldovei</u> <u>(nr.31-002/10/372 din 02.02.2023)</u> Cu referire la proiectul Legii privind serviciile de finanțare participativă, înregistrat în Parlament cu nr.4 din 23.01.2023, Banca Națională solicită respectuos a se ține cont de propunerile sale expuse în avizul nr.31-002/64/3162 din 4.11.2022. Ținem să atragem atenția, în mod special, asupra propunerii Băncii Naționale de a preciza faptul că prevederile art. 45 din proiect nu se vor aplica entităților supravegheate de Banca Națională, având în vedere faptul că legile speciale stabilesc expres și exhaustiv temeiurile și procedura de lichidare a entităților supravegheate de aceasta (a se vedea, spre exemplu, capitolul VII din Legea nr.550/1955 cu privire la lichidarea băncilor, precum și art.38/11 din aceeași lege, care stabilește ordinea de prioritate a creanțelor în cadrul proceselor de lichidare silită a băncilor, care este una distinctă de cea prevăzută la art. 45 alin. (5) din proiect).</p>	<p><u>Nu se sustine.</u> Prevederile art. 45 sunt de strictă aplicare și interpretare doar serviciilor de finanțare participativă. În cazul în care o entitate supravegheată de BNM va intra în procedură de lichidare prevederile specifice lichidării acestora se vor aplica în paralel.</p>

	<p>(5) Prin derogare de la prevederile legale generale privind lichidarea și insolvabilitatea persoanelor juridice, în cazul retragerii autorizării, în cadrul procedurii de lichidare benevolă sau insolvabilitate a furnizorului, creanțele investitorilor au prioritate absolută față de alte creanțe în ceea ce privește:</p> <p>a) garanțiile prudențiale prevăzute la art. 5;</p> <p>b) creanțele furnizorului față de dezvoltatori;</p> <p>c) totalitatea activelor furnizorului, cu excepția:</p> <p>1) creanțelor salariaților furnizorului ce se lichidează privind plata salariului pentru perioada de până la 6 luni precedente adoptării hotărârii de lichidare;</p> <p>2) creanțelor față de bugetul public național pentru perioada de până la un an precedent adoptării hotărârii de lichidare;</p> <p>3) creanțele rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, comisioanele contractuale).</p>			
	<p>Articolul 46. Intrarea în vigoare</p> <p>(1) Prezentă lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termenul indicat la alin. (1), va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>2. Articolul 46 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 46. Intrarea în vigoare</p> <p>(1) Prezentă lege intră în vigoare la 1 martie 2024.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termenul indicat la alin. (1), va adopta</p>	<p><u>Se sustine, alin.(2) se va expune în următoarea redacție:</u></p> <p>(2) Până la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritatea de supraveghere va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va</p>	

	<p>(3) Până la expirarea termenului de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 300 000 de euro.</p> <p>Articolul 47. Modificarea unor acte normative conexe</p> <p>I. La articolul 17 punctul 1 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33) cu modificările ulterioare, după cuvintele „nu poate fi mai mare de 50” se introduc cuvintele „cu excepțiile prevăzute de lege”.</p> <p>II. Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (replicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4 alineatul (2), după cuvintele „organizațiile de creditare nebancară” se introduce textul „, furnizorii de servicii de finanțare participativă”.</p> <p>2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:</p> <p>„- plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate/din valoarea comisiunelor și taxelor încasate;”.</p> <p>III. Codul fiscal nr. 1163/1997 (replicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007),</p>	<p>actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.”</p> <p><i>Argumentare:</i> Se propune excluderea alin.(3) din art.46 și modificarea intrării în vigoarea a legii.</p> <p><u>Banca Națională a Moldovei</u> <u>(avizul nr.31-002/64/3162 din 4.11.2022)</u></p> <p>I. Remarcăm că art. 47. „Modificarea unor acte normative conexe” nu conține modificările propuse la Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, astfel, reiterăm necesitatea includerii în proiect a unei dispoziții de modificare a acestei legi, care ar consacra furnizorii de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare și organul cu funcții de supraveghere responsabil de aceștia, din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, din următoarele considerente.</p> <p>În preambulul Regulamentului UE 2020/1503, prin considerentului (32), se atenționează că serviciile de finanțare participativă pot fi expuse riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, astfel cum se subliniază în Raportul Comisiei adresat Parlamentului European și Consiliului,</p>	<p>aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.</p> <p><u>Nu se susține.</u> Propunerea se regăsește în Legea nr.66/2023.</p>
--	---	--	--

	<p>cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 90¹ alineatul (3⁷), după cuvintele „asociațiile de economii și împrumut,” se introduce textul „furnizorii de servicii de finanțare participativă.”</p> <p>2. La articolul 103 alineatul (1), punctul 12) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:</p> <p>„h) serviciile de finanțare participativă prestate de furnizorii de servicii de finanțare participativă.”</p> <p>IV. Articolul 1756 alineatul (2) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75 art. 132), cu modificările ulterioare, se completează cu litera d) cu următorul cuprins:</p> <p>„d) un furnizor de servicii de finanțare participativă.”</p> <p>V. Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127-130, art. 548), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 11 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), în cazul societăților care constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative, numărul de asociați nu poate fi mai mare de 200.”</p> <p>2. La articolul 12 alineatul (2), după cuvintele „autentificate notarial” se introduc cuvintele „împuternicirii acordate în condițiile legislației specifice finanțării participative”.</p>	<p>din 26 iunie 2017 , privind evaluarea riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere. Mai mult, acesta prevede că „limitarea prestării de servicii de plată numai de către entități autorizate cărora li se aplică cerințele privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului” ar fi doar una dintre garanțiile împotriva expunerii la riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului, nu și unica. La fel, în considerentul supra, se regăsește propunerea potrivit căreia „în vederea consolidării integrității pieței prin combaterea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, și ținând seama de valoarea fondurilor care pot fi atrase printr-o ofertă de finanțare participativă în conformitate cu prezentul regulament, Comisia ar trebui să evalueze necesitatea și proporționalitatea respectării de către furnizorii de servicii de finanțare participativă a obligațiilor de a respecta dispozițiile de drept intern care transpun Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește spălarea banilor sau finanțarea terorismului, precum și necesitatea și proporționalitatea adăugării furnizorilor de servicii de finanțare</p>
--	---	---

	<p>3. Articolul 25 se completează cu alineatul (1³) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1³) Asociatul care deține o parte socială în capitalul unei societăți cu răspundere limitată ce constituie un vehicul investițional în sensul prevăzut de legislația privind serviciile de finanțare participativă, poate înstrăina liber partea sa socială, indiferent de prevederile actului de constituire.”</p> <p>4. Articolul 30 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Prin derogare de la alin. (2), în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o societate ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative, actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și prezentat în formă electronică.”</p> <p>5. La articolul 77 alineatul (1), în propoziția a doua, cuvintele „este obligatorie” se completează cu textul „, cu excepția societăților ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative”.</p> <p>VI. Articolul 8 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art. 711), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Prin derogare de la alin. (1), în cazul înregistrării de stat rezultate din proiecte de finanțare participativă, reprezentantul</p>	<p>participativă pe lista entităților obligate în sensul directivei respective”.</p> <p>Având în vedere faptul că furnizorii de servicii de finanțare participativă, conform proiectului de lege, sunt instituții care vor acorda servicii/produse de finanțare utilizând o platformă în acest sens (mijloc de comunicare, de transmitere a mesajelor, transfer sau prin intermediul unei rețele de clearing), acest tip de instituție ar putea fi calificată potrivit noțiunii de „Money or Value Transfer Services (MVTs)” prevăzută de Recomandările FATF-GAFI (Recomandarea 14). în aceste circumstanțe, Ghidul FATF privind abordarea bazată pe risc aferentă serviciilor de călduri preplătite, plăților mobile și plăților prin internet evidențiază clar atât tipul de instituții, rolul acestora, cât și modul în care instituțiile financiare urmează să trateze aceste instituții ce acordă servicii de plată respective (P2B, P2P, plăți prin internet etc).</p>	
--	---	--	--

	<p>fondatorului poate fi împuternicit în condițiile legislației specifice finanțării participative.”</p> <p>VII. Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321, art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2:</p> <p>1) în definiția noțiunii „credit”, după textul „inclusiv pe bază de leasing,” se introduc cuvintele „orice contract de împrumut în cadrul unui proiect de finanțare participativă”;</p> <p>2) în definiția noțiunii „sursă de formare a istoriei de credit”, după textul „organizație de creditare nebankară,” se introduce textul „furnizori de servicii de finanțare participativă”.</p> <p>2. La articolul 6 alineatul (2):</p> <p>1) cuvintele „băncile comerciale și” se substituie cu textul „băncile”;</p> <p>2) după cuvintele „organizațiile de creditare nebankară” se introduc cuvintele „și furnizorii de servicii de finanțare participativă”.</p> <p>VIII. Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, art. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 3, noțiunea „crowdfunding” se exclude.</p> <p>2. La articolul 14 alineatul (1) litera j), textul „(crowdfunding)” se exclude.</p> <p>IX. La articolul 3 din Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum (Monitorul Oficial al Republicii</p>	
--	---	--

<p><i>Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</i></p> <p>Articolul 17. Societatea pe acțiuni, societatea cu răspundere limitată</p> <p>1. Societatea pe acțiuni sau societatea cu răspundere limitată poate fi înființată și de o singură persoană juridică sau fizică. În societățile cu răspundere limitată numărul asociaților nu poate fi mai mare de 50.</p>	<p>Moldova, 2014, nr. 249-255, art. 572), cu modificările ulterioare, definiția noțiunii „serviciu financiar de consum acordat la distanță” se completează cu textul „, servicii de finanțare participativă”.</p> <p>Articolul 47. Modificarea unor acte normative conexe</p> <p>I. La articolul 17 punctul 1 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33) cu modificările ulterioare, după cuvintele „nu poate fi mai mare de 50” se introduc cuvintele „cu excepțiile prevăzute de lege”.</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>8. La art.47:</p> <p>8.1. La Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, scopul modificării urmează fi explicat și argumentat suplimentar, întru asigurarea unei înțelegeri și aplicări corecte.</p> <p>Din analiza impactului de reglementare la proiect rezultă două scopuri, care în redacția propusă a normei nu asigură pe deplin concordanța juridică cu cadrul normativ de referință. Astfel, norma de modificare propusă în proiect nu asigură pe deplin concordanța cu art.91 și nu corespunde exigențelor de calitate a legii, făcând o referire generală la excepțiile prevăzute de lege. Urmează a se indica denumirea actului normativ în norma de trimitere și a se argumenta necesitatea normei de excepție în sensul proiectului de lege avizat.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p>I. La articolul 17 punctul 1 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33), cu modificările ulterioare, după textul „nu poate fi mai mare de 50” se introduce textul „, cu excepțiile prevăzute de Legea privind serviciile de finanțare participativă ”.</p> <p><u>Argumentare privind necesitatea normei de excepție:</u></p> <p>Marea majoritate a startup-urilor și IMM-urilor în general sunt organizate sub forma societăților cu răspundere limitată. Experiența internațională arată că uneori un proiect de finanțare participativă poate atrage sute de investitori. Pentru a nu limita potențialul proiectelor de finanțare participativă de atragere a</p>
--	--	--	---

<p><i>Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare</i></p> <p>Art.4. – (2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sînt persoanele licențiate sau autorizate pe piața de capital, participanții profesioniști la piața asigurărilor, fondurile nestatale de pensii, asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancară și birourile istoriilor de credit.</p> <p>Art.6. – (1) Comisia Națională se finanțează integral din:</p> <p>h) plăți regulatorii de funcționare achitate cu o periodicitate stabilită de Comisia Națională de către participanții profesioniști, și anume:</p> <p>- plățile organismelor de plasament colectiv, achitate de către administratorii acestora, în mărime de pînă la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete;</p> <p>- plățile societăților de asigurare în mărime de pînă la 2 la sută din primele brute anuale subscrise, stabilindu-se</p>	<p>II. Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4 alineatul (2), după cuvintele „organizațiile de creditare nebancară” se introduce textul „, furnizorii de servicii de finanțare participativă”.</p> <p>2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:</p> <p>„- plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de pînă la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate/din valoarea comisiunilor și taxelor încasate”.</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>8.2. La Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, atenționăm că prin Art.II din Legea nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative, care va intra în vigoare la data de 1.07.2023, se prevăd modificări la art.4 alin.(2) și art.6 alin.(1).</p> <p>Astfel, art.4 alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>"(1) Autoritatea Comisiei Naționale se extinde asupra participanților la piața financiară nebancară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebancară și investitori.</p> <p>(2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sînt persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital și fondurile nestatale de pensii." Prin urmare, normele respective ale proiectului de lege vor fi revăzute în mod corespunzător.</p>	<p>finanțării și investițiilor numărul de asociați într-o SRL care este constituită drept vehicul investițional pentru acumularea și realizarea investiției se propune a fi mărit pînă 200.</p> <p><u>Se sustine, în următoarea redacție:</u></p> <p>III. Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4 alineatul (2) se completează cu textul „, precum și furnizorii de servicii de finanțare participativă”.</p> <p>2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:</p> <p>„- plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de pînă la 1 la sută din valoarea contractelor de</p>
---	--	---	--

<p>diferențiat în funcție de clasa și tipul de asigurare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări în mărime de până la 1 la sută din comisioanele primite; - plățile fondurilor nestatale de pensii în mărime de până la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; - plățile asociațiilor de economii și împrumut în mărime de până la 1 la sută din valoarea medie anuală a activelor; - plățile organizațiilor de creditare nebankară în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebankare și leasingului financiar înregistrat, dar nu mai puțin de 5000 de lei; <p><i>Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată</i></p> <p>Articolul 11. Fondatorii și asociații</p> <p>(1) Societatea poate fi constituită de unul sau de mai mulți fondatori persoane fizice și/sau juridice cărora legea nu le interzice acest lucru.</p> <p>(2) La data înregistrării de stat a societății, fondatorii acesteia devin asociați.</p> <p>(3) Numărul de asociați nu poate fi mai mare de 50. Societatea cu un număr mai mare de 50 de asociați este obligată, în termen de 6 luni, să se reorganizeze, să se lichideze sau să reducă numărul asociaților. În cazul neîndeplinirii condițiilor menționate, societatea va fi lichidată în baza hotărârii instanței de</p>	<p>V. Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127-130, art. 548), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 11 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), în cazul societăților care constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative, numărul de asociați nu poate fi mai mare de 200.”</p> <p>2. La articolul 12 alineatul (2), după cuvintele „autentificate notarial” se introduc cuvintele „împuternicirii acordate în condițiile legislației specifice finanțării participative”.</p> <p>3. Articolul 25 se completează cu alineatul (1)³ cu următorul cuprins:</p> <p>„(1)³ Asociatul care deține o parte socială în capitalul unei societăți cu răspundere limitată ce constituie un vehicul investițional în sensul prevăzut de legislația privind serviciile de finanțare participativă, poate înstrăina liber partea sa socială, indiferent de prevederile actului de constituire.”</p> <p>4. Articolul 30 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Prin derogare de la alin. (2), în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o</p>	<p><u><i>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u></p> <p>8.3. La Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată și la Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, propunem substituirea textului ” legislației specifice finanțării participative” cu denumirea concretă a actului normativ supus avizării.</p> <p><u><i>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u></p> <p>Normele derogatorii care prevăd excepții de la aceste acte normative, în partea ce ține de stabilirea unor condiții mai favorabile pentru societățile cu răspundere limitată în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative, urmează a fi examinate suplimentar prin prisma respectării garanțiilor constituționale stabilite la art.126 din Constituție, care prevede următoarele:</p> <p>”(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.</p> <p>(2) Statul trebuie să asigure:</p> <p>...b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței</p>	<p>finanțare participativă încheiate;”.</p> <p><u><i>Se susține.</i></u></p> <p><u><i>Nu se susține.</i></u></p> <p>Marea majoritate a startup-urilor și IMM-urilor în general sunt organizate sub forma societăților cu răspundere limitată. Experiența internațională arată că uneori un proiect de finanțare participativă poate atrage sute de investitori. Pentru a nu limita potențialul proiectelor de finanțare participativă de atragere a finanțării și investițiilor numărul de asociați într-o SRL care este constituită drept vehicul investițional pentru acumularea și realizarea investiției se propune a fi mărit până</p>
---	--	--	---

<p>judecată, la cererea persoanelor interesate.</p> <p>Articolul 12. Actul de constituire</p> <p>(2) Actul de constituire se semnează de toți fondatorii. Semnarea actului de constituire de către reprezentanții fondatorilor se admite numai în baza procurii autentificate notarial.</p> <p>Articolul 25. Înstrăinarea/dobândirea părții sociale</p> <p>(1²) În cazul în care, în termen de 3 luni de la data prezentării de către succesor a actului ce atestă dreptul asupra părții sociale dobândite prin succesiune, niciunul dintre asociați și nici societatea nu dobândesc partea socială, succesorul dobândește de drept calitatea de asociat, fiind în drept să solicite operarea modificărilor în Registrul de stat al persoanelor juridice în conformitate cu art.30.</p> <p>Articolul 30. Înregistrarea înstrăinării/dobândirii părții sociale</p> <p>(2) În cazurile prevăzute la alin.(1), modificarea privind înstrăinarea/dobândirea părții sociale va fi operată în Registrul de stat al persoanelor juridice la prezentarea actului juridic de înstrăinare/dobândire, a hotărârii judecătorești sau certificatului de moștenitor.</p> <p>Articolul 77. Desemnarea cenzorului</p> <p>(1) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii societății și acțiunilor administratorului, adunarea generală a</p>	<p>societate ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative, actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și prezentat în formă electronică.”</p> <p>5. La articolul 77 alineatul (1), în propoziția a doua, cuvintele „este obligatorie” se completează cu textul „, cu excepția societăților ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative”.</p>	<p>loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;...”</p> <p>Aceste garanții au fost dezvoltate prin Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, care la art.8 alin.(1) prevede în mod expres:</p> <p>”Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiințioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare.” Prin urmare, semnalăm că adoptarea proiectului de lege în redacția propusă poate conduce la interpretări diferite și contradictorii și conține riscuri de neconstituționalitate.</p> <p>8.4. Această obiecție este valabilă și pentru normele de reglementare propuse la Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Mai mult ca atât, în redacția propusă, norma de derogare nu este clară și permite tălmăciri diferite, inclusiv prin caracterul permisiv oferit normei de cuvântul ”poate”. Autorii</p>	<p>200. Serviciile de finanțare participativă se desfășoară preponderent în mediul on-line.</p> <p>Investitorii pot locui în orașe sau chiar în țări diferite. Formalitățile de depunere a documentelor pe suport de hârtie sau prin procură autentificată notarială prevăzute la moment de Legea nr. 220/2007 vor îngreuna semnificativ serviciile de finanțare participativă bazate pe investiții. Prin urmare, acest formalități urnează a fi înlocuite prin semnătura electronică sau alte mijloace de identificare electronice.</p> <p>Obligativitatea procurii notariale pentru înregistrarea SRL care va constitui vehicul investițional, dar și obligativitatea autentificării notariale a cotei părți din acest SRL îngreunează semnificativ procesul de finanțare participativă mai ales pentru investitorii care se află peste hotarele Republicii Moldova. Prin</p>
---	---	---	---

<p>asociațiilor poate desemna unul sau mai mulți cenzori dintre asociați sau dintre terți. Dacă numărul asociaților depășește 15, desemnarea cenzorului este obligatorie. Numărul de cenzori se stabilește prin actul de constituire al societății.</p> <p><i>Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali</i></p>	<p>de finanțare participată, reprezentantul fondatorului poate fi împuternicit în condițiile legislației specifice finanțării participative.”</p>	<p>urmează să prezinte soluția concretă aplicabilă cazului dat prin reglementarea deplină și concretă a procedurilor aferente subiecților înregistrării, iar în cazul acceptării spre adoptare a noimei de trimitere, să indice articolul concret și denumirea legii de trimitere. Considerăm că norma de derogare propusă nu se încadrează în conținutul art.8.</p>	<p>urare, împuternicirea de reprezentare electronică sau contractul de mandat încheiat în temeiul Legii privind serviciile de finanțare participativă urmează a fi asimilate procurii autentificate notarial. În același timp și din aceleași motive, cu titlu de excepție, înstrăinarea cotei părți din capitalul social al vehiculului investițional va putea fi efectuată în baza unui act juridic în formă scrisă sau electronică nefiind necesară forma autentică</p>
<p>Articolul 8. Modalitatea perfectării și prezentării documentelor pentru înregistrarea de stat</p> <p>(1) Documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează în limba de stat și:</p> <p>a) fie se transmit organului înregistrării de stat în formă de documente electronice semnate cu semnătura electronică avansată calificată, eliberată în condițiile Legii nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic și ale actelor normative subsecvente acesteia;</p> <p>b) fie se depun la sediul organului înregistrării de stat pe suport de hârtie;</p> <p>c) fie se expediază organului înregistrării de stat pe suport de hârtie, prin scrisoare recomandată.</p> <p><i>Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit</i></p> <p>Articolul 2. Noțiuni utilizate</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p>	<p>VII. Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321, art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2:</p> <p>1) în definiția noțiunii „credit”, după textul „inclusiv pe bază de leasing,” se introduc cuvintele „orice contract de împrumut în cadrul unui proiect de finanțare participativă”;</p> <p>2) în definiția noțiunii „sursă de formare a istoriei de credit”, după textul „organizație de creditare nebankară,” se introduce textul „furnizori de servicii de finanțare participativă”;</p> <p>2. La articolul 6 alineatul (2):</p> <p>1) cuvintele „băncile comerciale și” se substituie cu textul „băncile”;</p>	<p><u><i>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u></p> <p>8.5. La Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit:</p> <p>- la art.2, numerotarea normelor de modificare în cadrul unui articol cu subpuncte nu este necesară și se va evita;</p> <p>- la art.6 normele de modificare propuse la textul alin.(2) urmează a fi comasate.</p>	<p><u><i>Se sustine.</i></u></p>

<p><i>credit</i> – orice angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării lor, plății dobânzii și altor plăți aferente, precum și orice alt angajament rezultat din executarea contractelor de intermediere în asigurări; orice prelungire a termenului de rambursare a datoriei; orice angajament de a vinde bunuri, a executa lucrări sau a presta servicii cu condiția amânării plății, inclusiv pe bază de leasing; orice garanție emisă; orice angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată. În sensul prezentei legi, nu se consideră credit mijloacele acordate de investitori și obținute de emitenți în cadrul emisiunilor de obligațiuni sau de alte titluri financiare de împrumut;</p> <p><i>sursă de formare a istoriei de credit</i> – persoană juridică care prezintă biroului istoriilor de credit informații ce fac parte din istoria de credit, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, bancă comercială, companie de asigurări (reasigurări) ce acordă împrumuturi conform legislației cu privire la asigurări, asociație de economii și împrumut, organizație de creditare nebancară, precum și persoanele juridice prestatoare de servicii comunale și cele de telecomunicații;</p> <p>Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit</p>	<p>2) după cuvintele „organizațiile de creditare nebancară” se introduc cuvintele „și furnizorii de servicii de finanțare participativă”.</p>	
---	---	--

<p>(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), băncile comerciale și organizațiile de creditare nebancară sînt obligate să prezinte, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente, toate informațiile de care dispun, dintre cele specificate la art.5, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și în privința debitorilor persoane fizice, cel puțin unui birou al istoriilor de credit.</p>			
		<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (RM 20/03-56 din 31.05.2023)</u></p> <p>VI. Proiectul de lege se completează cu următoarele prevederi:</p> <p>1. La articolul 1244 din Codul Civil nr.1107/2022 alin.(2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Interdicția prevăzută la alin.(1) nu se aplică dobînzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.”</p> <p>2. La articolul 1763 din Codul Civil nr.1107/2022 alin.(4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

		<p>bănci sau organizații de creditare nebankară, alte organizații care acordă credite în baza legii, precum și împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă”</p> <p>3. La Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, art.2 se va completa cu alin.(7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7) Prezentă lege se aplică împrumuturilor acordate consumatorilor prin intermediul platformelor de finanțare participativă, acestea având calitatea de creditor în sensul domeniului prezent de reglementare. În sensul prezentului alineat împrumutul de consum acordat prin intermediul platformelor de finanțare participativă se asimilează contractului de credit pentru consumatori.”</p> <p>Argumentare: Se propune modificarea art. 1244 și art. 1763 din Codul Civil și a Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, în vederea ajustării propunerilor înaintate la prevederile actuale ale legislației.</p> <p><u>Banca Națională a Moldovei</u> <u>(nr. 31-002/46/1723 din 23.05.2023)</u></p> <p>Prin prezenta, cu referire la proiectul amendamentului la proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă (aprobat în lectura I la data de 02.03.2023), recomandăm</p>	
--	--	---	--

	<p>reevaluarea acestuia din perspectiva următoarelor aspecte:</p> <p><i>Evitarea arbitrajului de reglementare.</i></p> <p>Cadrul legal național în vigoare reglementează cu precizie categoriile de entități, care pot desfășura activități de creditare cu titlu profesionist (spre exemplu - bănci, organizații de creditare nebancară). Aceste categorii de entități sunt supuse unor cerințe de reglementare și supraveghere, comensurabile riscurilor asumate și intereselor ce urmează a fi protejate. Includerea activităților de intermediere a creditării de consum în spectrul activităților desfășurate de furnizorul de servicii de finanțare participativă, cuplată cu dreptul acestuia de a atrage mijloace bănești de la persoanele fizice, ar putea reprezenta un canal alternativ pentru desfășurarea unor activități de creditare profesionistă, într-un cadru de reglementare și supraveghere mai puțin riguros, decât cel învederat pentru activități similare desfășurate de alți creditori.</p> <p><i>Evitarea supra îndatorării populației</i></p> <p>În anul 2022 s-au întreprins măsuri de limitare a supra-îndatorării populației și de creare a unor practici bancare și nebancare de creditare responsabilă a consumatorilor. În absența unor mecanisme robuste de examinare, verificare și schimb de informații cu privire la debitorii - persoane fizice,</p>	<p><u>Se comentează.</u></p> <p>Serviciilor de finanțare participativă sunt aplicabile prevederile ce reglementează contractul de credit, or , în acest sens, intervin modificările stabilite la art. 49 pct. IV sbp. 3. În acest sens, intenția autorilor proiectului intervine în a stabili un cadru uniform de reglementare, în special, în contextul componentei investiționale a activității platformelor de finanțare participativă.</p>
	<p><u>Se comentează.</u></p> <p>Conform ultimei redacții „Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acordate unui debitor-consumator nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei moldovenești a 7500 de euro,”. Mai mult,</p>	

		<p>amendamentul propus ar permite accesul la finanțare și persoanelor deja îndatorate la limită și ar anula eforturile depuse în sectoarele de creditare bancară și non-bancară în acest domeniu. Riscurile de supraîndatorare a populației sunt amplificate de faptul, că persoanele fizice pot participa în calitate de creditor și debitor în cadrul aceleiași tranzacții intermediare de furnizor de servicii de finanțare participativă (<i>furnizor</i>). Considerăm necesară efectuarea unei analize preliminare a potențialului impact al propunerilor respective, însoțită de reevaluarea și recalibrarea sumei limitelor stabilite pentru îndatorarea debitorului-consumator (5000 EUR) cu capacitatea investitorilor nesofisticați de a finanța creditele individual per credit și cumulativ în decurs de 1 an (art. 26). Adicional, atenționăm asupra faptului, că modalitatea de confirmare de către investitorul nesofisticat a respectării cerințelor aplicabile limitelor investiționale este imprecisă și pare a fi lăsată exclusiv la latitudinea investitorului (prin depunerea unei declarații/confirmări pe proprie răspundere) - aspect, care urmează a fi consolidat prin impunerea unor obligații și responsabilități furnizorului cu privire la verificarea acestor aspecte, precum și cerințe de reevaluare anuală a investitorilor sofisticați pentru</p>	<p>valoarea maximă menționată supra este o valoare incommensurabilă față de capacitatea investitorilor de a finanța creditele, or acestea 2 valori nu pot fi raportate, reprezentând valori distincte.</p> <p>Cu referire la declarațiile pr propria răspundere menționăm că, conform art. 22 din Codul administrativ, autoritatea publică nu este limitată în cercetarea din oficiu în cadrul unei proceduri administrative la declarațiile petentului, astfel fiind îndrituită de a acționa corespunzător speței în cauză. Mai mult, falsul în declarații constituie componență de infracțiuni distinctă (art. 352¹ din Codul penal), asupra căreia, datorită principiului de cercetare din oficiu menționat supra, autoritatea publică poate sesiza organele competente</p>
--	--	--	---

		<p>reconfirmarea calității acestora (având în vedere că statutul de investitor sofisticat, care conduce la aplicarea unui nivel minim de protecție, este condiționat și de realizarea unor activități pe piața de capital pe parcursul ultimului an).</p> <p><i>Asigurarea unui nivel suficient de protecție a consumatorilor</i></p> <p>Semnalam, că Regulamentul (UE) 2020/1503 , transpus parțial prin proiectul de lege nu se aplică serviciilor de finanțare participativă prestate dezvoltatorilor de proiecte care sunt consumatori, reglementarea creditării de consum fiind delegată legislațiilor naționale ale statelor-membre .</p> <p>Finalitatea finanțării participative reglementată în Regulamentul finanțarea activităților economice ale persoanelor fizice și juridice, întru potențarea inițiativelor de afaceri. Corespunzător, întreg conceptul și mecanismele stabilite în Regulamentul nr. 2020/1503 sunt construite în sensul atingerii acestui obiectiv specific, nefiind ajustate particularităților activității de creditare a consumatorilor- persoane fizice, în același timp, activitatea de creditare a consumatorilor prin intermediul platformelor de finanțare participativă reclamă reglementări speciale, adaptate particularităților activităților desfășurate exclusiv pe o platformă</p>	<p><u>Se comentează.</u></p> <p>În contextul amendamentelor Legii nr. 202/2013, drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de creditor sunt opozabile și platformei de finanțare participativă în calitatea sa de intermediar. Acest fapt, în special norma de trimitere către o lege care reglementează standardele de protecție a consumatorilor aferente contractelor de credit pentru consum, reprezintă o garanție îndestulătoare, or, Legea prenotată se aplică tuturor contractelor de credit pentru consumatori. În acest sens, intervenția unor norme speciale ar defavoriza activitatea de creditare desfășurată de către platforme.</p>
--	--	---	---

		<p>electronică, cu recunoașterea obligațiilor și drepturilor specifice ale fiecărui actor în acest proces. Caracterul insuficient al reglementărilor europene în materie de protecție a consumatorilor este recunoscut și prin inițiativa de revizuire a Directivei 2008/48 cu privire la contractele de credit pentru consumatori, materializată într-o propunere de Directivă 2021/347 privind creditele de consum . Prin comparație cu Directiva în vigoare, propunerea de Directivă reglementează expres drepturile consumatorilor în cadrul unui contract de credit încheiat cu/prin intermediul platformei de finanțare participativă, precum și obligațiile corelative ale creditorilor. Important, în funcție de multitudinea de scenarii și ipostaze sunt reglementate distinct:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obligațiile furnizorului, atunci când acesta deține statutul de creditor; - obligațiile furnizorului, atunci când acesta deține statutul de intermediar de credit; - obligațiile creditorului (intermediat de platformă), atunci când acesta este un profesionist; - obligațiile furnizorului, atunci când acesta intermediază un credit de consum acordat de un non-profesionist. În această ordine de idei, apreciem drept insuficientă și imprecisă
--	--	---

		<p>prevedea din alin. (4) al articolului 5 din proiectul de amendament, care stabilește că „La acordarea creditelor pentru consumatori, furnizorul va respecta Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.”. Considerăm necesară precizarea clară a obligațiilor care îi revin furnizorului, în unica calitate pe care o deține potrivit proiectului de amendament - cea de intermediar de credit, și nu creditor. Similar, urmează a fi precizată, în mod generic, incidența prevederilor Legii nr. 202/2013 asupra contractelor de credit de consum încheiate prin intermediul platformei (redacția curentă a noinei este imprecisă privind drepturile consumatorilor, spre exemplu - cel de revocare), precum și operarea altor precizări necesare pentru a reglementa fără echivoc categoriile de drepturi și obligații în domeniul protecției consumatorilor, atribuite fiecărui participant în procesul de finanțare participativă.</p> <p><i>Consolidarea cerințelor prudențiale aplicabile furnizorului.</i></p> <p>Referitor la propunerea de completare a art. 41 cu un alineat nou potrivit căruia autoritatea de supraveghere are dreptul să stabilească prin actele sale normative norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare, în cazul când deja a intervenit un anumit risc de</p>	<p><i>Se comentează.</i></p> <p>Conform art. 16 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „<i>Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și</i></p>
--	--	--	---

	<p>nerambursare, semnalăm că formula “norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare” este imprecisă și poate fi interpretată afi în sensul stabilirii unor categorii/tipuri noi de norme aplicabile activității furnizorului, cât și în sensul stabilirii unor coeficienți mai restrictivi față de cei stabiliți deja prin lege (fără a institui obligații de altă natură).</p> <p>Adițional, opinăm că atât proiectul de lege (art.5) cât și amendamentele propuse (art. II subpct.3, art. V), nu reglementează suficient exigențele prudențiale față de furnizorii de servicii de finanțare participativă. Astfel, remarcăm că în proiectul de lege nu sunt clar reglementate atribuțiile și drepturile autorității de supraveghere la etapa incipientă a activității furnizorului de servicii de finanțare participativă, în ceea ce privește normele prudențiale și/sau neprudențiale care urmează a fi respectate de furnizorul de servicii de finanțare participativă la prestarea/acordare serviciilor și până la survenirea cazurilor enumerate la alineat (4) al articolul 41 propus prin amendament, or, în situațiile descrise sunt necesare a fi prevăzute anumite măsuri/cerințe prudențiale și pentru această etapă pentru a diminua riscul de nerambursare.</p>	<p>ale autorităților publice autonome sînt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului.</p> <p>Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective.”.</p> <p>Astfel, reieșind din cele menționate supra, actele normative emise de autoritatea de supraveghere vor fi emise doar în limita celor stabilite de lege.</p>
--	--	---

		<p>Adițional comentariilor aduse pe marginea proiectului de amendament, semnalăm, că potrivit art. 37 alin. (2) lit. a) din proiectul de lege, entitățile care nimeresc sub incidența art. 1 alin. (2) și intenționează să furnizeze servicii de finanțare participativă, urnează să anexeze la cererea de autorizare un aviz prealabil al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la completarea obiectului de activitate al acestora cu activități de prestare a serviciilor de finanțare participativă. În acest sens, reiterăm propunerea din scrisoarea Băncii Naționale a Moldovei nr. 31-002/64/3162 din 04.11.2022 și anume de excludere din proiectul de lege a prevederilor art. 37 alin. (2) lit. a) care se referă la necesitatea unui astfel de aviz. Astfel, atenționăm că legile sectoriale stabilesc deja reglementări aplicabile activităților permise/interzise subiecților respectivi, precum și actele permise eliberate de autoritățile competente în aceste cazuri unor categorii de subiecți (a se vedea, spre ex. art. 8 (1) din Legea 1/2018, art. 14 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 202/2017). Suplimentar, opinăm că nu este necesară o astfel de prevedere, din considerentul că pentru entitățile la care face trimitere art. 37 alin. (2) lit. a), care nu au dreptul să desfășoare decât anumite activități, potrivit legilor sectoriale, această prevedere legală</p>	<p><u>Se susține</u>, la articolul 37 alin.(2) lit a) se exclude.</p>
--	--	---	---

		devine imposibil de a fi aplicată. Pe de altă parte, această cerință poate fi interpretată în mod eronat drept o abilitare implicită a acestor entități de a desfășura activitatea de prestare a serviciilor de finanțare participativă chiar și în cazurile în care legile sectoriale stabilesc restricții privind categoriile de activități ce pot fi desfășurate cu titlu profesionist.	
		<u>Comisia Națională a Pieteii Financiare (nr.1606 din 23.06.2023) – avizarea amendamentului deputatului Radu Marian</u> Lipsă de obiecții și propuneri.	<u>Se susține.</u>
		<u>Banca Națională a Moldovei (nr.1563 din 20.06.2023) avizarea amendamentului deputatului Radu Marian</u> 1) La modificarea art. 1244 alin. (2) din Codul Civil al Republicii Moldova, nu este clară intenția autorului prin ajustarea propusă. Astfel, înțelegem că aceasta normă are un caracter general și prevede că rata dobânzii de la alin. (1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebankară. Atenționăm că, prin propunerea de completare a acestei norme, autorul distorsionează sensul acesteia, la fel, acesta nu doar limitează aplicarea	<u>Nu se susține.</u> Modificarea propusă vine să uniformizeze condițiile de existență și activitate a tuturor exponenților care oferă servicii similare.

	<p>acestei norme-împrumuturilor acordate/primate prin intermediul platformelor de finanțare participativă, ci și dezavantajează, în acest mod, împrumuturile acordate/primate de către entitățile menționate supra în afara acestei platforme.</p> <p>În acest sens, considerăm că este necesară, fie excluderea din amendament a propunerii de modificare a redacției alin. (2) art. 1244 din Codul Civil al Republicii Moldova, fie precizarea intenției autorului cu privire la modificarea propusă.</p>	<p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Similar comentariilor expuse supra, completarea listei entităților asupra cărora nu se aplică interdicția prevăzută la alin. (1) din art. 1244 din Codul Civil, vine să uniformizeze actorii pieței.</p>
	<p>Similar, opinăm că modificarea propusă la art. 1763 alin. (4) din Codul Civil al Republicii Moldova, nu este necesară, având în vedere că alin. (4) din art. 1763 se referă la toate împrumuturile care pot fi acordate de către bănci sau organizații de creditare nebankară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii, fără a distinge în funcție de modalitatea concretă/instrumentul prin care se acordă aceste împrumuturi.</p>	<p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>În intenția de oferi garanții similare părților contractului de credit, autorul a considerat necesară aplicarea normelor cu referire la contractul de credit din Codul Civil, pentru reglementarea activității platformelor de finanțare participativă. Or, anume în așa mod, devin incidente garanțiile stabilite în Legea nr. 202/2013</p>

		<p>Cu privire la completarea cu alin. (7) a art. 2 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, propunem evaluarea suplimentară a atribuirii calității de creditor platformelor de finanțare participativă, în sensul domeniului de reglementare al Legii nr. 202/2013. În acest context, menționăm că nu este clar în ce măsură platformele de finanțare participativă ar putea corespunde cerințelor specifice înaintate față de creditori în Legea nr. 202/2013.</p>	<p><u>Nu se sustine.</u> Părțile contractului încheiat prin intermediul furnizorului de servicii de finanțare participativă sunt creditorul și debitorul. În contextul atribuțiilor de intermediere a platformei, activitatea acesteia urmează a fi supusă unui cadru restrictiv, similar celui stabilit în Legea nr. 202/2013. Or, exigențele pentru creditor, drepturile și obligațiile acestuia, stabilite în Legea menționată supra, urmează a fi întrunite de către furnizor, fără subrogarea acesteia în calitate de creditor în cadrul contractului de împrumut. Totodată, pentru claritate, norma dată se expune în redacție nouă, după cum urmează: <i>„(7) Prezentă lege se aplică împrumuturilor acordate consumatorilor prin intermediul furnizorului de servicii de finanțare participativă. În sensul prezentei legi, normele ce reglementează drepturile și obligațiile</i></p>
--	--	---	---

		<p>creditorului, se vor aplica, corespunzător, furnizorului de servicii de finanțare participativă.</p> <p><u>Se comentează.</u> Proiectul legii precizează la următoarele definiții: finanțare participativă bazată pe investiții și finanțare participativă bazată pe împrumut, care sunt alte instrumente admise în scopul finanțării participative pe lângă investițiile în valori mobiliare și împrumuturile pentru consum și anume: investițiile în părți sociale ale unui SRL și împrumuturile pentru business.</p> <p><u>Se comentează.</u> Debitorul-consumator care va solicita împrumuturi de consum prin platforma de finanțare participativă va prezenta documentele necesare în formă electronică, semnate cu semnătura electronică.</p>
	<p>Cu referire la definiția revizuită de „investitor”, propunem precizarea prevederii care se referă la „achiziționarea de instrumente admise în scopul finanțării participative”, având în vedere faptul că proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă nu reglementează astfel de instrumente (admise în scopul finanțării participative).</p>	
	<p>La fel, considerăm potrivită revederea normei art. 29 alin. (3), conform căreia debitorul-consumator care va solicita împrumuturi de consum prin platforma de finanțare participativă va prezenta documentele prevăzute la alin. (1) în formă electronică, certificate cu semnătura electronică (în cazul în care intenția autorului nu este de a stabili o obligație fermă ca toți debitorii-consumatori să dețină o astfel de semnătură).</p>	

		<p><u>Banca Națională a Moldovei</u> (nr.1563 din 20.06.2023) - avizarea amendamentului deputatului Radu Marian</p> <p>Propunem revizuirea redacțională a art. 8 alin. (4) și (5) din amendament, aferentă sintagmei "debitor-creditor" (presupunem că intenția autorului a fost de a utiliza termenul de "debitor-consumator").</p> <p>Adițional, propunem examinarea oportunității revizuirii redacției art. 29 alin. (1) din amendament în sensul completării listei documentelor prezentate de către debitor-consumator la solicitarea împrumutului de consum, cu o declarație similară celei prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. e), redacția din amendament.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Nu se sustine.</u></p>
		<p><u>Guvernul Republicii Moldova</u> (nr.1662 din 29.06.2023) – avizarea amendamentului deputatului Radu Marian</p> <p>În conformitate cu preambulul proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă, scopul acestuia este de oferi o alternativă de finanțare pentru mediul de afaceri, în special pentru întreprinderile nou-finanțate, întreprinderile mici și mijlocii și autorităților administrației publice locale prin intermediul platformelor de finanțare participativă.</p> <p>În același timp, subliniem faptul că proiectul prenotat își propune</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

		<p>transpunerea parțială a prevederilor Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (în continuare – <i>Regulament UE</i>). În acest context, menționăm că, potrivit art. 1 (2) lit. a) din Regulamentul UE, prevederile acestuia nu sunt aplicabile serviciilor de finanțare participativă prestate dezvoltatorilor de proiecte care sunt consumatori (persoane fizice care acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale sau profesionale, conform prevederilor art. 3 lit. (a) din Directiva 2008/48/CE).</p> <p>Astfel, se evidențiază că modificările propuse prin amendamentul respectiv ce țin de includerea în spectrul serviciilor de finanțare participativă a împrumuturilor de consum depășesc scopul inițial al proiectului.</p> <p>În acest context, ținând cont de faptul că proiectul amendamentului abordat a fost definitivat de comun acord cu factorii de decizie ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare comunicăm susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.</p>
--	--	--

Valentina MANIC
Vicepreședintele Comisiei

Valentina Manic